

Élessége új mércét állít fel, Önnek pedig a tökéletes lövés lehetőségét adja meg.

A pillanat, amiért dolgozunk.

Látogassa meg új weboldalunkat:
zeiss.com/sportoptics

Magyar Vadászlap 2012/JÚNIUS

Az új VICTORY HT. A legélesebb képet adó céltávcső a Carl Zeiss-től.

Forradalmi újítások a céltávcsövek körében: az új VICTORY HT céltávcsövek fényáteresztő képessége 95% vagy annál magasabb. Az egyedi HT SCHOTT lencséknek köszönhetően a célzási pontosság növekszik, késő szürkületig is sikeresen vadászhatunk. A VICTORY HT céltávcső rendelkezik a legfinomabb megvilágított irányzójellel, minimális célfedéssel. A VICTORY HT céltávcső kezelése könnyű, pontos, formája kompakt.
www.zeiss.com/sportoptics

Nagykereskedelmi képviselő:
Blaser Magyarország Kft.
4025, Debrecen, Erzsébet u.48.
tel: 52/521-092
email: fogarasi.jagd@t-online.hu

60-as irányzójel

A rendkívül finom pont megvilágítását mi magunk kapcsolhatjuk be, illetve ki. Fényerőssége rendkívül intenzív, mely szabályozható minden egyes vadászati szituációhoz.

We make it visible.

68+8 oldal

CXXXIII. (21.) ÉVFOLYAM 6. SZÁM • 2012/JÚNIUS •

ÁRA: 850 FT, ELŐFIZETŐKNEK: 750 FT • www.huntingpress.eu

Hősiesség

Az biztos, hogy nem vagyok valami nagy hős! Bár már jó néhányszor megpróbáltam bátor lenni, ami a hősiesség előszobája. Igaz, megkaptam, olyan vagyok, mint a cigány lova. Hogy az milyen? Vak, mert nem látja maga előtt a falat és nekiugrik. Viszont a cigány szerint az a ló nem vak, csak bátor!

Szóval – félretéve a viccet – a vakok bátorságával mentem neki a hatalmasságoknak, a vadászati előjáróknak, sok mindenkinek. Kritizáltam, ostromoztam őket, de emiatt nem kerültem úgymond életveszélyes helyzetbe. A hősiességhez ugyanis szükségeltetik némi veszélyes élethelyzet, amiből esztelenül vagy tudatosan, vagy éppen fel sem fogván a történeteket, olyasmit tesz valaki – a hős – amit gondolatban és esetleg a valóságban is elismernek, megtapsolnak, helyben, országosan, avagy világviszonylatban.

Szögezzük le, mindenki nem lehet hős, mert akkor nem lenne, aki kiemelkedne közülünk. Ránk pedig azért van szükség, hogy elismerjük, ha kell, ünnepeljük a hőseinket.

A hősiesség sokféle lehet. A lényeg, hogy a hős több legyen az átlagnál, különleges önfeláldozó tetteivel/tetteivel, a viselkedésével vívja ki mások, a társadalom, a népcsoport, a család, stb. elismerését, tiszteletét... legyen példakép.

A hősiességet nem lehet tanulni, nem lehet tanítani, merthogy egy megfejthetetlen lelki állapot, amire eddig nem talált magyarázatot semmiféle tudomány. Viszont azt állítják az okosok, fel lehet készülni a veszélyekre, hogy túl tudjuk élni őket, hogy ne a félelem, a kilátástalanság, a kétségbeesés vezessen bennünket a megoldások, a jó megoldások felé.

Vajon mi lehet a magyar vadászatban hősiesség? Vannak-e közöttünk hősök?

Az európai humanista magyar író, költő, újságíró Márai Sándor szerint a legnagyobb hősiesség néha, ha van bátorságunk a szenvedélyeinkhez. Eszerint a vadászok többsége „gyárilag” egy kicsit hős, hiszen jócskán van kimutatható szenvedélye és ezt sokan fel is vállalják.

Megnyugtató érzés – mivel én nem vagyok rendkívüli tulajdonságokkal fölrüházva, de abban legalább bizakodhatom – hogy tiszteletre méltó nagy személyiségek, hősiesség jellemek és mindennapi hősök között élek!

Ez utóbbi megállapítás azért elgondolkodtat, miért nem értékeljük a jelen számára is értékes üzeneteket, melyek a mindennapi hősök tetteihez kötődnek?

Mert „csak teszik a dolgukat”? És a hőseink miért nem hiszik el magukról, hogy hősök?

Itt van például a bugaci ősbórkás pusztító tüzeinek eloltása, mely egy kis csapat lelkesedésének, fáradhatatlanságának köszönhető és vezetőjük – mondjuk ki, Imreh Lajos – nevéhez köthető. Nehéz lenne eldönteni, hogy a Mi-2-es helikopter vezetője évek óta miért költ százazreket speciális eszközökre, a légi tűzoltás ésszerűsítésére, ha nem tudnánk, hogy vadász, hogy szereti a természetet és teljes mértékben tisztában van azzal, egy erdőtüz esetén mi minden válik a tűz martalékává. Ez a forrása a kitartásának, a bátorságának.

Kipróbáltam, „lehőszöttem”. Tiltakozott is ellene. Pedig akik 48 órából csak egyet alszanak és 3 percenként – a tűztől pár száz méterre – 1 perc alatt feltöltik 850 liter vízzel a helikopter belsejében elhelyezett tartályt, aminek fél perc sem kell, hogy bombaként a lángokra öntse teljes tartalmát... azok ezt nem a pénzért teszik, azokat én túlzás nélkül profiknak, sőt hősöknek tekintem.

Egészen biztosan tiltakozna ellene minden vadőr és vadász, ha a kitartásáért, a szakmája/szenvedélye feltétlen szeretetért, adott esetben a bátorságáért, az önfeláldozásáért hősnek kiáltanám ki, tetteiket hősiességnek tartanám... merthogy ezek is csak „mindennapiak”.

Amikor egy társadalomban vagy annak kisebb-nagyobb csoportjában konfliktusok, kibékíthetetlen nézeteltérések, látszólag megoldhatatlan érdekkülönbségek keletkeznek, amikor felszakadnak a régi sérelmekből származó sebek, vagy amikor vadonutój sérelmek vágnak a húsunkba – szükségünk van arra, hogy legyenek hőseink, tisztelhető példaképeink.

Szentül hiszem, ha akarnánk, ha csak egy kicsit is akarnánk, újra lennének/lehetnének hőseink, példaképeink, akik létükkel, a meglétükkel és a tetteikkel a történelem kerekének lendítői, akik előreviszik, jobba teszik a világot, az embereket.

Próbáljuk ki, milyen bátornak, hősnek lenni...

...talán eljött ennek is az ideje.

CSEKE SÁNDOR

sandorcseko@vadaszlap.hu

Parókás bak Karcagról

Fotó: Bugány János - MTI

A karcagi Nagykun Vadásztársaságnál április 15-én terítékre került a harmadik parókás őzbak. Tavaly ősz óta ismerték a középkorú, 4-5 évesre becsült bakot, melyet egy német vendégvadással sikerült meglővetni. Jól indult a vadásztatás - mondta Szabó Pál fővadász - már az első napon tizenhárom bak feküdt a terítéken, köztük a különlegességnek számító parókás bak.

Dobozos kan

Nem lehetett kellemes a helyzete annak a fiatal kannak, melynek kóborlásai közben, valahol az orrára akadt a konzervdoboz. Igaz, még ez sem akadályozta a kukoricavetések kártételében. A fiatal kant a Karasica Völgye Vadásztársaság területén (Baranya) Hamvas János hivatásos vadász hozta terítékre, amint a frissen elvetett kukoricatáblán ügyködött.

A.G.

Boldogi bakok

Április 19-én és 20-án két osztrák vendégvadász három kimenetel alkalmával 17 őzbakot hozott terítékre a Boldogi vadásztársaság (Heves megye) területén. A fotón a négy segítő látható, Futó István elnök, Kókai Ferenc vadászmeister, Cicka Gergő hivatásos vadász és Kolozs István sportvadász

Egy babos disznó

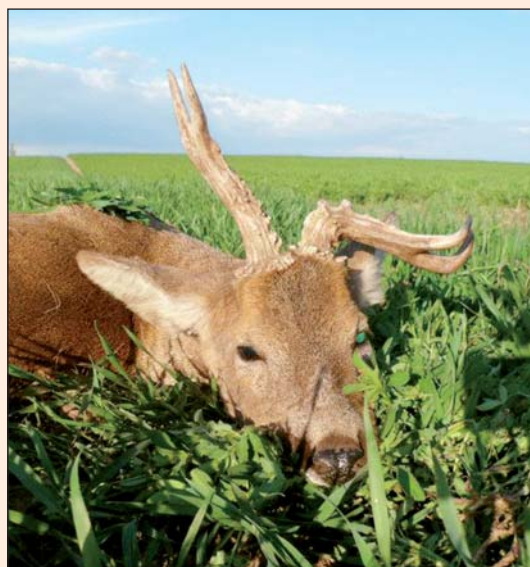
Április 19-én kora este, valamivel nyolc óra előtt a vadkár-elhárítási körzetemben álltam a lesen, a pécsi Mecsekfalja Vt. területén, távcsővel pásztázva a környéket.

Jobbról, balról őzek mozgását figyeltem, amikor hirtelen megjelent valami. Azt hittem, ismét egy nagy kutya teszi tönkre szórakozásomat. Aztán rájöttem, hogy távcsövemben egy fehér foltos, „babos” vaddisznót láttam. Rövidesen még három nagyjából ugyanakkora disznót vettem észre, vagy öt malaccal. Úgy gondoltam, hogy a „babos” az enyém.

Szölösi László

Különleges agancs

Április 12-én esett Perkátán a Pénzügyőr Vadásztársaságnál (Fejér megye) a képen látható bak. A szerencsés elejtő Zimányi László, a kísérője Siba Ákos volt. A trófeabírálaton az 5 éves bak 403 grammot nyomott.

Volt már jobb is...

Túl korai volt az őzbakidény áprilisi kezdete Békés megyében. Az őzek még mindig csapatokban voltak, a bakok nem álltak be, sok volt a barkás agancs – tudtuk meg Valler Attilától, a megyei Kormányhivatal vadászati és halászati osztályvezetőjétől. Az eddig elbírált legjobb Békés megyei őzagancs 24 órás, kiskoponyás tömege 623 gramm volt, 170,55 CIC pontot kapott, minősítése aranyérmes. Viselője korát 6 évre becsülték, és a Csorvási Vadásztársaság területén esett. A kísérő Babinyecz János hivatásos vadász volt, az elejtő pedig német vendégvadász.

F.A.

Kiváló agancs Csongrádból

Három német vendégvadász 32 bakot ejtett el az őzbakidény első pár napján a földéaki Dózsa Vadásztársaság (Csongrád megye) területén. A legerősebb bak agancsa 602 grammot nyomott, és a bírálaton 162,38 pontot kapott. A kísérő hivatásos vadászok: Korai Pál, Dajka Lajos, Zatykó Zoltán és Lele Csaba fővadász volt.

F.B.

Szabolcsi bakok

Floyd Hatch, egyesült államokbeli vadász Salt Lake Cityből, Utah államból repült Magyarországra fia kíséretében, hogy hatvanadik születésnapját őzbakvadászaton ünnepelje.

A Pannonvad Kft. szervezésében Szabolcs megyében,

Balkányban, a Kék Súlyom Vadásztársaság területén április 15-én reggel ejtette el élete első őzbakját, amelynek agancsát a megyei bíráló bizottság 163,78 nemzetközi ponttal értékelt. Még ugyanaznap délután sikerült egy szintén aranyérmes, 140,40 pontos agancsú bakot elejtenie. Április 18-án, a születésnapja reggelén egy 143,60 pontos aranyérmes, valamint egy bronzérmes őzbakkal zárta a kiváló sorozatot. Fia, Michael, aki először járt és vadászott Európában, 8 őzbakot ejtett el a nyírbátori Báthory Vadásztársaság területén, a legerősebb agancsú 132,46 nemzetközi pontot és aranyérmet kapott a bíráló bizottságtól.

S.E.

Hermafrodita őz

Mikes Zoltán örökös elnök, Tordai Attila hivatásos vadász, Kurucz Zoltán, az elejtő és Ványi István vadázmester

Áprilisban, az őzbakvadásztatásra készülve, erősebb volt az aggodalom bennünk, mint a korábbi években bármikor, mert csak nehezen találtuk a nagy bakokat. A vendég már szinte a küszöbön állt, így természetesen minden reménytelen hírnék nagyon megörültünk. Csörgött a telefonom, a fiam hívott és mondta, hogy van infó egy nagy bakról. Az általa megadott telefonszámon azonnal hívtam Tordai Attilát, a tunyogmatolcsi Szamosközi Vadásztársaság hivatásos vadászát. Érdeklődésemre meglepő, sőt mi több meghökkentő volt a válasz, mely valahogy így szólt: „A hír csak részben igaz, de az őz, amely parókat visel nem bak, hanem suta”.

- Na jó – elég az áprilisi tréfából – volt erre a reakció. Hirtelen feltört bennem a gyanakvás sárga szelleme, melyet a manipulált őzbakokról szóló egyre gyakoribb hírek generáltak. Agancsos sutáról már sokat hallottam, sőt egy párat már fogtam is a kezemben, sajnálatomra csupán szemlélőként, de nem elejtő vadászként. Az általam eddig látott agancsos suták mind javakorabeli példányok voltak. Kis-tömegű, olykor csupán jelképes fejdísz viseltek. Most mégis szembesültem egy hírrel, amely egy parókás agancs szédületes tömegét viselő sutáról szól.

A feje búbján képződött hatalmas daganatos képződmény lehet az, amit agancsnak véltek – pattant ki a felismerés a nagy sötét semmiből. Ez irányú felvetésemre a sértődés hangján jött Attilától a válasz. „Biztos, hogy nem az, de ha ennyire hihetetlen, nincs miről beszélünk. Tudod mit? Gyere ki, és lásd a saját szemeddel!” Határozottságát megtapasztalva megszégyenültem, és témaváltásként rátertem az esetleges vadászat esélyeinek taglalására. Attila elhárítva

a választ, közölte, hogy ez ügyben meg fog keresni Ványi István vadázmester, vele egyeztetsek. Pár perc múlva hívott István, és alaposan lehűtötte a bennem egyre fokozódó kíváncsiság szította vadászlázat. Összefoglalva röviden azt mondta: „Sajnos ennek az őznek a elejtési lehetősége már ki van ajánlva. Az irányából nem lehet alkudni. Ez idáig választ nem kaptunk.” Az ár ismeretében rögtön világos volt, hogy az én esélyem már alaptól elszállt. Ismerve István szakmai felkészültségét és üzleti korrektségét, láthatatlanban fenntartottam az esélyt a második befutóra.

Forródróton rögvést hívtam Kurucz Zoltán barátomat, akiről tudtam, hogy izgalomba jön a lehetőség hallatán. A helyzet vázolását követően csupán annyit kérdezett: - „Azt mondd, hogy ez egy rendkívüli lehetőség, és ilyen nem sok van az országban?”

„Igen – válaszoltam – de ha gondolod, én kimegyek és szemrevételezem” – mondtam.

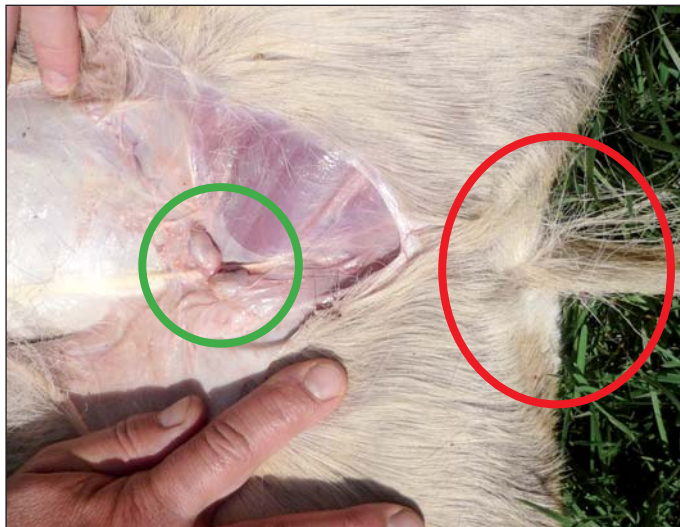
„Szó sem lehet róla. Kimegyünk együtt, és ha azt mondd, hogy lőjem, én meglövöm.” Ebben maradván vártuk a jelzést. Jött is hamar, ráadásul számunkra kedvező. Április 19-én délután Géberjén, a polgármesteri hivatal előtti parkolóban már várt ránk Mikes Zoltán, az általam már évtizedek óta ismert, veteránként tisztelhető örökös elnök, Ványi István vadázmester, és Tordai Attila hivatásos vadász, mindketten vadgazdamérnökök. Egymás mondandóját kiegészítve, azt megtoldva több mint félórás tájékoztatójukat, összegezve megtudtuk, hogy a sutát először Attila pillantotta meg 2008 telén. Őzsuta selejtezés során már a célkereszt a váll-lapján állt, mikor fejét látómezőbe befordítva jelezte, hogy ő nem hétköznapi suta, hanem valami más. A lövés elmaradt. Akkor a fején egy kisebb barkás dudor, és egy nagyobb és egy kisebb pálcika volt. Ezt követően évente 1-2 alkalommal felvillant a Holt-Szamos jobb vagy bal oldalán. Gyakorta átúszta a Szamos vizét. Fejdíszé évről-évre gyarapodott.

Gidát vezetni egyik évben sem látták. Ez évben először januárban mutatta meg magát Ványi Istvánnak, majd hosszú ideig hiába keresték. Április 16-án ismét Istvánt jutalmazta meg a szerencse, aki akkor Mikes Zoltán elnök társaságában bakmegfigyelést végzett. A gépkocsijuktól kődobásnyira egy másik suta társaságában legelt az almafák árnyékában. Izgalomban alig találta meg az ülések közé becsúszott kamerát, majd remegő kézzel célba vette az őzeket. A felvételt bizonyításként, no meg az előzetes szemrevételezés lehetőségeként bemutatták nekünk is. Hát Oscar díjra nincs esélye, mert úgy ugrál benne a kép, mintha kenguru hátán lovagolva készült volna. A tény az tény, egy hatalmas fejdísz viselő suta a főszereplője.

A látottak hatására a tudatalattimból előbújt a „kisördög”, aki vi-gyorgó kaján képpel fityiszt mutatva beleordította a képembe, hogy kibújt a szög a zsákból. Felrémlt előttem a gyümölcsöskert, ahol megérkezésünkkor egy ott tébláboló ember kinyitja a kaput, majd mögöttünk gondosan bezárja. Gyanús, fölöttébb gyanús. Behúzott farokkal, mint a vizsla, ha sejti, hogy gond van, kuporogtam szóltanul a Nívában, miközben kiindultunk a területre. Már több mint egy órája róttuk a köröket az elnök, és a hivatásos vadász kíséretében, ugyanis a vadász-mester egy másik kocsival másik területrészen igyekezett nyomot találni. Kurucz Zoli barátom iz-galmi állapota fokozódott, mi-vel őzet szép számmal láttunk, csak azt nem, amiért jöttünk. Én közben megfeledkeztem arról, hogy aggódnom kellene, miután Attila pár kilométer fasort végig-kopácsolt feltételezve, hogy ott rejtőzik az a bizonyos, de ered-ménytelenül. A nap lebukott a horizonton, amikor egy Szamos parti almához fordultunk vissza, immáron harmadszor. Ekkor Mikes Zoltán izgatottan hívta fel a figyelmünket, hogy erősen figyeljünk, mert legutóbb is itt látták a sutát.

Jó, jó! De hol itt a kerítés? A kisördög csupán blöffölt? Ez az almás lehet, hogy öregebb, mint én. Ha volt is kerítése, már rég lerohadt,

vagy oszlopostól – drótostól elhordták. A fák egyharmadát már sza-kaszosan kinyűtték, amelyek helyein 30-50 méter széles vetéscsíkok díszlenek. A lövilág az utolsó percekbe kapaszkodva tartotta ben-nünk a lelket. Na most! Na most! – motyogtam magamban, minden egyes sortávon áthaladva. Egy vetéscsíkon hirtelen megállt az autó.

Jól látható a női ivarszervet takaró kötény ● és a fejletlen herék ● – a méh szintén csökevényes volt

A Szamos parti sűrűbe becsat-lakozó bozótosból kilépett egy suta, majd utána egy másik, amelyről szabad szemmel is látszott, hogy miatta jöttünk. - Ő az – mondta az elnök. Egy odavetett pillantás is elég volt a döntéshez- „Lödd” – súgtam Zo-linak, aki a fegyverét már vállá-hoz emelve várta jelzésemet. De a suták rézsút távolságra nem adtak esélyt a biztonságos lö-véshez, majd beléptek az alma-fák közé. Egy kurta kerülővel elibük jutva, sor iránt haladva próbáltuk megtalálni őket. - „Ott vannak. – súgta – Az agancsos suta haladt elől – ...” Ha megáll, lödd!” – súgtam újra. A lövést erős becsapódás követte. Az őz

perdülésében megrogyva jelezte a találatot, de rögvést lábra kap-va, az újabb lépésbe ismételtén megrogyott, majd takarásba kerül-ve eltűnt. A feszültség fájdalmasnak, a várakozás végtelennek tűnt. Közben befutott István és Attila, akik ezalatt más-más területrészt figyelésével törekedtek az esélyeinket növelni.

„Biztos, hogy megvan!” – állítják, ők is hallották a becsapódást. Besötétedett, lámpák és további önkéntesek bevonásával folytattuk a keresést. Semmi nyom, vér nincs, legalábbis mi nem találtunk. Fél óra soronkénti pásztázást követően döntöttünk: hajnalban folytat-juk. Pirkadatkor újra a helyszínen voltunk. Egy sűrűt álltunk le az el-nök irányításával. A gyors elnöki döntést precíz végrehajtás követte és Kurucz Zoltán barátom a sűrűből kibújó, sebeitől erősen legyen-gült őzet megváltotta a szenvedéseitől.

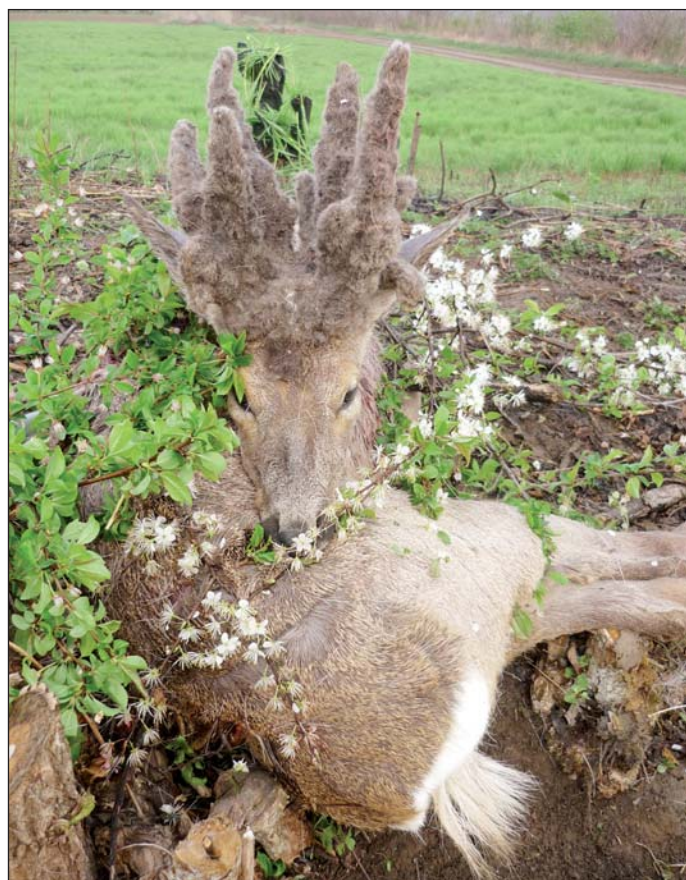
Mély csendben álljuk körbe valamennyien. Percek telnek el szóltanul. Feltör bennünk az a semmihez nem hasonlítható, bonyolult érzés, amit csak a vadászszívvvel megáldott ember élhet meg, füg-getlenül attól, hogy ő-e a vad elejtője, vagy sem. Résztét és öröm, sajnálat és boldogság, elmúlás és csodálat, a vég és a kezdet. Ez mind egybeforrv. Ilyenkor hirtelen megszűnik a világ, miközben lezajlik egy néma hálaadás. Hálaadás az őzek nemzetségének, hogy vérál-dozáttal szolgálták a vadász szenvedélyének beteljesedését.

Ez a pillanat számomra most mégis más. Úgy éreztem, hogy ez több, mint a korábban általam megélt hasonló élmények. A rácsodál-kozás érzésével kibővült áhítat, melyet a „nagy alkotó” szeszélyessé-ge okán valósággá vált minden képzeletet felülmúló csoda, amelyet a terítéken fekvő hermafrodita látványa inspirált. Ez a pillanat még egy nagy ajándék volt számomra. A hitem megerősödésének érzetét. Ál-tala még határozottabban érzem és vallom, hogy teljes nyugalommal bízzuk a természetre, hogy mivel, mikor és kit kíván megajándékozni a titkos vegykonyhájában megalkotott, képzeleteinket is felülmúló csodáival. Tudja ő a dolgát! Ne kívánjuk, ne akarjuk el-venni ezen ősi jogát.

PAPP ISTVÁN

papp.istvan@ecsedilap.hu

SHIFT_

NISSAN
CÉGAUTÓ
AJÁNLATOK

TÖKÉLETES JELÖLT A MUNKÁRA

Egy ilyen alkalmazott erőn felül teljesít, és minden körülmények között állja a sarat. Magabiztos és elegáns megjelenése tekintélyt parancsoló. Ráadásul most olyan tulajdonságokkal rendelkezik, aminek egy cégvezető sem tud ellenállni. A Nissan most páratlanul kedvező ajánlatokkal bocsátja cége rendelkezésére a tökéletes jelöltet – akár egyre van szüksége, akár többre.

Nissan cégautók. Az ön új kedvenc beosztottjai.

Nissan. Az innováció élménye.

ÖNÉLETRAJZ

Név:

Rövid bemutatkozás:

Erősségek:

Specialitás:

Fizetési igény:

Kapcsolat:

NISSAN NAVARA I-WAY

Többet ésszel és többet erővel.

- Beépített Pioneer navigáció és tolatókamera
- Fegyverszürke díszítő elemek
- Kétzónás automata légkondicionáló

Nettó 1 100 000 Ft cégautó-kedvezmény

6 400 000 Ft + áfától*

www.nissan.hu

*Nissan Navara I-Way duplakabinos, dízel (190 LE) bruttó 8 128 000 Ft-tól.

Az ajánlat cégekre vagy egyéni vállalkozókra vonatkozik. A képek illusztrációk. Jelen hirdetésben közölt adatok és tények kizárólag tájékoztató jellegűek, nem minősülnek szerződéskötési ajánlatnak. Az ajánlat 2012. május 1-jétől 2012. június 30-ig érvényes. Kiterjesztett Garanciával is elérhető; a részletekről érdeklődjön márkakereskedéseinkben. Kombinált üzemanyag-fogyasztás: 8,4–9,5 l/100 km, kombinált CO₂-kibocsátás: 222–250 g/km.

Ernst Zimmerl úrral,
az Osztrák Nagykövetség magyarországi követével

Visszajövök vadászni!

Az idei FeHoVa-n dr. Solymosi József, az Egresmenti Vt. IB-tagja mutatott be a követ úrnak, mondván: Zimmerl úr nyolc éve vadászik Magyarországon és egyébként is a mezőgazdasági és környezetvédelmi ügyek tartoznak hozzá. A találkozás véletlen volt, de Solymosi József társasága nem, ugyanis a volt országgyűlési képviselő, miniszteri főtanácsadó a korábbi hivatalos kapcsolatokon kívül jó barátja, vadászbarátja Zimmerl úrnak, gyakran vadásztak együtt.

VADÁSZLAP: Mint diplomatának, feltételezem, hogy csak dicsérő jelzői vannak a magyar vadászatról, vadgazdálkodásról, vadállományunkról. De mint vadásznak mi a véleménye?

Ernst Zimmerl: - Ugyanaz! Nincs a kettő között különbség. Ezt egyetlen dologgal kívánom megerősíteni, ha elmegyek nyugdíjba, visszajövök vadászni. Részben Solymosi Jóska barátomnak, részben az egyéb hivatalos kapcsolatokból következő vadászati meghívásoknak köszönhetően, és természetesen fizető vendégként is sok helyen megfordultam az országban. Sokszor követként, de még többször inkognitóban vadásztam, nem tudták rólam, hogy ki vagyok. Mindig jól felkészült szakemberek társaságában volt alkalmam vadászni, akik nem csak a területüket ismerték kiválóan, hanem a vadállományukat is, az őzek, szarvasok, vaddisznók mozgását, viselkedését... szóval mindent, ami a vadásztatáshoz szükséges. Bár én mindig igyekszem magyarul beszélni, azt tapasztalom, hogy a hivatásos vadászok mind többen beszélnek németül, értik a német szakmai nyelvet. Összefoglalva, jó véleményemmel vagyok a magyar vadászati szakemberekről... és ami a vadállományt illeti, remélem, tudják, hogy Magyarország igazi európai vadparadicsom!

VADÁSZLAP: Ezt osztrák és más külföldi vadászatainak tapasztalatai alapján mondja?

Ernst Zimmerl: - Állítom! Ausztriában tagja vagyok egy vadásztársaságnak, tízen vagyunk benne diplomaták. A 6-700 hektáros területünkön – aminek az egyharmada erdő és az osztrák-cseh határ közelében van – őzre, fácánra, mezei nyúlra, rókára és ritkán vaddisznóra nyílik lehetőségünk vadászni. Ellentétben a magyar viszonyokkal, néha napokig kell gyalogolni, cserkelgetni, hogy vadat lássunk. Jártam a Baltikumban, ahol jávorra vadásztunk, de öt nap alatt egyetlen eggyel sem sikerült összefutnunk. Rendben van, hogy számomra már az is öröm, ha vadászpuskával a kezemben kint lehetek a területen, de azért nem annyira jó, ha semmi mozgást nem látok, ha semmilyen vad látványában nincs részem... nem a lövés a fontos, de végül is a vad megpillantásáról, elbírálásáról, elejtéséről, a zsákmányolásról szól a vadászat.

VADÁSZLAP: Azért csak van egy kis negatívum is a tarsolyában?

Ernst Zimmerl: - Több nagyon szép, elegáns, kulturált vadászházban fordultam meg, a szolgáltatásaikkal is elégedett voltam, de azt látom, hogy a magyarországi vadászházak kihasználatlanok, a vadászati időnyen kívül nincsenek vendégeik, pedig biztosan lenne rá érdeklődés, hiszen ezek a vadászházak kint vannak a természetben, az erdőben, kiválóan alkalmasak a kikapcsolódásra, a pihenésre, amire sok városi lakos

vágyik. A feleségem nem vadászik, de szívesen elkísér a vadászatra, ha vadászházban vagyunk elszállásolva.

VADÁSZLAP: Halmozódnak bennem a kérdések, s mivel az interjúim egy kicsit portré jellegűek, engedje meg, hogy az életéről is faggassam. Hogyan lett követ, milyen iskolákat végzett, mekkora a családja, stb.?

Ernst Zimmerl: - 62 éves vagyok, Bécsből északra, Hollabrunn közelében, egy 450 lakosú kis faluban születtem és nevelkedtem. A szüleim bortermelők, a 88 éves Édesanyám ma is figyelemmel kíséri a szőlők kezelését, a borkészítés folyamatát. Ők még csak 4 hektáron borászkodtak, ma a birtok megnégyszereződött és zárt rendszerű, modern borásztáttá vált. Zömében fehér szőlőink és boraink vannak, csak a divatos rosék, a választék bővítése miatt vannak vörös bort adó szőlőink. Az otthoni indíttatás miatt Bécsben jártam a mezőgazdasági egyetemre, 1973-ban megnősültem és a diploma megszerzése után jó sansznak tűnt, hogy bekerülhettem az osztrák mezőgazdasági minisztériumba. 1982-ben az osztrák kereskedelmi kamara képviselőjeként, mint mezőgazdasági szakember Olaszországba, Rómába kerültem, a diplomáciai pályafutásom itt kezdődött. Öt év eltelté után Ausztriát képviseltem a római székhelyű FAO-ban, az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Világszervezetében. 1999-ben neveztek ki a budapesti

FOTÓK: Kókai Márton

Osztürk Nagykövetség követének, azóta itt tevékenykedem, és ha tehetem, a hétvégeken hazautazom Bécsbe, ahol két éve a második, a magyar feleségem vár, aki Bécsben, a brit követségen dolgozik. Az első feleségem sajnos elhunyt, osztürk lány volt, megajándékozott három gyerekkel. A lányom és a kisebbik fiam Bécsben él, a nagyobbik fiam Londonban bankár. Három unokám van, sajnos ritkán találkozom velük.

VADÁSZLAP: A vadászat már gyerekkorában elkezdődött?

Ernst Zimmerl: - Nem, leszámítva a csúzlis, légpuskás korszakot. Már négy éve Magyarországon dolgoztam, amikor letettem az osztürk vadászvizsgát. Ebből következik, hogy nincs nagy vadászmultam, túl sok tróféával sem dicsekedhetek.

Leginkább Magyarországon vadászom és a kedvenc vadam a vaddisznó lett, mert nehéz rá vadászni. Általában rossz látási viszonyok között tudok vele találkozni, intelligens, jól rejtőzködik és csak nagyon ritkán lehet rá kitémasztva, kellően felkészülve lövést tenni. A hajtásokról nem is beszélve, ahol még több ügyesség kell a meglövésükhöz.

VADÁSZLAP: Van „törzshelye”?

Ernst Zimmerl: - Igen, Polgár, ahová a barátaimmal együtt 2004-től rendszeresen bakozni járunk. Ott lőttem a legnagyobb, 6-7 évesre becsült, szabályos hatos, 487 grammos bakomat, amit a 60. születésnapomra kaptam ajándékba.

VADÁSZLAP: Milyen puskákkal vadászik?

Ernst Zimmerl: - Csak egy .30-06-os Steyr-Mannlicher golyós puskám és egy 16-os kaliberű Fabrique Nationale belga sörétes puskám van. Nem vagyok kiemelkedően jó lövő,

ha hibázom, totálisan mellé lövök, nagyon megszenvedem a sebzéseimet.

VADÁSZLAP: Van valamilyen „vadász-álma”? Afrika, Dél-Amerika, a magas hegyek... elefánt, puma vagy hegyi kecskék?

Ernst Zimmerl: - Melyik vadásznak nincs? De ez nem Afrika és nem is más kontinens. Lehet, hogy majd annak is eljön az ideje, egyelőre Magyarországon szeretnék lőni egy szép muflonkost és Ausztriában egy erős zergét...

VADÁSZLAP: ...osztürk vadász létére, nem lőtt még zergét?

Ernst Zimmerl: - Így alakult. Kétszer voltam zergére vadászni Stájerországban. Nagy hó volt, két óra alatt tudtuk megtenni a 300 méteres szintkülönbséget. Láttunk is zergéket, lövéshez is jutottam volna, ha nem nyúlok bele véletlenül a kölcsönpuska snellerébe. A következő évben ugyanott próbálkoztunk, de mire felértünk a zergékhez, egyik pillanatról a másikra leszállt a köd, semmit nem láttunk, fordulhattunk vissza. De biztos vagyok benne, hogy előbb-utóbb zergét is fogok lőni!

Cseke Sándor

Változások a vadászegyesületek gazdálkodásában

Civil törvény II.

A civil szervezetek működésének új kereteket szabó jogszabályok által a vadásztársaságok esetében felmerült kérdéseket már megfogalmaztuk, azonban a válaszokkal adósok vagyunk. A legutóbbi számban megjelent írást követően, számos egyesület elgondolkodott a felvetett problémákon, és tudomásom szerint a vadászok mellett a horgászegyesületek vezetői is felismerték a 2012 utáni működés esetleges jogszabályi ellehetetlenülésének veszélyét.

Megoldás lehet-e az adományozás?

A civil szervezetek gazdálkodásának szabályait meghatározó 350/2011 (XII.30.) Korm. rendelet az egyesületek alapcél szerinti bevételei között sorolja fel az adományt, egyúttal részletesen szabályozza az adománygyűjtés szabályait, valamint előírja, hogy az adományok felhasználásáról részletesen be kell számolni, sőt, az elszámolást nyilvánosságra is kell hozni.

A vadásztársaságok zöménél ezzel kapcsolatban valószínűleg felmerül az a megoldási lehetőség, amelyet sok egyesület – részben a vendégkör megtartása, részben a versenyképesebb bér vadászati árak miatt – jó ideje alkalmaz; miszerint a bér vadász által számla nélkül fizetett díjat a tagok „támogatás” vagy „vadgazdálkodási hozzájárulás” címén fizetik be a kasszába. Ezzel kapcsolatban „csupán” az a probléma merül fel, hogy jogellenes, hiszen a konstrukció az áfa megfizetésének elkerülésére irányul, ezáltal adóhiányt okoz.

Az adóhatóságnak – amely értelemszerűen 2013 tavaszán kiemelten fogja vizsgálni a civil szervezeteket – nyilvánvalóan feltűnnének a jelentős összegű, hirtelen adományok. Egy adott vizsgálat esetében az a kérdés is felmerülne, hogy a jelentős értékű tróféás vadat elejtő magyar, vagy külföldi bér vadász a nekik – az egyesület könyvelése szerint – ellenérték nélkül adott vadászati lehetőségért hogyan és mennyit adóztak; az ingyenes, illetve a természetbeni juttatás, valamint a nagy értékű ajándék ugyanis személyi jövedelemadó fizetési kötelezettséggel járna.

Vegyük fel tagnak a bér vadászt?

Eljátszhatunk azzal a gondolattal is, hogy – mivel a tagdíj áfamentes és alapcél szerinti bevétel – egy-egy bér vadász törzsvendéget inkább felvesznek pártoló tagnak – ha ezt engedi az egyesület alapszabálya - és számára a rendes tagoktól eltérő, magasabb összegű éves tagdíjat határoznak meg, ami évente változhat, és „véletlenül” ugyanazt a bevételt biztosítja, mint ami az ugyanazon évben elejtett vad bér vadászati díjából származott volna. A konstrukció természetesen csak néhány esetben működik, hiszen az egyesület

és a „pártoló tagok” között kipróbált, bizalmi viszonyt feltételez, és nyilvánvalóan csak rövidtávra jelent megoldást.

Alapítsunk céget?

Felmerülhet a gazdasági társaság alapításának gondolata is, bár például egy 20-30 tagot számláló kft. hosszú távú működőképessége erősen megkérdőjelezhető.

Felhívom továbbá a figyelmet arra az 1996. évi LV. törvényben (Vtv.) szereplő korlátozásra is, miszerint egy vadászterület vadászati jogának hasznobérlője csak olyan gazdasági társaság lehet, amely a vadászterület legalább 25 százalékát mezőgazdasági vagy erdőgazdasági célra maga hasznosítja. A fenti törvényi feltétel gyakorlatilag kizárja, hogy vadásztársaságok működésének új kerete egy cég legyen, hiszen földhasználati joggal nem rendelkeznek.

Hogyan tovább?

A megoldást tehát kizárólag a 2011. évi CLXXV. törvény és a kapcsolódó jogszabályok megfelelő módosítása jelentheti, mert ennek hiányában a vadásztársaságok – és még egy-két, speciális célú egyesület – működése lehetetlenné válik, és a fentiekben írt „ügyeskedések” is csak néhány év haladékot jelentenek számukra.

Kérdéses azonban, hogy mi a jogalkotó célja: ha ugyanis csupán figyelmetlenség és az előzetes egyeztetések okozta jogalkotási hiányosságról van szó, úgy a probléma a törvényhozók által egyszerűen és gyorsan

orvosolható, azonban ha nem tévedésről van szó, akkor elkönnyelhetjük, hogy a magyar vadászat és vadgazdálkodás rendszere újabb jelentős átalakítás előtt áll. A területes vadásztársaságok megszűnése ugyanis egyértelműen, teljesen és véglegesen földtulajdonosi alapra helyezné a vadászatot és vadgazdálkodást, ebben az új rendszerben pedig csak az új civil szabályozásnak mindenben megfelelő, terület nélküli vadásztársaságok maradnának, valamint központi helyzetbe kerülnének a földtulajdonosi közösségek, amelyek megfelelő jogi szabályozását talán az idén tavaszra ígért új vadászati törvény adhatja meg.

DR. FARAGÓ ISTVÁN
iroda@drfarago.eu

Az egyik bibliai monda szerint Mária – amikor a csecsemőket Heródes katonái keresték – egy borókabokor alá rejtette a kis Jézust, hogy ne találjanak rá. Azóta a borókának a gonoszt távol tartó erőt tulajdonítanak. Ez azonban április 29-én nem jött be. A védett bugaci ősbokor nagy része leégett. A bokor-nyáras erdő déli sarkán keletkezett a tűz és a déli szél hajtotta maga előtt a lángokat. A természetvédők általában a védett erdeikben évek óta a helyszínen hagyják elrohadni a letört, száraz ágakat – mondván: majd a természet elrendezi. Hát igen, a tűz is a természet része.

A bugaci tűzről – másképpen

A közönséges boróka örökzöld ciprusféle, lassan növekszik, tűleveleit nem minden esztendőben hullajtja le, a nőivarú cserjék rendszerint a föld fölött elfeksznek, a hímivarúak a felfelé törekvők, esetenként akár 5 méter magasra is megnőnek. A lehullott tűlevelek, a bókáló ágak, a gyantás törzs összekeveredve a lombos fák elszáradt leveleivel, ahogy mondani szokták, úgy tud égni, mint a zsír, nagyon nehéz eloltani.

A tűz április 29-én – vasárnap – lángolt fel és 17 tűzoltóautó 80 tűzoltója kezdte el oltani az avar- és erdőtűzet. Aki már megpróbálkozott az ilyen tüzek oltásával, jól tudja,

hogy ha sikerül néhány méteren elfojtani, pár méterrel arrébb ismét föllángol... különösen, ha fúj a szél. És Bugac határában fújtatóként működött a széljárás.

Dr. Boros Emil, a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatója, látván a gyalogos tűzoltók nehézségeit, a repülőgépes tűzoltásban kezdett el reménykedni. Nem alaptalanul, ugyanis a honvédség küldött egy helikoptert, amivel hatszor hoztak is némi vizet, jó magasról a tüzre engedték... besötétedett, nem jöttek többet.

Mivel a helyszínen voltak a tűzoltók, a katasztrófa-védelem dolgozói, kivonult a rend-

őrség, katonaság... kézenfekvő volt, hogy a szövivők tájékoztatták a sajtót a történetekről. Hogy mennyi téves információ látott napvilágot a bugaci tűzzel kapcsolatban, azt most hagyjuk.

Szerkesztőségünk nem volt jelen a tűznél, de Szabó Zsolt, Subarus vadászbarátunk igen, tőle folyamatosan kaptunk tájékoztatást. Ő úgy került Bugacra, hogy vasárnap késő este hívta telefonon „Lujó” – Imreh Lajos, a Forgószárny Kft. tulajdonos főpilótája – hogy S.O.S. szükség van az Mi-2 helikopter belsejében kialakította tartályra, melyen Zsolt a kádartai műhelyében dolgozott... illetőleg – lévén vasárnap – nem dolgozott.

Nagy erő a vadászok közötti barátság, s ha szükség van rá, nem csak egy jó vadászatért, de a barátságért is mindent megtesznek egymásért. Merthogy Imreh Lajos – mit ad Isten – vadász, egy korábbi próbarepülés során ismerkedett meg Szabó Zsolttal és együtt ötleteltek a helikopter belsejében elhelyezett egy köbméteres tartály ki-behelyezésének és működtetésének ésszerűsítésén.

Éjjel kettőkor már úton voltak, hogy a tüzet oltani lehessen.

Ha nem vett volna részt a tűz oltásában Imreh Lajos és csapata, ha két nap alatt nem szállt volna fel 170-nél többször a Mi-2 helikopter, „gyomrában” 8-9 száz liter vízzel, amit minden alkalommal a fák koronája fő-

Fotók: Utassi Gabriella

Egy idő után reménytelenné vált a földi tűzoltás

lőtt repülve, néhány méterről, szinte egy tömegben bombázott a tüzre... ki tudja, mikor oltották volna el a tüzet.

Egyet kell értenem Kalotás Zsolttal – régi barátunkkal, aki a fácánkerti vadvédelem-technológiai állomástól a Magyar Madártani Egyesületen keresztül a környezetvédelmi felügyelőségig jutott – hogy az 1100 hektáros bugaci ősbőrökásban lángoló tűz legalább 50-60 ezer madár szaporulatát, s ki tudja mennyi rovar és kisebb emlőst pusztított el.

A lengyel gyártmányú Mi-2 helikopter nem tartozik az új típusok közé, nincs rajta semmi csili-vili, viszont jól manőverezhető, kiválóan alkalmas mentésekre, adott esetben tűz oltására. Összehasonlítva a nagy katonai helikopterek tűzoltó képességével, a szakemberek szerint tízszer olcsóbb, ugyanakkor tízszer hatékonyabb. A nagy he-

Imreh Lajos (szürke overálban) „haditanácsot” tart

kellett arra, hogy a tűzoltóautó tartályából feltöltés, közel egy percre repült a tűz fölé és a víz kiengedése után újabb egy perc alatt

visszatért a töltőhelyre. Ez azt jelenti, hogy 3-4 percenként tudta a tüzet oltani.

A Mi-2 helikopter üzemóránként 320 liter kerozint éget el, amelynek 552 Ft literenként az ára, azaz mindennel együtt 300 ezer forint a működési költsége. Ennek – jelen pillanatban – még azért van jelentősége, mert Imreh Lajos nem kapott egy fillért sem, megelőlegezte a költségeket és a csapatával együtt lelkesedésből, tisztességből, elkötelezettségéből dolgozott. „Lujó” valóban elkötelezett segítség-nyújtó, a Magyarországi Mentőcsoporthoz Szövetségében a repülés szekció vezetője. Ez a civil, államilag nem támogatott szövetség – bevallom most hallottam róla először – 2004-ben alakult és minden mentésre képes, legyen szó bármilyen katasztrófáról, tűzoltásról, jégbeszakadásról, kutyás keresésről... amire szükség van.

Kívülállóként, esetleg lehetséges rászorulóként úgy gondolom, a köszönömökön kívül megérdemelnének legalább – egy szóvivőt.

-dor

Egyetlen perce volt a csapatnak, hogy feltöltés a tartályt

likopterek az úgynevezett „bambi basketet” használják, amit hosszú kötélen beleengednek a vízbe, s miután megmerülve megtelik vízzel, indulhatnak a cél felé. Ezek a bambi baskettek egy-másfél hektoliteresek, a kiemelésnél rögtön kifolyik belőlük 100-200 liter víz, aztán a távolságtól függően a menetszél további tíz-litereket szippant ki belőlük, s mire a tűz fölé érnek, jó esetben már csak félig vannak vízzel. Ezt aztán magasról ráöntik a tüzre, a víz a felmelegedett levegőben szétporlad, tűzoltó hatása kevésbé hatékony. Lujó helikopterében szintén egy hektoliteres az egy perc alatt ki-beszerelhető tartály, nem magasról, hanem a tűzhöz közel, egy 70-80 centis nyíláson egyszerre zúdíthatja a vizet a lángnyelvekre, így sokkal hatékonyabb eszköz az oltásra. Egy perc

Jó pár év kell majd ahhoz, hogy itt újra erdő legyen

A HÓNAP VADÁSZLAP FOTÓJA

SZOPTATÓ ŐZSUTA

FOTÓ: UTASSY GYÖRGY

Rendhagyó műelemzés

Ismét telibe trafált egy régi mondás: „vajúdtak a hegyek és egeret szültek”. A sokat emlegetett „reformok” a reformkor óta – ami igen-csak régen volt – újabban egyáltalán nem jönnek be. Ilyen esetünkben – egyebek között – a vadászati oktatás célul kitűzött reformja is. Pedig van még „felkent” köztisztviselői különbizottságunk is. Tavaly – ha még valaki képes emlékezni – alaposan kidőlt a bili, és rettentő büzzel szaglott. Nevezetesen a legyek attól döglöttek, hogy néhány nap alatt jó pénzért OKJ szintre emelt hivatásos vadász-vadtenyésztő szakképesítést lehetett szerezni, akár egyetlen töltény eldurantása nélkül is. Persze most is jól elvannak ezek a „képzett szakértársak”, bizonyítványnak látszó papírjukat nem vonta vissza senki, pedig azóta már igen csúnya felsőfokú- és doktori szintű „buktákban” is gyönyörködhattunk. Mégis a tortára az nyomta rá a habot, hogy akkoriban ezek a „pénz csinálta szakik” vérig sértődtek, mert ezt a „Fogd a Pénzt és Fuss Kft.” által végzett részképzést bizonygató papírjukat vadászvizsga gyanánt több megyei kamara nem fogadta el, s arra – teljes joggal – a vadászjegy kiadását megtagadták. A botrány miatt a háromszintű vadászati oktatás reformjának kínzó szükségességével rögvést mindenki egyetértett, és ebben az első tétova hivatalos lépés az úgynevezett előjogként élvezett vadászvizsga alóli mentesség eltörlése volt, hiszen nálunk mindig az ártatlanok húzzák a rövidebbet az elkövetőkkel szemben. Persze ezen is sokan felkapták a vizet – nem is alaptalanul. A jó szándékú, fránya reform pedig magára maradva csak ment, mendegélt a maga útján tovább, mint a lovak, ha közibük dobják gyeplőt. A különböző és jól elkülöníthető – alsó (sportvadász) – közép (technikus) – és felsőfokú (mérnök) – szintek szakmai tudásanyagának a minimumát, annak „től-ig” határait eddig senki nem dolgozta ki, nem határozta meg. Vagyis, nincs mese: mindenkinek minden szinten, mindent tudnia kell, és kész. Abból baj nem lehet. Be kell biflázni, ha van rá szükség, ha nincs, ami persze eddig is a bajok, a keveredések és visszaélések okozója volt. Az Átlag Józsi bácsinak Jászalsóbödögén, ha szabad hétvégéin nyulat, fácánt szeretne lőni, kötelezően meg kell tanulnia profi módon vaddisznóhajtásokat szervezni, ami persze még szakmérnöki végzettséggel is csak sokévi gyakorlatban szerzett tapasztalat után sikerülhet. Mit lehet erre mondani? Annyit mindenképpen, hogy bizonyára talán nem a reformokról kellene lemondani, hanem arról – és azokról! – akik ezt az egész átgondolatlan katyvaszt kiagyalták – vagy egyszerűen csak nem csináltak semmit.

A második kézzelfogható reformügyi botorkának nevezhető, hogy „Vadászati ismeretek” címmel, az irodalomjegyzék szerint több mint 80 forrásmunka felhasználásával kiadtak egy új könyvet, amely – mondták – már tartalmazza a vadászvizsgán megkövetelendő teljes

tudásanyagot. Ebben van a bölcsék köve (ára potom 8500 forint...) és ezt kell Á-tól Z-ig a vizsgázó vadászjelölteknek bevágniuk. Kérdés csak az, hogy hová, melyik sarokba? A szerzők nem ismeretlen tettesek, hanem celeb vadásztudorok, 21-en lektorálták is, mégis úgy hemzseg a szarvashibáktól, mint falusi kutya a bolháktól. Mondhatnánk tévedni emberi dolog, de egy könyvben ennyit... az már „állati”. A többi vizsgázató helyet ugyan közelebből nem ismerem, de speciel Pest megyében ezekkel a falrengető „vadászati ismeretekkel” a jelölt rögvést úgy megtanulna röpködni, mint az ejtőernyőző napos fácáncsibe. Az ismétlések miatt a szerkesztése bőven hagy kívánnivalókat, a könyv egészének stílusa, mondat szerkesztése, terminológiája pedig egyenesen rettenetes. Ebből a degeszre tömött „hátizsákból” csak néhány kikapirgált gyöngyszemet tudunk felsorolni a teljesség igénye nélkül,

mert ekkora terjedelmű hibajegyzék készítésére – ingyen

– ép ésszel senki nem vállalkozna. Például: az üregi nyúl párzása – olvashatjuk – vadásznnyelven

„pepecselés” – hát, ha valami nem pepecsel a párzáskor, az pont a nyúl, legfeljebb

a „visszarakás” határán bandukoló vadászok szoktak pepecselni, ha „tettleges-ségre” kerül a sor... „A születésüket követő évben a kakas és tyúk”

– miután a madarak nem képesek szülni, születni sem tudnak, hanem tojásból kelnek. „Az év folyamán, hol a hímek – a baknyulak – hol a nőstények nehezebbek.” – és tényleg, vajon élve ki és hol mérlegelte meg őket az év folyamán? „A fiatalokat (vaddisznókat) süldőnek, vagy südőnek hívja a szaknyelv.” – a legényeket meg kanyinak. „A damborjú kezdetben ügyefogyott”

– nevezhető továbbá született idiótának is, de csak próbáljon valaki egyet is megfogni, akkor mindjárt kiderül, hogy ki itt az ügyefogyott. Szarvasnál: „az agancs bal oldalán a bal szár, jobb oldalán a jobb szár nő” az agancsnek egyik oldalán sem nő se jobb, se bal szár, legfeljebb a vad fején. „Fattyúcsülök”

– nincs, csak fattyúkörm. „Territóriumot a konda alakít ki magának” – a vaddisznó ilyet nem csinál. „A bikák és tehenek 17 hónapos korukra válnak ivaréretté” – a bikák és tehenek már rég ivaréretté váltak, különben nem lennének azok, amik, mert az utóbbinak például az első ellésig még üdő a neve, de nem a szaporításig, mint ahogy az másutt szerepel. „A csapatbika este, vagy éjjel vonul a háreméhez” – ha ez igaz volna, akkor a kajtár bikáknak az örömtől fülig érne a szájuk. „Gyakori még a hosszú ágú villás korona”

– annyira, hogy valójában egy sincs, mert a villás az nem koronás és fordítva. Képaláírás: „őzbak nyári bundában” – bundája a medvének van, nem a nyári szőrben lévő baknak, ráadásul a képen egy téli szőrben lévő, még nem vedlett, idény eleji bak látható. Írva vagyon, hogy „a csapóvasak használata ma már nem megengedett” – de bizony

próbáljon valaki egyet is megfogni, akkor mindjárt kiderül, hogy ki itt az ügyefogyott. Szarvasnál: „az agancs bal oldalán a bal szár, jobb oldalán a jobb szár nő” az agancsnek egyik oldalán sem nő se jobb, se bal szár, legfeljebb a vad fején. „Fattyúcsülök”

– nincs, csak fattyúkörm. „Territóriumot a konda alakít ki magának” – a vaddisznó ilyet nem csinál. „A bikák és tehenek 17 hónapos korukra válnak ivaréretté” – a bikák és tehenek már rég ivaréretté váltak, különben nem lennének azok, amik, mert az utóbbinak például az első ellésig még üdő a neve, de nem a szaporításig, mint ahogy az másutt szerepel. „A csapatbika este, vagy éjjel vonul a háreméhez” – ha ez igaz volna, akkor a kajtár bikáknak az örömtől fülig érne a szájuk. „Gyakori még a hosszú ágú villás korona”

– annyira, hogy valójában egy sincs, mert a villás az nem koronás és fordítva. Képaláírás: „őzbak nyári bundában” – bundája a medvének van, nem a nyári szőrben lévő baknak, ráadásul a képen egy téli szőrben lévő, még nem vedlett, idény eleji bak látható. Írva vagyon, hogy „a csapóvasak használata ma már nem megengedett” – de bizony

próbáljon valaki egyet is megfogni, akkor mindjárt kiderül, hogy ki itt az ügyefogyott. Szarvasnál: „az agancs bal oldalán a bal szár, jobb oldalán a jobb szár nő” az agancsnek egyik oldalán sem nő se jobb, se bal szár, legfeljebb a vad fején. „Fattyúcsülök”

– nincs, csak fattyúkörm. „Territóriumot a konda alakít ki magának” – a vaddisznó ilyet nem csinál. „A bikák és tehenek 17 hónapos korukra válnak ivaréretté” – a bikák és tehenek már rég ivaréretté váltak, különben nem lennének azok, amik, mert az utóbbinak például az első ellésig még üdő a neve, de nem a szaporításig, mint ahogy az másutt szerepel. „A csapatbika este, vagy éjjel vonul a háreméhez” – ha ez igaz volna, akkor a kajtár bikáknak az örömtől fülig érne a szájuk. „Gyakori még a hosszú ágú villás korona”

– annyira, hogy valójában egy sincs, mert a villás az nem koronás és fordítva. Képaláírás: „őzbak nyári bundában” – bundája a medvének van, nem a nyári szőrben lévő baknak, ráadásul a képen egy téli szőrben lévő, még nem vedlett, idény eleji bak látható. Írva vagyon, hogy „a csapóvasak használata ma már nem megengedett” – de bizony

próbáljon valaki egyet is megfogni, akkor mindjárt kiderül, hogy ki itt az ügyefogyott. Szarvasnál: „az agancs bal oldalán a bal szár, jobb oldalán a jobb szár nő” az agancsnek egyik oldalán sem nő se jobb, se bal szár, legfeljebb a vad fején. „Fattyúcsülök”

– nincs, csak fattyúkörm. „Territóriumot a konda alakít ki magának” – a vaddisznó ilyet nem csinál. „A bikák és tehenek 17 hónapos korukra válnak ivaréretté” – a bikák és tehenek már rég ivaréretté váltak, különben nem lennének azok, amik, mert az utóbbinak például az első ellésig még üdő a neve, de nem a szaporításig, mint ahogy az másutt szerepel. „A csapatbika este, vagy éjjel vonul a háreméhez” – ha ez igaz volna, akkor a kajtár bikáknak az örömtől fülig érne a szájuk. „Gyakori még a hosszú ágú villás korona”

– annyira, hogy valójában egy sincs, mert a villás az nem koronás és fordítva. Képaláírás: „őzbak nyári bundában” – bundája a medvének van, nem a nyári szőrben lévő baknak, ráadásul a képen egy téli szőrben lévő, még nem vedlett, idény eleji bak látható. Írva vagyon, hogy „a csapóvasak használata ma már nem megengedett” – de bizony

próbáljon valaki egyet is megfogni, akkor mindjárt kiderül, hogy ki itt az ügyefogyott. Szarvasnál: „az agancs bal oldalán a bal szár, jobb oldalán a jobb szár nő” az agancsnek egyik oldalán sem nő se jobb, se bal szár, legfeljebb a vad fején. „Fattyúcsülök”

– nincs, csak fattyúkörm. „Territóriumot a konda alakít ki magának” – a vaddisznó ilyet nem csinál. „A bikák és tehenek 17 hónapos korukra válnak ivaréretté” – a bikák és tehenek már rég ivaréretté váltak, különben nem lennének azok, amik, mert az utóbbinak például az első ellésig még üdő a neve, de nem a szaporításig, mint ahogy az másutt szerepel. „A csapatbika este, vagy éjjel vonul a háreméhez” – ha ez igaz volna, akkor a kajtár bikáknak az örömtől fülig érne a szájuk. „Gyakori még a hosszú ágú villás korona”

– annyira, hogy valójában egy sincs, mert a villás az nem koronás és fordítva. Képaláírás: „őzbak nyári bundában” – bundája a medvének van, nem a nyári szőrben lévő baknak, ráadásul a képen egy téli szőrben lévő, még nem vedlett, idény eleji bak látható. Írva vagyon, hogy „a csapóvasak használata ma már nem megengedett” – de bizony

Folytatás a 419. oldalon ➤

A preparálás eredete

Az egykori vadászat után a sikeresen el ejtett vad a vadász számára trófeaként – agancsként, szarvként, agyarként, vagy éppen kitömött preparátumként – őrzi meg az életre szóló élményt. A preparálás latin eredetű szó, jelentése: előállít, előkészít, kitöm. Régebben az állatok szó szerinti kitömését jelentette. A taxidermia – szakmai szinonim elnevezése – a görög „taxis” – elrendezés –, és a „dermia” – bőr – szóból ered.

A taxidermia valós története – azaz, hogy mióta létezik a preparálás bármely formája a történelemben – kinyomozhatatlan. Tény, hogy már az ősemberek az elejtett állatoknak nem csak a húsát használták fel, hanem a bőrüket is. Ezt különféle növényi nedvekkel, főzetekkel készítették ki, amelyeket ruházként és búvóhelyként (sátorlap, ágynemű) használtak. Ismert az is, hogy az ókorban az emberek számára az állatok teljes testének, avagy egy-egy részének preparálása titkos művészet volt, az aktust vallási ceremóniákkal, misztikus rítusokkal kötötték össze. A halotti test megvédése a bomlástól a lélek utazását is jelentette a túlvilágra, különböző népeknél mindezeknek más-más fortélyai voltak. Az ősi egyiptomiak fejlesztették ki a legkifinomultabb módzatait a preparálásnak, amelyet embereknek és állatoknak – kutyáknál, macskáknál – is egyaránt használtak. A belső szervek eltávolítása után kimosták a testet, kikenték pálmaborral, hogy megalvadjon a vér, és mirhát, fahéjat, kassziát kentek a test belsejébe, egyfelől, hogy elnyomják a bomlás szagát, másfelől elpusztítsák a rothasztó baktériumokat. A dehidratálás (vízelvonás) céljára sziksót, közismertebb nevén szódát használtak. Pár hónap eltelte után a testet újra kimosták, majd a rugalmasság megőrzésére finom zsírral kenték ki.

A középkorban a taxidermia komoly fordulóponthoz ért. A preparálás módszerét majdnem tökélyre fejlesztették, igaz, ekkor már leginkább csak állatokon. Sokszor használtak kitömött madarakat például sólyomidomításhoz. (Különböző tollbábúk, szatunák). Ebben a korban a bőr kikészítése már fejlettebb volt a korábbi módszereknél. Az emlősállatok preparálását a madarakon való kísérletezés előzte meg, mert a nagyobb testek kikészíté-

se sokkal bonyolultabb művelet volt. Ezeknél ráadásul a hibák nem voltak annyira szembevetőek, hiszen a tollak elrejtették azokat, míg nagyobb állatoknál ügyelni kellett a bőr feszességére, tónusára és az izomzatra. A legnagyobb problémát az jelentette, hogy a bőr feszes maradjon száradás után is. A nagy átörzés a XIX. században történt: a bőr egyszerű kitömése helyett belső „szobrokat” készítettek. A folyamat a hagyományos nyúzással kezdődött. Favázat készítettek, a lábához rudakat használtak. További két rúd a koponyát támasztotta, egy másik pedig a farokrészt. Az elkészült vázat fagyapottal burkolták, és zsinnel sűrűn körbekötötték, amíg valamilyenre nem hasonlított az állat nyúzása előtti jellegzetes alakjához.

Olaszország híres múzeumában (Florence Museum) találhatóak a legrégebben preparált állatok, köztük egy orrszarvú is, amely a feltételezések szerint a XVI. században készült. A gondos munkának köszönhetően, az orrszarvú preparált teste még ma is jó állapotban van. Az első taxidermiával foglalkozó írás 1555-ben jelent meg, készítője Pierre Belon, francia természettudós volt. Ő írta az első olyan művet, amely tudományosan összefoglalta a kor preparálási tudásának a lényegét és akkoriban használatos módszereit.

A preparálás a XIX. században, a viktoriánus korban vált igazán népszerűvé. A kor kalandvágyó utazói emléktárgyakat gyűjtöttek, amelyek gyakorta kitömött állatok, nagyobb részt madarak voltak. A múzeumokban is egyre több preparált állatot mutattak be a rajzok, festmények helyett. Az új igények a preparátoroknak sok munkát adtak ebben az időszakban és gyakorlatilag ekkor avanszált a taxidermia egyfajta művészetté.

Érdemes külön megemlíteni Martha Ann (Dartt) Maxwellt, aki 1831-ben született Pennsylvániában. Ő volt az első preparátor hölgy – emellett kiváló vadász is –, aki egy új eljárásmodot fejlesztett ki a bőr lenyúzására és az állati maradványok megőrzésére. Gyermekkorában nagymamája szeretettette meg vele a pennsylvániai „vadont”. Szenvedélye a preparálás iránt 1863-ban kezdődött, amikor elvette a helyi preparátorok tudományát. Rendszeresen vadászott, s az állatok bőrét saját elképzelései alapján kezdte el lenyúzni.

1868-ban nyitotta meg az első múzeumát, majd később saját kitömött példányait mutatta be Denver és Philadelphia különböző rendezvényein. Az ő munkája fektette le a modernkori preparálás alapjait.

Walter Potter XIX. századi preparátor Angliában született. 15 éves korában kezdett el kísérletezni a preparálással, amikor konzerválta a kedvenc háziállatát, egy kanárit. Potter nem csak a kitömött állatairól volt híres, hanem a diorámáiról is. Igen furcsa „divatot” teremtett ezen a téren. Az állatokat emberi pozíciókban – mindennapi életből vett helyzetekben – tömte ki, például macskákat teázva, nyulakat az iskolapadban ülve jelenítette meg. Ezeket egészen 1970-ig megtekinthették Potter múzeumában Bramber-ben.

A XX. század modernsége megjelent a preparálás terén is. Az állatokat olyan pózban tömtek ki, ahogyan a természetes közegükben is megjelentek. A testeket már nem bélelték ki különböző anyagokkal – szalmával, fagyapottal – hanem formákat öntöttek ki, amelyekre a kitömött állat tartósított bőrért húzták. A műtestek segítségével sajátos mozdulatokat, testhelyzeteket ábrázolva, egészen élethűvé tudták varázsolni az állatokat. Ennek ellenére a taxidermia ma nem annyira népszerű, mint amilyen a viktoriánus korban volt, noha az igazi mestereket továbbra is művészeknek tekintik.

Magyarországon a XIX. századtól találunk írásos emléket a preparálásról. Az első „főállású” preparátor Jány Pál János volt, aki az 1810-ben alakult Természettudományi Társaság tagja volt (ez volt a Természettudományi Múzeum mai Állattárának elődje). Ha a magyar preparálásról van szó, akkor Kittenberger Kálmán, a neves vadász, író és zoológus jut eszünkbe, aki afrikai vadásútjai során maga készítette ki a tudományos célból gyűjtött állatokat, a rovaroktól a madarakon át egészen a nagytestű emlősökig.

MURÁNYI JUDIT

muranyij@vadaszlap.hu

Preparátorvilág

Nem gondoltuk, milyen hatalmas, öreg fába vágtuk a fejszénket, amikor a preparálás történetéről, a hazai preparátorok múltbeli és jelenlegi helyzetéről, a képzésről és a mindennapok gyakorlatáról, a kiállításokról, versenyekről próbáltunk tájékozódni. Nagyon színes világ, változatos paletta tárult elénk, hihetetlen szélsőségekkel a konyhaasztali „sufnituninggal” kitömött, borzalmas madár- és állat-rémségeken át a csodálatos művészi alkotásnak beillő, tökéletesen élethű „állatszobrokig”.

(A fotó a Gémesi Műhelyben készült)

Hazai múlt

A XIX. század közepétől, a viharos XX. század elejétől egyre nőtt az igény a hazai és a más kontinensek állatvilágának a megismerésére és széles körű ismertetésére. Akkoriban a preparátumokon kívül erre más mód szinte nem is volt.

A mindenkor hazai szűkös állami, és mecénási támogatások ellenére nagynevű gyűjtők vették kezükbe a vándorbotot, és szerveztek kalandos expedíciókat Ázsiába, Afrikába és Amerikába. A teljesség igénye nélkül: Magyar László, gróf Teleki Pál, Bíró Lajos földrajzi felfedezők, Andrassy Manó, Gajdács Mátyás, Damaszkini Arzén, Mészáros Kálmán, s a már említett Kittenberger Kálmán, akinek gyűjtött és hazaküldött anyagának egy jelentős része még a mai napig sincs feldolgozva.

A világ múzeumi között kialakult nemes versengés a preparálással foglalkozókat is rendkívüli kihívások elé állította. Természetesen egy-egy múzeum örökbecsű érték-megőrző munkásságát korántsem csupán a kiállított demonstrációs anyag fémjelzi, hiszen az eleink által szorgalmasan összegyűjtött, hihetetlen mennyiségű „kincs” fekszik a tárlókban, különböző speciális raktárakban, amelyek folyamatos állagmegőrzése is igen jelentős preparátori feladat. Ezért már a két világháború közötti időkben is komoly gondot jelentett, hogy e rendkívül széles körű tudásanyagot feltételező és korokon átívelő, felelősségteljes munkát jelentő „foglalkozás” nem volt hivatalosan önálló szakmaként elismerve. Ennek a hiánynak az orvoslására a harmincas évek végétől az akkori Természettudományi Múzeum muzeológusai szorgalmazták a hivatalos elismertetést.

Ennek eredményeként, dr. Homonnay Nándor vezetésével magas színvonalú preparátori szaktanfolyamokat szerveztek, amelyen a kor később legnagyobb hazai és nemzetközi sikereket arató preparátor szakemberei végeztek. Jórészt Kittenberger gyűjtéséből elkészült a maga korában méltán világhírű, diorámás Afrika-kiállítás, amely szerencsésen átvészelve a főváros kegyetlen ostromát, végül az 1956-os forradalom idején kapott találatot és égett porrá. Azóta hosszú évtizedekig megint nem volt preparátorképzés, míg 2008-ban fel nem „támasztotta” Csipkerózsika álmából a csongrádi Diana szakiskola.

-hy-

Szakképzés ma

2006-ban vetődött fel az ötlet Bozó Gábor igazgatóban, hogy a Diana Szakképző Iskola felnőttképzési programjában preparátoriskolát kellene szervezni, mivel ilyen a háború után Magyarországon nem volt. Ami hivatalos szakképzésnek számított, az a meglehetősen széles spektrumot felölelő „Műtárgyvédelmi munkatárs” (54-211-12) végzettséget adó oktatás volt, amibe a képre Restaurátortól a múzeumi berendezőig minden beletartozik, célirányos preparátoroktatás azonban sehol nem volt. 2008-ban

foglalkozással. Az igazi meglepetést az okozta, hogy az oktatásra jelentkezők legalább fele gyakorló, több közülük sok éve elismert preparátor volt, s viszonylag kevesen voltak a teljesen kezdők – tűztől az egyetemi hallgatókig –, akik csak kíváncsiságból iratkoztak be. Így aztán nemegyszer előfordult, hogy a hallgatók közül lettek felkérve alkalmi előadónak azok, akik az adott rész-témában már nagy gyakorlattal rendelkeztek. Igazi műhelymunka alakult ki, egymást

segítve, a fogásokat, trükköket a „konkurencia” elől nem eltitkolva, hanem közreadva erősítették a kevesebbet tudókat. A képzés iránti széles érdeklődést mutatja, hogy több, határon kívül élő magyar hallgató is jelentkezett Kárpátaljáról, a Vajdaságból, Erdélyből. Most már a negyedik évfolyamnál tartanak, a jelentkezők száma évfolyamonként 20-25, a lemorzsolódás minimális, legfeljebb anyagi okokból.

Az iskola igyekszik beszerezni a legújabb technikai eszközöket, alapanyagokat és modelleket, így a hallgatók naprakészen megismerik az új technológiákat és az anyagok használatát. Helyben cserzik a bőrköket, készítik a sablonokat, öntik a mütestet, formázzák a mintákat a gyári modellek alapján. Esetenként a Körös-Maros Nemzeti Parktól is kapnak elhullott védett madarakat, amin szintén gyakorolhatnak,

igaz ezekkel utólag – ha sikerültek, ha nem – tételesen el kell számolnia az iskolának. A FeHoVa-n önálló műhellyel vesznek részt. A csongrádi Tisza-parttól nem messze, különálló épületet alakítottak át preparatórium céljára, de a műhelyfelületet bővíteni akarják, s ehhez próbálnak pályázati pénzekhez jutni.

Az oktatáson készült és a vizsgamunkaként leadott preparátumokat aztán az iskola többi, erdészeti, vadászati, mezőgazdasági oktatási projektjeiben tanulók is haszonnal tudják a szükséges tudásanyag megszerzésénél használni.

-som

Vizsgaremek,
Péter Sándor hallgató „diplomamunkája”

államilag akkreditáltatták (FAT rendszerben) a preparátorképzést.

A hallgatók oktatását – elméletet és gyakorlatot – két állandó oktató végzi Nagy Pál és Rytkó Roland személyében, akik egyébként gyakorló preparátorok, és vendégelőadókat is felkérnek (többek között a soproni Nyugat-magyarországi Egyetemről). Az oktatók által írt jegyzet szerint zajló képzés 1 éves, a hallgatók minimum annyi tudást összegyűjthetnek, amivel egy egyedet szakszerűen ki tudnak készíteni. Az oktatási év négy negyedévre van osztva, negyedévenként 40 ezer forintos tandíjjal, havonta egy

Preparálás-oktatás Sopronban

keresztül, ma ugyanezen a néven heti 2 óra előadás és 2 óra gyakorlat keretében oktatják nappali szakon. (A vadgazdamérnök hallgatóknak kötelező, más hallgatóink fakultatívan fölvehetik.) A levelező hallgatók 6 óra előadás és 6 óra gyakorlat formájában ismerkednek a tananyaggal. A vadgazdamérnök képzésben a tantárgy fontosságát jelzi, hogy államvizsga tantárgyként is számon kéri. Tematikájában és oktatásában alapvető ismeretek bemutatására és elsajátítására szorítkozik, nagyjából a teljes tananyag felét teszi ki a trófeabírálat és felét a dermoplasztika. Az utóbbi előadásaiban a preparálás alapjait mutatják be, elsősorban a nyúzás, trófeakikészítés folyamatait és technológiáját, valamint az összerakás fogásait. Gyakorlatokon a hallgatók – évente mintegy 25-35-en – tényleges munkát is végeznek,

Az immár több mint 200 éves Erdőmérnöki Kar, a mai néven Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézet 1964 óta foglalkoztat főállású preparátort, mind a mai napig. A karon először 1975-ben jelent meg a preparálás tudományának önálló oktatása, ekkor szabadon választható tantárgy formájában tették lehetővé az erdőmérnök hallgatók számára a „Trófeakezelés és dermoplasztika” című tantárgy föl vételét a 4. szemeszterben, heti 2 órában. Azóta a tantárgy neve és tematikája természetesen átalakulásokon ment

intézetünk munkatársa, főállású preparátorunk, Gáspár Lóránt vezetésével. Ennek során a hallgatók elsajátítják a nagyvad- és az apróvad fajok preparálásának lépéseit.

Önálló labormunkában nagyvad-koponyát nyúznak, húsolnak, főznek, zsírtalanítanak, fehérítenek és szárítanak. Megtanulják és önállóan végzik a vadbőr nyúzását, húsolását, cserzését, faragását és a végleges kikészítését. Apróvadnál szintén a nyúzás, húsolás, faragás és a preparálásra való előkészítés a feladat.

Azokat az ismereteket tartjuk a dermoplasztika tudományában fontosnak, oktatandónak és a hallgatóink számára elsajátítandónak, ami a vadgazdamérnök szakmájához hozzátartozik.

Az élethű, művészi preparátumok elkészítésének megtanítása nem feladatunk, de a végzettséghez szükségesnek érezzük, hogy hallgatóink képesek legyenek a trófeák és a vadbőrök egyszerűbb kikészítésére vagy előkészítésére olyan állapotba, hogy azt egy szakavatott mester később méltó módon ki-preparálhassa.

Tantárgyunk oktatását az önálló preparatórium mellett számtalan egységünk segíti, egyrészt van egy 12 személy egyidejű munkavégzését lehetővé tevő hallgatói laborunk, fagyasztókkal, eszközökkel, koponya kifőzési lehetőséggel felszerelve. Másrészt 900 darabos trófea- és preparált állatgyűjteményünk áll a hallgatóink rendelkezésére. Ezen kívül bőrbetömött madarak, tojás-, hulladék-, szárny- és lábnyomgyűjtemény és még sok minden más demonstrációs anyag várja a gyakorolni és tanulni vágyókat.

Vannak persze olyan hallgatóink is, akik nem elégszenek meg az órán tanultakkal és a dermoplasztika tudományáról többet szeretnének tudni. Nekik az órarenden kívüli önképzésre van lehetőségük, a preparatórium ajtaja nyitva áll, és preparátorunk várja a tanulni vágyókat.

DR. SÁNDOR GYULA

sandorgy@emk.nyme.hu

Hidvégi Béla gyűjteményének részlete

Manufaktúrák

Sipos György Dermoplasztikai Műintézete

A mester Borsod-Abaúj-Zemplén megyében született 1951-ben. Érettségi után a Természettudományi Múzeum preparatóriumába került, ahol több mint 22 évet töltött el. Bár gyermekkorától kezdve foglalkozott „állattöméssel”, az anatómiailag pontos, megjelenésében hiteles preparátumok készítését itt sajátította el.

A gerincesek preparálását mindegyik osztályon végigtanulmányozta, de fő területe a madár- és az emlőspreparálás maradt. A nagyemlősök külön kihívást jelentettek, a preparálási ismeretek mellett a szobrászatot is tanulmányozni kellett. Ebben továbblépést nyújtott a biológia-rajztanári diploma megszerzése. A múzeumban lehetősége volt a nagy elődök munkáinak tanulmányozására, és a sok átvizsgált módszer közül megtalálta a számára legmegfelelőbbet: a dermoplasztikát. Ennek lényege, hogy az anatómiailag hű modellre varrt és ragasztott, kicserzett bőr már nem deformálódik, a preparátum visszaadja a fajra jellemző mozdulatot, megjeleníthetők az izmokötegek vagy éppen az inak, erek. A modelljeit

maga mintázza, komoly gyűjteménye van anatómiai részletekből gipszöntvény, fényképfelvételek és rajz formájában.

Szintén a múzeumi tevékenységhez tartozott a kiállítások készítése – nem csak a benne szereplő állatok preparálása, de a környezet bemutatása is. Itt tanulta meg a részletek fontosságát, az élőhely pontos megjelenítését.

1993 óta önálló vállalkozásban végzi lényegileg ugyanezt a feladatot: a múzeumoknak természettudományos kiállításokat, kisebb-nagyobb bemutatókat tervez és kivitelez. Fia, Máté 2003-tól vesz részt a közös munkában, azóta a cég tevékenysége kiegészült a diorámák háttérfestészetével, a természettudományos tárgymásolatok, ősszállat- és ősember-rekonstrukció készítésével.

A diorámák (életképek) nemcsak a természet megszerettetését teszik lehetővé, hanem olyan ismeretek közlésére is alkalmasak, amelyek a legtöbb természetjáró előtt rejtve maradnak. Jelentősebb anyag a zirci Bakonyi Múzeumban, a kaposvári Rippl Rónai Múzeumban, a gyöngyösi Mátra Múzeumban, valamint a Fertő-Hansági, a Bükki, a Duna-Drá-

va Nemzeti Parkokban, valamint Almamellék és Telkibánya erdészeti bemutatóházaiban található. Vadászok számára az egyedi kivitelezésű, különleges megjelenítésű trófeák készítése jelent számára örömet.

Preparálásról, a preparálás történetéről húsznál is több ismeretterjesztő cikke jelent meg különféle folyóiratokban. 1997-ben a Dénes Naturműhely adta ki a „Trófeák előkészítése preparáláshoz” című könyvét.

A dr. Fehér György szerkesztette könyvben (Állatpreparátumok készítése, 2004) több fejezet megírásában közreműködött. 2009-ben „Hasznos tanácsok világutazó vadászoknak” című könyv preparálással foglalkozó fejezetét írta, amelyet fia illusztrált.

Továbbra is foglalkoztatja a szakma múltja: gyűjti az emlékeket a régi mesterekről, a mesterségbeli fogásokról. Tanulmányozza a jelenlegi módszereket és anyagokat is.

-somfalvi

Gémesi Műhely

A nagykanizsai preparátorműhelyben valódi nagyüzem működik. A forgalom márából jobb években meghaladta az ezret, emlősből 2-3 ezer darab az éves „termés”. Mindent maguk készítenek el, igyekeznek a legújabb alapanyagokat és technológiákat alkalmazni, a beszerzési források Ausztriától Amerikáig terjednek.

Gémesi Tamás 1990-től tanult a neves Nováczky műhelyben, majd 7 évvel később megvette a céget. Az akkori 50 négyzetméter és 4 alkalmazott helyett ma csaknem ezer négyzetméteren 10-12 ember dolgozik. Természetesen ilyen tömegben már nem lehet egyedi szobrászmunkával csinálni mindent, ha a vadhoz nem tudnak beszerezni műtestet, fogat, nyelvet, egyéb „alkatrészeket”, akkor az állatról vett minták és méretek alapján készítenek formákat. Ehhez fogászati minőségű szilikongumikat, különféle műgyantákat, térkitöltő habokat használnak,

amelyeket aztán már csak hozzá kell igazítani az újabb példány elkészítéséhez. A tímármunka ma már csak természetes növényi anyagokkal és hangyasavval történik, tartósítása Eulanban való áztatással és ecetsavas kristályosítással, kezelése különféle olajokkal történik. A folyamat átlagosan 2 hónapot vesz igénybe.

A testsablont teljes elkészülte után „öltöztetik” fel, ezután jön a beállítás, montírozás, amihez nagy segítséget adnak a fotók. Az elkészült, gombostűkkel, papírcsíkokkal a műtesthez rögzített bőrnek aztán napokat, heteket kell száradni, végül a letisztítás, apróbb hibák javítása után tekinthető késznek a preparátum, és kerülhet a diorámába.

Egy ilyen nagyüzem fenntartási költségei óriásiak, a nyersanyagbeszerzés nagy tételekben történik, és a Gémesi műhely a preparáló anyagok hazai nagykereskedelmét is végzi. Rengetegféle hatósági előírásnak kell megfelelnie egy preparátorműhelynek. Csak az utóbbi egy évben természetvédelmi, kör-

nyezetvédelmi, munkavédelmi, munkaügyi, vízügyi, tűzoltósági, állategészségügyi, veszélyes hulladékkezelési és építésügyi hatósági ellenőrzést tartottak náluk – szerencsére komoly hibát nem találtak.

Szinte minden munkát elvállalnak – így aztán hosszúak a vállalási határidők. Csak halat nem készítenek már évek óta, az aprólékos munkát, drága alapanyagot nem fizetik meg, nem érdemes vele foglalkozni. Jól látható a válság hatása – s nem csak a megnövekedett hiteltörlesztésükben –, szinte eltűntek az 1-2 munkát hozó „kisvadászok”. Egyre több viszont a külföldi megrendelőjük, hiszen a magas nyersanyagárak ellenére is még felébe sem kerül az itt elkészített minőségi munka, mint nyugaton.

A Gémesi-csapat 10 éve kijár a nemzetközi preparátorversenyekre – tanulni. A következőn már indulnak is, mivel egyre jobb marketinglehetőségnek tűnik az ott való eredményes részvétel.

Somfalvi Ervin

A múzeumok preparátorai

Magyar Természettudományi Múzeum

Izsák Imre

A Magyar Természettudományi Múzeumban jelenleg két főállású emlőspreparátor dolgozik. A rangidős mester, az 56 esztendőes Izsák Imre 1975 óta üzi a preparátor mesterséget a múzeum alkalmazásában, 1992 óta vállalkozóként, igaz, az utóbbi időben a fiát foglalkoztatja főállásban.

A közel 40 esztendő alatt az emlős preparálásnál a „direkt” módszertől a gipszes vászon kasírunгон keresztül jutottak el a gyári habszobrokig, illetőleg egy „teljes kört” megtéve, vissza a direkt eljárásig, a haböntésig és faragásig. Gyakran használnak „öt-vö-zött” technikákat. Az anyagokat illetően igyekeznek kipróbálni a külföldi katalógu-

Antal Tamás

sok valóban lenyűgöző kínálatát és azt fel is használni, de ha nincs rá mód, saját matériájukkal helyettesítik.

A bőrfeldolgozást tekintve praktikus a tí-márral együttműködni, de a munkát adott esetben önállóan is el tudják végezni. Nagy-emlősnél már ritkaságszámba megy, hogy kizárólag saját szobrot használjanak, mivel jó minőségűeket lehet vásárolni.

Munkájuk jó része fejpreparátum, néha teljes alakos állat; agancs-, szarv-, agyar- illetőleg egyéb, szakmába vágó másolatkészítés, rekonstrukció, dioráma-építés. Izsák Imre célzottan soha nem vett részt versenyen, kiállításon, de az utóbbi néhány esz-

tendőben egy-egy munkájával szerepelt a FeHoVán, az SCI standján.

„Örök probléma, hogy míg a nyugati „nagyok” az égvilágon mindent el tudnak vállalni, fűszáltól az elefántig, mikrovállalkozóként szinte képtelenség ilyen skálán helyt állni.

Munkáltatóként is gyakran szembesülök vele, hogy a képzés kizárólag önképzésből állhat és a szokvány munkákon kívüli bármely tájékozódás aránytalanul nagy energiákat emészt fel, úgy kell megpróbálni fejleszteni, hogy közben a megélhetést is szemmel kell tartani, l'art pour l'art tevékenység szinte sohasem adatik meg.” – mondja Izsák Imre.

Fiatalabb kollégája Antal Tamás, akit két esztendeje foglalkoztat a múzeum.

A 49 éves kisemlős-preparátor két éve tanulja a mesterségét, előtte a szegedi múzeumban dolgozott, de részt vett több, a hazánk területén található múzeum felújításában, többi közt a keszthelyi Balatoni Múzeum rekonstrukciójában is.

A legjobban a menyétfélék családjába tartozó állatokkal szeret dolgozni, mivel egy-egy alkotásba sok játékosságot lehet becsempészni.

-bertram

Magyar Mezőgazdasági Múzeum

A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban találkozzunk Dezső Ákossal, a múzeum preparátorával. Egy műszaki helyiségben és egy preparátorműhelyben dolgoznak hárman: Ákos, Bálint fia, aki voltaképp inaskodik édesapja mellett, és a befogadott sziklapapagáj, Csucsi, aki egyben a műhely hangulatfelelőse.

Dezső Ákos középiskolás korában kezdett foglalkozni állatok kikészítésével. Biológus-antropológus édesapja a Természettudományi Múzeumban dolgozott, így Ákos élt a lehetőséggel, és az intézményben Esztergályos Lajos madarász és preparátornál sajátította el az alapokat.

Miután nem vették fel biológia-testnevelés szakra, a múzeumban kapott munkát. Másfél évtizedet töltött el ott, mígnem a nyolcvanas évek derekán üresedés lett a Mezőgazdasági Múzeumban. Azóta ez szinte a második otthona.

Múzeumi preparátorként nem csak a gyűjteménybe szánt állatok, madarak kitömeése, karbantartása a fő feladata. Mint mondja, amikor csak kikészítéssel foglalkozik valaki, az „szék-láb-faragás”. Tapasztalatból beszél, hisz Hardy Oppermannál is dolgozott Afrikában. A múzeumban azonban a diorámák összeállításakor a díszlet megtervezése, felépítése, sőt sokszor még a háttér felfestése is az ő kompetenciája. Régen gyakran még a begyűjtés is a feladatok közé tartozott, amikor is a múzeum „gyűjtőbrigádja” a gyűjteménytár részére lőtte meg a hiányzó fajok kiválasztott egyedeit. Ezek a „hősi idők” elmúltak, így ma már csak elhullott védett állatok kerülnek a műhelybe. A múzeum nem csak vadfajokkal foglalkozik. A legnagyobb test, amit a mesternek eddig el kellett készítenie, egy ló volt, de az évek során már kolibrit is ki kellett tömnie. És hogy mennyi időt igényel egy-egy preparátum elkészítése?

Dezső Ákos

„Amennyi a határidőig van... A lóra például két hét jutott.” Talán emiatt a sokoldalúság miatt kap országsszerte felkéréseket preparálásra, kiállítások, diorámák elkészítésére.

Az ifjú nemzedékről szólva Dezső Ákos azt mondja: rendszerint abból lesz preparátor, aki csak lejön kíváncsiskodni, és lám, beleszeret a szakmába. A végzettség pedig nem nem számít, hisz ő maga is – a hivatásos vadász mellett – szakács, cukrász, reklámszakember, versenybíró, edző – és mégis itt kötött ki.

Földvári Attila

Egyéni műhelyek

Garay műhely – 110 éves családi vállalkozás

A nyíregyházi Garay preparátorműhely 1902 óta – idén 110 éve – foglalkozik hazai és külföldről származó tróféák szakszerű kikészítésével. A mesterség öröklődött a családon belül.

Garay Béla dédapja, Poltári Kovács Béla – aki festő és preparátor is volt egyben – 1902-ben nyitotta meg műtermét Nyír-

egyházán. A dédapa híres volt különleges festményeiről, amelyeket preparátumokkal egészített ki, így készültek el az úgynevezett domború madárképek. A műhely munkáját a dédnagymama és a nagymama, Kovács Lili folytatta tovább, akiknek számos alkotása került olyan nemesi családok vadászkestélyaiba, mint például a Dessewffy vagy a Károlyiak. Garay Béla ebbe a közegbe született. Már ifjúkorától a nagymama okította őt a preparátor mesterség fogásaira. Tudását magyar és külföldi szakkönyvekből fejlesztette és fejleszti tovább mind a mai napig. Legelső munkája – 17 éves korában – egy fácán volt. Mára már elkészítette a világ számos vadfájának egészalakos, vagy fejpreparátumát.

A preparátumok műtesteit poliuretán habból faragja. Az elkészült műveket régen

arzénal tartósította, ám mivel ezt napjainkban már tilos használni, ezért a hatásos Eulan nevű molymentesítő szerrel kezeli őket.

A több mint egy évszázados műhelyben természetesen számos vendég megfordult már. Garay Bélát főleg a magyar vadászok látják el munkával, de „munkaadói” közt akadnak német és osztrák vendégek is. Jó kapcsolatokat ápol a környékbeli vadászattó cégekkel, így a kuncsaftjaik közül is sokan fordulnak hozzá. Hoznak különféle madarakat, emlősöket, kisebb és nagyobb állatokat. A kilencvenes évektől a magyar vadászok is egyre többen jutnak el Afrikába, ezért sok munkát kap a fekete kontinens országaiból, több antilopfaj és oroszslán egészalakos preparátumát készítette el.

Garay egyfajta hitvallása, hogy nem szabad a mennyiségnek a minőség rovására mennie. Éppen ezért nehéz lenne kiszámolni, hogy évente hány alkotás hagyja el készen a műhelyt. Egy-egy preparátum elkészülése legnagyobb részt a munka mivoltától függ. A nyíregyházi mester tervezi, hogy a jövőben munkáival preparátor versenyekre is benevez.

Kókai Márton

Az oktató – Rytkó Roland

Nagybátyjától, a nyíradonyi preparátortól kezdte ellesni a szakmai fogásokat, majd jó 20 évvel később, a Diana SZKI által indított preparátorképzésen együtt ültek a padban Csongrádon. Munkáját és szaktudását látva, az iskola vezetése felkérte Rolandot, hogy a következő évtől óraadó tanárként vegyen részt a képzésben.

Másokhoz hasonlóan gyerekként, 12-13 évesen „bolondult bele” a preparálásba. Szülei elnézték fiuk furcsa hobbiját, de megmondták, hogy a rávalót maga keresse meg. Sokszor még a madarak vázához szükséges drótot is a szeméttelről guberálta össze, mert kevés zsebpénzét kitömni való „alapanyag”, többnyire japányúkokra költötte. Miután közel laktak a Természettudományi Múzeumhoz, rendszeresen bejárt az ottani preparátorműhelybe. Amikor fél év után bemutatta a saját maga által otthon kitömött galambot, későbbi tanítómestere, Sipos György elismerte, hogy hasonlít egy galambhoz – majd a galamb a szemétben kötött ki. Ettől kezdve azonban a preparátorok szívesen tanították.

Az iskola elvégzése után villanyszerelőként, később vagyonőrként dolgozott, de

a preparálással sosem szűnt meg a kapcsolata. Több mint tíz éve alapította meg cégét. A tanulást sosem hagyta abba, és most, 37 éves fejjel érettségizik, hogy elkezdhesse a természetvédelmi mérnök szakot a debreceni agráregyetemen.

A vállalkozásában legjobban a mintázást, a pontos anatómiai ismereteket igénylő szobrászmunkát szereti, mert az a legnehezebb, amikor egy fém-favázra kell felépíteni agyagból az állat izomtestét, amire a bőr kerül. Saját magának mindig így készíti el a testet, nem is dolgozik „gyári” műtesttel, csak ha valaki azt kéri. Természetesen azt is további szobrászmunkával teszi élethűvé... A megnyúzott testről anatómiai fotósorozatot készít, s ha teheti, beállítja abba a pózba,

amilyenben a preparátumot akarja elkészíteni, így jól látható az izmok helyzete, és méretfelvételre is alkalmas.

Kedvencei a hullók, amiben az a nagy kihívás, hogy nincs rajtuk se szőr, se toll, ami eltakarná a hibákat, így muszáj tökéletesre csinálni. Nem szeret viszont halat preparálni, mert a minőségi munkához méregdrága alapanyag kell. Ugyancsak nem szívesen vállal háziállatokat, mióta elkészített egy elpusztult pincsit, amely annyira élethű lett, hogy egykori gazdája rosszul lett. A madarak közül a varjúfélét kedveli, mert annyiféle pózt tudnak felvenni, hogy a formaviláguk kifogyhatatlan. Az igazán testhezálló feladat, amikor mini „diorámát” készít, ahol az állat hiteles környezetével együtt van ábrázolva. Felháborítják viszont az állatok méltóságát sértő, „jópofa” szörnyszülöttek.

Annyira szerteágazó ez a szakma, hogy nincs olyan ember, aki minden ágához egyformán kiválóan értene.

Roland elsősorban szobrásznak tartja magát, ezért kapott felkérést a tanításra is. Máshol is szívesen tanít, rendszeresen tart előadásokat, bemutatókat gyerekeknek. Hiányolja viszont a szakirodalmat, ezért tervezi egy szakkönyv megírását.

S.E.

A világbajnok – Bagó László

Ha van preparátor, akinek nevétől tavasszal hangos volt a sajtó, az Bagó László. A figyelmet a 39 éves mester az idei osztrák „Hohe Jagd & Fischerei” nevű kiállításon érdemelte ki. Ennek keretében rendezték meg a preparátor világbajnokságot, amelyen – magyarként először – első helyezett lett mester kategóriában: „Best in World”, azaz világbajnoki címet szerzett sárgás pávián mellpreparátumával.

A kicsiny, félhomályba burkolózó teremben műtestek, negatívok, bőrök és szerszámok hevernek szanaszét. Bár első pillantásra óriási a kaosz, Bagó László mégis mindenről tudja mit, hol talál meg. Pályája úgy kezdődött, hogy a család albérlőjének volt egy kitömött fácánja, ami annyira elvarázsoltta, hogy 12 évesen elkötelezte magát a preparálással. Azóta részben autodidakta módon (ide tartoznak az anatómiai ismeretek), részben pedig más preparátorok technikáját „ellessve” képezte magát. Kezdetben egy ismerőstől kölcsönzött szakkönyvből tanult, de tudása javát gyakorlati úton sajátította el. A 90-es évek eleje óta járattott amerikai

szaklapok nagyban segítik a munkáját, s így lépést tud tartani a szakma fejlődésével is. Ha teheti, a mai napig fotókon vagy élőben tanulmányozza a különböző állatokat. „Egyyszerűen csak csinálom” – fogalmazza meg sajátos ars poeticáját a preparátor.

A munkájához szükséges alapanyagok beszerzése sok mindentől függ. Elsősorban attól, hogy éppen mit lehet kapni a piacon. Modelljei műtesteinek nagy részét saját maga készíti el. Ilyenkor az első lépés a váz megformálása agyagból, a második a negatív elkészítése, majd annak poliuretán habból való kiöntése. A többi kelléket (például a műszemeket) külföldi preparátor-ellátó cégektől szerzi be.

Bagó László a kilencvenes években vállalkozóként kereste kenyerét, később pedig hat évig dolgozott a Magyar Természettudományi Múzeumban is. Nem panaszkodik, szinte reggeltől napestig dolgozik. Többségben hazai vadászok hozzák a munkát, amelyet igyekszik múzeumi színvonalon elvégezni. Az utóbbi időben többnyire afrikai vadfajokat visznek hozzá, például leopárdot vagy

Foto: Barkóczy Csaba

oroszlánt. Legszívesebben az impozáns bezoár kecskével foglalkozik.

Nem a salzburgi volt az első nemzetközi sikere. 2006-ban az észak-olaszországi longaronei versenyen japán makákó fejével második helyezést ért el.

KoMa

A madarak bűvöletében – Péter Sándor

Ahogy minden rendes falusi gyerek, aki a madarak iránt érdeklődik, tojás- és fészekgyűjteménnyel kezdte, majd önképző módon, könyvekből tanulva csinálta meg első madártöméseit. Saját maga „találta ki” a vegyszerek használatát, így aztán a szakszerűtlenség miatt sok bőrt kellett eldobni.

Az 1958-ban született Péter Sándor Biharkeresztesen nőtt fel, és erdész szeretett volna lenni, de nem vették fel a szakiskolába. Elvégezte a református gimnáziumot Debrecenben, majd a Tigáznál dolgozott Hajdúszoboszlón, igaz, nem sokáig, ugyanis az ott működő Földgáz Vadásztársaság 18 ezer hektáros területén felajánlottak neki egy vadőri állást. Ennek már 30 éve, azóta is ott van, most is hivatásos vadász, de három fiatal kollégája mellett ma már ő az „öreg”, 28 éve tagja is a társaságnak.

A vadőri fizetésből persze megélni nem nagyon lehet, így kezdettől fogva állattartással egészíti ki jövedelmét, s időközben egy tanyát is megvett, ahol gazdálkodik. A háziállatokon kívül kedvenc madarát, foglyot is tenyészt, így „jut” alapanyaghoz a fogolypreparáláshoz. Eddigi pályafutása alatt 7-800 bakot lövetett, bár szíve szerint

igazán csak üzekedéskor vadásztatna és vadászik szívesen, szerinte ekkor kész, érett igazán az őzagancs. A vadászterület átalakulása – elterjedt a szuper intenzív öntözéses gazdálkodás, s a 40 aranykoronás földek minden négyzetmétere művelésben van – egyre jobban lecsökkenti a vad életterét, az őzállomány harmadára, a fácán töredékére csökkent. A sok víz miatt a vízivad még nyújt vadászati lehetőséget, bár a kacsza megcsap-

pant. Igaz, a hortobágyi libatömeg egy része ide jár táplálkozni.

A madarakhoz való kötődése megmaradt, nem is preparált mást hosszú ideig, nagy kedvvel csinálja a szarkát és a szajkót. Az amatőr szinten a 80-as években sikerült túllépnie, amikor Sipos György múzeumi preparátor a munkáit megnézve, tanácsokat adott a fejlődéshez. Amikor meghírdették Csongrádon a preparátorképzést, nagy örömmel iratkozott be újra régi iskolájába, hiszen itt végzett levelezőn vadőrként. Az ott tanultak alapján kezdett el emlősöket is készíteni, de nem formáz, csak műtestre dolgozik. Nézőként 3-4 éve jár ki a külföldi preparátorversenyekre, ott szokta az alapanyagokat beszerezni, és persze tanul a külföldi kollégák munkáiból.

Bagó Laci és Pünkösti Zsombor biztatására idén már verseny munkával indult az olasz bajnokságon, ahol harmadik helyezett lett szarka-szajkó kompozíciója.

Negyven év területjárásai alatt összegyűjtött tapasztalatai és állatismerete alapján állítja be élethű pózokba modelljeit. „Vagy úgy csinálom, hogy a legjobbat hozzam ki belőle, vagy nem csinálom” – vallja, és ez preparátumain látszik is.

Servin

Preparátor lóháton – Kossuth Levente

1994 tavaszán, a Magyar Természettudományi Múzeumban kezdte első szárnypróbálgatásait a 37 éves gyömrői preparátor, Kossuth Levente. A múzeum preparatóriumában eltöltött esztendőik szakmai életének legfontosabb időszakai voltak. „Szerencsésnek tartom magam, hogy a szakma egyik legmeghatározóbb helyszínén, a legjobb szakemberektől tanulhattam” – mondja.

Érettségi után fiatalos naivitással, de eltökéltszándékkal felkerekedett, és meg sem állt a Nemzeti Múzeum jegypénztáráig, ahonnan némi viszontagságok során, de eljutott a Baross utcai állattár preparatóriumába. Itt Izsák Imre és Ladár György vették szárnyaik alá az ifjú kezdőt.

Először csak külsőként, majd később szerződéses munkaviszonyban dolgozott 1997-ig, amikor bevonult katonának. Többek között az ő keze munkáját is dicséri a Kárpát-medence élővilágát bemutató állandó kiállítás. A múzeumi évek alatt Csongrádon elvégezte a hivatásos vadász-vadtehnészti szakmát is. Jelenleg otthonában, a Pest megyei Gyömrőn dolgozik. A szakmában eltöltött esztendőik alatt mindig hű maradt a preparálás klasszikus változatához, a dermoplasztikához. „Véleményem szerint,

a szakma legszebb része az, amikor saját kezűleg mintázhatom meg agyagból az adott állatfaj mozdulatát, anatómiáját, az arc mimikáját.” Szinte minden fejpreparátum modelljét saját maga készíti, ha teheti, kerüli a manapság divatosabbá vált habszobrok vásárlását. Az általa alkalmazott technológiában egy üvegszál gipszkasírungra kerül fel a bőr, ami – a súlyát tekintve – már alig tér el a habszobrokétól. Mintegy 40-50 nagyvadat és 100-120 madarat készít évente. „A minőségre hajtok, nem a mennyiségre – vallja. Fontosnak tartom, hogy amit csinálok, azt később ne kelljen szégyellnem.” Hivatásának szinte sajátossága, hogy közel 100 különböző halotti maszk áll rendelkezésére a menyéttől a szürke marháig, amik a mintázás során válnak hasznossá. „Az anatómián felül lényegesnek tartom, hogy ismerjük az állat etológiai sajátosságait is. Ne montírozzunk erdei szalonkát faágra, kék fadongóval a csőrében, mint ahogyan azt egy „jeles” szakmabeli tette, egykoron.”

Versenyen még nem indult, mivel eddig nem tartotta magát szakmailag érettnek. „Úgy gondolom, most jött el az idő az első megmérettetésre, ami a Fejér megyei vadásznapon lesz, s majd a jövő évi FeHoVán talán folytatódik.” És hogy mit keres a prepa-

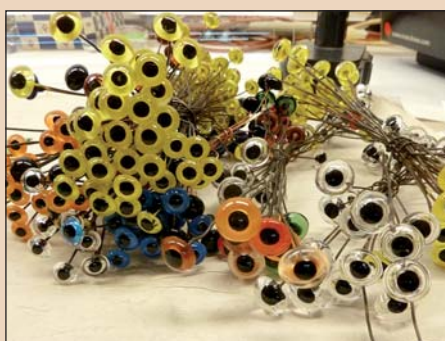
rátor lóháton? Leventének egyetlen „káros” szenvedélye a ló. Immár 15 éve életformaszerűen „közös háztartásban” él kedves háttasai társaságában. „A természetjárás egy preparátor számára nem csak kellemes, de hasznos is lehet, mivel bővítheti szakmai ismereteit. Ha mindezt az ember még lóháton is teheti, az több mint boldogság!”

Farkas Bertram

Üvegszemek – Lukács Albert üvegtechnikai műhely

1954. Ekkor alapította Lukács Albert üvegtechnikai műhelyét a Nyugati pályaudvar közelében, a Vörösmarty utca 44-ben. Mind a mai napig ez az egyetlen hazai műhely, ahol üvegből készült állatszemeteket gyártanak. Vevőlistájukon kétszáznál több aktív cím szerepel, ezek többsége preparátor...

Lukács Albertné, Katalin néni 1958 óta dolgozik az üvegtechnikai műhelyben és meg sem tudja becsülni, hány százezer állatszemet készítették itt azóta. Napjainkban már csak mintegy kétezer pár készül évente, de a rendszerváltás előtt ennek majd tízszerese volt a „termelés”. Nagy megrendelőjük volt az Iskolai Tanszerek Gyára, de a házában és a környező országokban is nagy mennyiségben gyártott plüss játékalakokhoz szintén az itt készült szemeket használták. Aztán behozták az olcsó kínai dömpingárut, s a kereslet egyik napról a másikra tizedére esett, szinte csak a preparátorok maradtak meg vevőként. A „nagyvásárlók” egy része korábban elpártolt a külföldi (főleg osztrák és amerikai) gyártókhoz, mivel

ott készre festett nagyvadszemeket is árultak. Az ifjabb Lukács Albert – a családi vállalkozás harmadik tagja – pár évvel ezelőtt megtanulta az átlátszó üvegből készített „csészék”, azaz fél-gömbhéj alakú üvegszemek kifestését, így azóta már nemcsak sima, hanem festett szemeket is árulnak 4-től akár 80 milliméteres átmérővel. Másik „szemtermésük” a „drótos”, azaz az apróbb-nagyobb madarak preparálásához készített, réz-, vagy lágyvas drótra ráolvasztott tömör félgömb szemek színes kavalkádja 4-28 milliméteres méretben.

De hogyan is készül az üvegszem? A készszen vett alapanyag az átlátszó és az anyagában feketére színezett üvegrúd, amelyből a drótos szemek készülnek. A fekete rúdból levágott darabot ráolvasztják az üveg tulajdonságaihoz alkalmas minőségű, sokszori hajlítgatást kibíró réz, vagy lágyvas drótra üveg-fémforrasztási technikával, majd a gázláng felett megformázzák a pupillát. Ugyancsak olvasztással vágják le az átlátszó rúdból a szemgyűrű kialakításához elegendő darabot, melyet aztán ráolvasztanak a fekete félgömbre. A kényes művelet sor a kemencében történő hőkezeléssel zárul, hogy az üvegben lévő feszültségek kiegyenlítődjenek, s a rács szerkezete egységes legyen. A csésze alakú nagyvadszemnek átlátszó üvegcső az alapanyaga, amelyből egy darabot levágnak, s anyagából olvasztott „spiccen” (segédzálon) keresztül formázzák fűjással. A kész szemeket ennél a gyártási módnál is hőkezelni kell. A kész szemeket – a vevő igénye szerint – akár festetlenül, akár a kívánt színre festve, párosával csomagolják, és a legtöbb esetben utánvétellel postázzák a megrendelőnek.

-se

Versenymunkák – Lengyel Imre

Lengyel Imre 1975-ben született Siófokon, jelenleg is itt él és dolgozik. Preparálással 2001 óta foglalkozik. A kezdeti nehézségek után a modern preparálás eszközeinek használatába Magyarovics Károly esztergomi preparátor vezette be. Neki köszönheti a legfejlettebb technológiák, anyagok megismerését, használatuk elsajátítását. Számtalan munkája került a határainkon túlra is, Svédországba, Norvégiába, Spanyolországba, Dániába és Angliába. A „tanulmányi versenyben” kizárólag a saját lőtt madarainak preparálásával foglalkozott.

A felhasznált nyersanyagok igen kezdetlegesek voltak. Fagyapot, vatta, egyszerű, általa készített üvegszemek. A most készített emlős- és madárpreparátumokhoz poliuretán formákat használ, amelyeket elsősorban az USA-ból és Ausztriából szerez be, a szemek pedig az Amerikai Van Dyke's cég által forgalmazott termékek. A moly elleni védekezést Molantin vegyszerrel végzi. Egyéb kiegészítőket, például ragasztókat, festékeket szintén kiváló minőségben az USA-ból rendeli.

A preparátumok protézisei a Mohr cég által gyártott termékek. A folyamatos önképzésnek köszönhetően, ma már a legapróbb emlősöktől a legnagyobbakig preparál egész

alakos formában, vagy mellpreparátumban. A kezdetek óta madarakkal is foglalkozik, ezért ha mérleget kellene készíteni az emlősök és madarak között, akkor 40 : 60 százalékban a madarak javára billenne a serpenyő. Természetesen az emlősök elkészítésekor is a lehető legmagasabb minőségre törekszik. A madarak, emlősök mellett foglalkozik még halak, hüllők preparálásával is, ezek aránya azonban nem túl magas. Két esztendeje szerződésben áll a dániai székhelyű First Class Trophy céggel. Ők havi szinten 20-30 darab preparálni való állatot szállítanak hozzá. A nekik készített preparátumok mind nyersanyagban, mind kivitelezésben igen magas színvonalat kell, hogy megüssenek.

Van állandó kliense Ausztriából, de nem egy megkeresés volt már Románia területéről is, természetesen egyre többen keresik fel Magyarországot szinte minden részből is. A vállalt munkáit 3 hónapon belül végzi el. Havonta 30-50 darab preparátumot készít el.

„Nagyon fontos az önképzés. Igyekszem mindig a legújabb technikák használatát elsajátítani, de a megfelelő minőség eléréséhez erre szükség is van. Az idő múlásával egyre több elismert, határon belüli preparátorral vettem fel a kapcsolatot, egy részükkel már

barátság is kialakult. Mindenkinek vannak új ötletei, amelyeket meg is osztunk egymással, de megosztjuk a kritikákat is. A kritika a legjobb tanítómester ebben a szakmában. Megsértődni nem szabad.” Az elmúlt időszakban az általa készített preparátumok kisebb díorámákba történő beépítésével szerepelt a nyilvánosság előtt. Idén február 19-26. között, a Salzburgban megrendezett Preparátor Világbajnokságon indult a Profi kategóriában. Egész alakos fácán preparátumáért a versenyen sárga szalag díjat, azaz bronzérmet kapott. „Célom a minél tökéletesebb, élethűbb preparátum elkészítése, és az, hogy a preparálás ne mennyiségi sorozatgyártás legyen, ami a munka minőségét rontja.”

-fb

Ősi módon – Lázár Kálmán

Gőzmozdonylakatos a szakmája az 57 éves dombóvári Lázár Kálmánnak, aki a Dalmandi és a Jágónaki Vadásztársaságnak is tagja, 1968 óta preparál, 1980 óta vadászik. Sajátos tanulópénzt kellett fizetniük ikertestvérével a „tudomány” elsajátításához: egy idős hölgy egy górényi kukorica lemorzsolása fejében mutatta meg nekik az alapfogásokat. Akkor egy seregélyt 80, egy fácánt 140-160 forintért tömtek ki, ami több volt, mint egy napszám...

Lakótelepi lakásban él, műhelyt a szomszéd ház aljában bérel. Egyedileg építi a műtesteket, drót, fagyapot, vatta, papírmassza az alapanyag, eredeti koponyára dolgozza rá a bőrt, eredeti fogakkal, műanyagot csak a nyelvhez használ, üvegszemek fekete, domború gombot. Saját – titkos – tartósítószerrel használ, 30 éve nem hullott ki semminek a szőre, tolla. A csendéletszerű háttérkereteket is maga festi olajfestékkel, a kisebb bőrokat kénsavas, denaturált szesz eljárással cserzi, a nagyobbakat egy jágónaki tímárhoz viszi. Szereti a kihívásokat,

csinál agancsmásolatokat, trófea-alátéteket is gipszből és kovászból, törpehőrcsögöt és másfél mázsás vadkant, vagy 10 kilós bika mellpreparátumát – ahogy a megrendelő kéri. Eddig mintegy kétezer munkát készített. Fia szintén vadászik, és apróbb madarakat töm ki.

Amikor nem preparál, cserépkályhákat, kandallókat épít, foglalkozása szerint kávékezelő a helyi kórházban. A Dél-Dunántúlon nem nagyon van preparátor, így sokan megkeresik. „A helyi igényeket tudom kielégíteni, aki igényesebb, az menjen a nagyobb műhelyekhez”

-som

A szakma csúcsai

Az európai kontinensen régóta rendeznek preparátorversenyeket, ahol a résztvevők a kiírt kategóriákban pályázhatnak meghatározott számú munkával. Kétévente rendezik a Preparátor Világbajnokságot, a keresztévekben a Preparátor Európa-bajnokságot és minden évben az olasz bajnokságot. A díjazás rendszere sajátos, hasonlós a trófeabírálat érmes minősítéséhez, csak itt az érmeket díszes szalagok helyettesítik. A bronzéremnek megfelelő sárga szalagért 70-80, az ezüstnek számító pirosért 80-90, míg az „aranyérem” kékszalagért 90 feletti pontszámot kell a zsűritől kapni a munkára. Ezenkívül minden kategóriában hirdetnek első, második és harmadik helyezettet az összpontszám alapján, így előfordulhat, hogy szalagot nem kapott munka is dobogós lehet.

Becslések szerint hazánkban több száz amatőr „állatkitömő” és mintegy 300 preparátor működik, közülük félszázan vannak, akik jó minőségű munkát végeznek és talán húszan, akik nemzetközi szinten is megállják a helyüket.

Hidvégi Béla és Varga Tamás múzeumigazgató

Pont az i-re

**Üresek lettek a falak,
képek kerülnek majd a trófeák helyére**

Kétféle gyűjtő létezik. Az egyik kulcsra zárt szobában, olykor még a hozzá közelállók elől is rejtegeti az imádott tárgyakat. Az ilyen ember csak önmagáért él, semmit nem tesz hozzá kultúránk közös értékeihez, és nem is hagy nyomot maga után, a neve nem marad fenn. Hidvégi Béla a másik táborát gyarapítja: arra törekszik, hogy mások is osztozzanak örömeiben, igyekszik maradandót alkotni. Ezért adják a keszthelyi Vadászati Múzeum kiállítási anyagának jelentős részét a Hidvégi-gyűjtemény darabjai. És most ugyanezen okból születik meg eddig közkinccsé nem tett, párjukat ritkító trófeáiból, és – ami igazán különlegessé teszi a tárlatot – személyes tárgyaiból a soproni Erdészeti Múzeum új állandó kiállítása.

Különleges bútorok, festmények, könyvek, vadászöltözék és felszerelés, díjak, a Keszthelyen lévő díjak fotói, másolatai – ezek mutatják majd be az idén hetvenhat éves Hidvégi Béla eddigi nagy ívű vadászpályáját. No meg 60 vadfaj 350 trófeája, valamint egy hegyi és egy európai dioráma. A keszthelyi kiállítással ellentétben, Sopron tör-

FOTÓK: KÓKAI MÁRTON

ténelmi belvárosában, a Fő tér melletti Templom utcában javarészt koponyás és nyaktrófeákat láthat majd a közönség. Ezek Hídvégi vadászletének korai korszakából valók. A patinás épület – a kiemelt műemléki védelem alatt álló Esterházy-palota – tetőterét külön az új állandó kiállításhoz újjátották fel és alakították át. Bár eredetileg a munkálatokat uniós források fedezték volna, ez végül megghiúsult, így a költségeket Hídvégi Béla vállalta, míg az üzemeltetést a múzeum. A beruházás novemberben kezdődött, és a kiállítás a tervek szerint június 16-án nyitja meg kapuit.

A 230 négyzetméter hasznos alapterületű terembe egyszerre ötven ember fér majd be – tudtuk meg Varga Tamástól, aki már kilenc éve a múzeum igazgatója. A helyiségnek van egy öble, itt lesz berendezve a dolgozószoja. A tervek szerint a juh- és a kecsketrófeákat külön blokkban helyezik el. Az alapvetően oktatójellegű kiállításnak szerves része lesz egy korszerű, interaktív rendszer, melynek segítségével bárki megismerheti a világ vadászható vadfajait, a Safari Club International (SCI) trófeabírálati, díjazási, valamint az OVIS (hegyi vadászok klubja) és az európai Ullmann díjazási rendszert.

Miért pont Sopron? – kérdezem Hídvégi Bélától. Lévé, hogy túl van a hetvenen, néhány éve komolyan elgondolkodott azon, mi lesz a sorsa az évtizedek alatt összegyűlt, világviszonylatban is kivételes gyűjteményének – magyarázza. „A lányaimat a vadászat nem érdekli, az unokáim kicsik – mondja kesernyésen – így szerettem volna egy arra érdemes intézménynek felajánlani.” Ezt az elgondolást többekkel, így dr. Faragó Sándorral, a NyME rektorával is megosztotta, aki felajánlotta az egyetem erdőmérnöki karához tartozó múzeum tetőterét.

- Hogy milyen mindettől megválni? Öt-hatszáz trófeám van, minden darabhoz emlék köt. De jól lesz ez így, nem vész kárba. Együtt akarom tartani őket – mondja Hídvégi Béla. Majd elmerengve végigtekint dolgozószojájára falán, és hozzáfűzi: „Most majd képek lesznek itt, az lesz az emlék...”

FA

EZ A SAROK FEDEZI A MÚZEUMI
BELÉPŐJEGYÉNEK A FELET!
50%

Az őzfej lefőzése

Képösszeállításunk azoknak a vadászoknak lehet hasznos, akik még járatlanok az általuk elejtett trófeás vad koponyájának leválasztásában, megnyúzásában, kifőzésében és a trófea végleges állapotának kialakításában, de szeretnék azt maguk megcsinálni. Reméljük, nem ők lesznek a ritka kivételek, hiszen a vadászat nem ér véget az elsütőbillentyű elhúzásával, sokszor csak akkor kezdődik a nehezebb része.

Somfalvi Ervin

1 A torok átmetszése az első művelet...

2 ...a fejet a tarkócsont mögött vágjuk le

3 A bőrt lefejtjük a koponyáról

A csontot kímélve, óvatosan kell a bőrt a szemeknél és az orrál lefejtani

Az áztatóvizet többször cseréljük

Főzésnél az agancstő nem érhet vízbe

A koponyáról a megfőtt húsrészeket eltávolítjuk, majd ultrás vízben újrafőzzük

A csont fehéritéséhez tömény hidrogénperoxidot használjunk

A kész trófeát facsavarral a táblára rögzítjük

A kép illusztráció, Magyarovics Károly munkái

Hogy az unokáink is láthassák

Besárgult koponyák, fakuló agancsok és szarvak, örök harc a molyokkal, a múzeumbogarakkal – a vadászoknak ismerős gondok, a fiatalabbak számára pedig rosszízű, hírből ismert szavak. Hogy mindkét nemzedéket valamelyest felvértezzük, neves szakértőket kérdeztünk arról, miként is óvjuk trófeáinkat. Szidnai László több évtizedes vadászmufttal rendelkezik, vezette a budakeszi preparatóriumot, 1983 és 1996 között az Országos Trófeabíráló Bizottság elnöke volt. Magyarovics Károly preparátor gyerekkora óta foglalkozik ezzel, 1994 óta pedig saját vállalkozása van. Tőlük tudakoltuk meg, milyen fortélyokkal tarthatjuk karban trófeáinkat, hogy évek, sőt évtizedek múltán is szemet gyönyörködtetőek maradjanak.

A csont

A legelterjedtebb trófeák hazánkban a kis- vagy nagykoponyás agancsok. Ezeknek a legjobb a környezettűrő képessége, jól bírják a hőingadozást, a párák és a száraz levegőt egyaránt. Nem árt nekik a szabad levegő sem, de jól gondoljuk meg, hova tesszük, mert az erős napfény elszínteleníti az agancsokat, szerkezetüket porózussá teszi, és így idővel szét is repedezhet, de a koponyának sem tesz jót. A természet adta agancsszínnek az eső árt. Ha az agancs egy kissé kifakult, akkor különböző páccokkal – például festékboltban kapható diópáccal – alapos tisztítás után lehet korrigálni. A megfelelő színű hajfesték is megfelel a célnak: fél óráig rajta kell hagyni, majd lemosni, és finom smirglivel kipolírozni a gyöngyöket, ágvégeket. Különösen őz-agancsok esetében hasonló és lemoshatatlanul jó szint ad az erős hipermangán-oldatos ecsetelés, amely a száradás után erősen be-

barnul. Csak ott kell lekenni, ahol az agancs egyébként is barna. A gyöngyözés, ágvégek száradás után dörzspapírral fehéríthetők. „Kegyes család” az akácerdőkben, alföldi területeken elejtett szintelen agancsú őz-agancsok esetén utókezelése, de csak „házi használatra”. Utólag színezett agancsot bírálatra vinni nem szabad. Egyfelől mert etikátlan, mivel a szín is egy pontszerző bírálati szempont, másfelől meg a hozzáértő, gyakorlott szem azonnal észreveszi a csalást. Zárt térben nincs különösebb gond az agancsokkal, leginkább a porra kell ügyelni. Ez idővel elszíneződést is okozhat, különösen olyan nehezen elérhető helyeken, mint a gyöngyözés között. Haladva a korrallal, a porolás mellett a nehezen elérhető helyekről az udvaron vagy az erkélyen akár kompresszorral is kifújhatjuk a port. Ennek alternatívája a „szegény ember kompresszora”, a számítástechnikai és elektronikai üzletekben kapható sűrített levegő spray, amellyel

szintén az eldugottabb helyekről – eredetileg például a számítógép klaviatúrájának billentyűi közül is – ki lehet fújni a port. Ha nincsenek elérhetetlennek tűnő helyek, akkor a hajszárító is megteszi, lehetőség szerint a hideglevegős fokozattal fújva.

A felületet utókezelhetjük is, erre az egyik legegyszerűbb megoldás az, ha lekenjük egy házilag könnyen előállítható olajjal: egy deci sebbenzinben kell elkeverni egy gyűszűnyi paraffinolajat, és már kész is a szer. Miután egy ecsettel felhordjuk, nem csak a portól védi az agancsot, de a színek is élénkebbek lesznek, ezzel együtt a felület nem tűnik lakkozottnak, vagy festettnek. Ezt a kezelést elég évente egyszer, például a nagytakarítással egybekötve, a portalanítás után elvégezni. Bár ezt az olajat le lehet mosni, a kezeléskor ügyeljünk rá, hogy ne vigyünk fel túl sokat, és arra is, hogy ne kerüljön a koponyára. Szintén bevált szer mufloncsigák esetében a közön-

séges fekete cipőpaszta. A mosószerrel lemosott szarvat ezzel párszor le kell kenni, és kefével alaposan ki lehet fényesíteni. A molyok az agancskoszorúkban óhatatlanul maradt szőr és fehérjemaradványokat „szeretik”, ezért ha a további kártételeket meg akarja valaki előzni, érdemes erős rovarirtóval időnként lefújni. A fertőzést az apró, pontszerű lárvaurülékekből lehet észrevenni.

A szarvaknál – tekintettel a hazai muflok mellett az Afrikából egyre gyakrabban hazahozott antilopokra, gazellákra és juhfélékre – külön érdemes figyelni a szúra. Ennek a kártevőnek egy faja ugyanúgy eszi a szarut, mint a betűző szú a bútort. Viszonylag ritkán fordul elő, inkább a nagyobb gyűjteményekre, múzeumokra jelent veszélyt, de jobb a békesség: a szarvakat is érdemes lekenni a fent említett olajjal. Az értékes afrikai szarvakat gyakorta az elejtés helyén szakszerűtlenül főzik le, a koponyával együtt megmaratják hidrogénperoxiddal. Jól bevált az utószínezés és méhviaszban oldott baba-, vagy ha más nincs, étolajjal szinte az eredeti állapotába hozható vissza az elcsúfított antilopszarv. A szaru ettől szinte újra „élni” kezd, de két-háromévente ezt meg kell ismételni.

Ami a koponyát illeti, ha jól lefőzték, kiféértették, nem igényel túl sok karbantartást. Itt is a porolás a legfontosabb, alaposabb takarításakor érdemes az alátétről is leszerelni. Ha le is akarjuk mosni, akkor langyos, mosogatószerves vízzel tehetjük meg. Célszerű olyan helyiségben elhelyezni, ahol nem éri dohányfüst, az ugyanis idővel szintén sárgás színt kölcsönöz neki. Ha a koponyát rosszul főzték ki, akkor a csontban maradt zsír miatt idővel szintén besárgulhat. Újrahidrogénezni a trófeát ilyenkor nem érdemes. Ha jó állapotban van, érdemes még egyszer jól átfőzni zsíroló mosószeres – lehetőleg ultrás – vízben. Ám ahogy felforr, 1-2 perc után le is kell venni, máskülönben kifőzzük belőle az enyvet is, és a csont porózus lesz, szétmállik, illetve a koponyavarratok mentén is szétválhat. Arra is vigyázni kell, hogy az agancsot vagy a szarvat soha ne érje a forró víz! Ha az elszíneződés nem indokol efféle drasztikus megoldást, folyamodhatunk egy modern módszerhez is: a fékbetét-tisztító spray, amely 500-1000 forintba kerül, remek zsíroló, és nem károsítja a csontot. Ha lefújunk ezzel a koponyát, utána egyszerűen letörölhetjük a zsíros szennyeződést. Ha makacsabb a folt, akkor fújunk egy rongyra a vegyszert, és tegyük a felületre, hogy az beszívja a zsírt.

Külön érdemes szólni a vadkan-agyarakról. Ez – az agancsokkal, szarvakkal ellen-

tétben – igen érzékeny a hőingadozásra, a dentin- és a zománcállomány közötti feszültség miatt megrepedhet, s a zománc is lepattanhat. Jó módszer a kétkomponensű

Portalanításnál a vékony csontrészeknél óvatosan járjunk el, könnyen törnek

műgyantával (epokitt) alaposan beitatott vattával teljes hosszában jó erősen kitömni az agyarakat. Ezek belsejét is előzetesen alaposan zsírtalanítani kell. A megszilárdult műgyantás vatta belülről erősen „összefogja” és nem engedi szétrepedni még hosszú évek múltán sem.

A nem kellően kitisztított rózsatőben a szőr és a zsír a kártevők melegágya

Preparátumok

A legérzékenyebb trófeák a teljes alakos, vagy fejpreparátumok, annál is inkább, mert házilag nemigen tudjuk felújítani, sőt a preparátor sem tud érdemben segíteni, ha tönkremennek. Amikor helyet keresünk ezeknek a lakásban, akkor a hőmérséklet és a színt

a szőrből és a tollból is kiszívó erős napfény mellett különösen figyelni kell a kiegyenlített, közepes páratartalomra. A száraz helyiségben ugyanis túlszárad és szétrepedezik a bőr, míg nedves környezetben esetleg penészgombák telepedhetnek meg a preparátumon. A kikészítés alatt felhasznált só ráadásul beszívja a nedvességet. Az otthoni körülmények között a legjobb a lakóhelyiségben elhelyezni a kitömött vadfejet, távol a hőforrásoktól, vagy például a konyha vagy a fürdőszoba ajtajától, mert ott erősebb a páralecsapódás lehetősége.

Mind a szőrnél, mind a tollnál szintén rendkívül fontos a portalanítás, de míg az előbbi strapabíróbb, és akár ki is lehet belőle verni a port, vagy le lehet fújni kompresszorral, az utóbbit inkább csak töröljük le, vagy tollseprővel takarítsuk le. Fontos, hogy a madarak lábát rendszeresen tisztítsuk nedves szivaccsal. A portalanítással két legyet ütünk egy csapásra: a molypetéket is eltávolítjuk vele, ha vannak. Érdemes megjegyezni: a moly háromhavonta petézik. Apropos, moly! Bár a kikészítéskor az utóbbi időben már olyan szerrel – Eulannal vagy Molantinnal – kezelik a szőrmés és tollas vadfajok trófeáit, amely emészthetetlenné teszi a szerves anyagot, és a gyártó szerint – ha hihetünk nekik – 80 évig hat. Ha a molylárvák ilyenkor mégis kórtolgatják azokat, jelentős rágaskárt már nem tudnak okozni. Néhány évtizedenként érdemes újratekinteni a trófeát, de házilag is karbantarthatjuk. Klasszikus molyriasztó a levendula, amelyet elhelyezhetünk a trófeák körül, de évente egyszer messziről lefújhatjuk azokat molyirtó spray-vel. Ami a múzeumbogarat illeti, az ellen is a radikális rovarirtó spray a legjobb megoldás.

Természetesen a megelőzés a legjobb megoldás arra, hogy trófeánk sokáig maradjanak a ház díszei, mert a felújítottak már sosem lesznek olyanok, mint fénykorukban voltak. A komolyabb sérülések orvoslásával – például a töredezett bőrről, a porózus agancscsal vagy a szúrágta szarvval – már nem érdemes házilag próbálkozni, mert az eredmény úgysem lesz kielégítő. Ilyenkor jobb avatott szakemberhez fordulni. Mindezek mellett pedig alapvető szabály az, hogy a trófea nem játék, nem arra való, hogy simogassák. Ha mindezt észben tartjuk, sokáig lelhetjük örömeinket az elejtés kalandos körülményeit felidéző agyarakban, agancsokban, szarvakban vagy preparátumokban.

FÖLDVÁRI ATTILA

attila.foldvari@vadaszlap.hu

Optikai újdonságok

A közkeletű vélekedés szerint „Eb a vadász kutya nélkül”, és még inkább ebül megy a vadász sora alkalmas optikai eszközök nélkül.

A modernizált Leica Trinovid 8x42

Az optikai nagygúnynak számító, a kisfilmes fényképezést feltaláló **Leica** ezúttal a hangzatos CRF 1600-B névre hallgató, új, tenyérnyi távolságmérőt mutatott be. Az okos kis szerkezet a távolság, a szög, a hőmérséklet és a légnyomás figyelembevételével korrigálja az ABC™ ballisztikai korrekciós program segítségével a célpont-át helyezést. A modernizált Leica Trinovid 8x42 és 10x42 keresőtávcsövek megjelentek a vásáron, és nem sokkal később a vadászüzletek polcain is, közel 1300 eurós áron.

A Magyarországon érdemtelenül kevésbé ismert, közepes árfekvésű céltávcsöveket gyártó amerikai **Leupold** az európai vadászok igényeihez igazította legújabb VX 6-os, azaz hat-szoros sorozatát az 1-6x24, 2-12x42 világító irány-zójeles céltávcsöveivel.

A szintén közepes árfekvésű, jó minőségű cseh **MEOPTA** szintévesztő vadászokra is gondolt, és bemutatta a legújabb, 3-12x56 RGD típusjelű, most már két választható színnel (vörössel és zölddel) megvilágított irányzójelű céltávcsövét. További feltűnést keltett a MEOPTA spektívekhez csatlakozó adaptere, amellyel az iPhone-t, mint egy fényképezőgépet lehet csatlakoztatni a spektívhez. Ebben az üzemmódban a spektív egy nagy gyújtótávolságú objektív szerepét játssza, és az elbírálásban az egész vadászó csapat „élő”-ben részt vehet.

A fényképezésben úttörő szerepet játszó, szintén wetzlari **Minox**, a hagyományokhoz hűen egy újabb vadmegfigyelő kamerával rukkolt ki. A DTC 600 típusjelű fényképezőgép feloldása 8 MP, külön érdekessége a beépített, ember és vad számára láthatatlan, 15 méterig hatásos vakuja. Így már minden feltűnés nélkül dokumentálhatja a vadász a vad és a vadászok éjjeli tevékenységét az erdőben. A vásár nyitáskor tartott sajtótájékoztatón jelentette be a Minox, hogy sokak várakozásának megfelelően, megkezdik

a tavaly bemutatott, amerikai piacra szánt céltávcsövek európai, azaz világító irányzójeles változatainak gyártását. Ez év júniusától a következő típusok kaphatók: ZE 5i 1-5x24, ZE 5i 2-10x50, ZE 5i 3-15x56 valamint ZE 5i 5-25x56.

Leupold VX6 2-12x42 IR

MEOPTA Meostar 3-12x56 RGD

Az 1917 óta optikai eszközöket gyártó, és saját rajongótáborral rendelkező **Nikon** szintén nem jött üres kézzel Nürnbergbe. Egyik újdonságuk a közel 550 méterig működő COOLSHOT és PROSTAFF 5 távolságmérők. A gyártó az előbbit inkább a golfzóknak, míg az utóbbit a vadászoknak szánta. Szintén a vadászok igényeit hivatott kiszolgálni a MONARCH 7, 8x42 és 10x42 keresőtávcsövek. A lencsék ugyanabból az alacsony diszperziójú ELD (extra-low dispersion) üvegből készülnek, mint a Nikon EDG sorozatú drágább távcsövei. A kiskaliberrel vadászóknak és sportlövőknek szánták a PROSTAFF Target EFR 3-9x40AO céltávcsövet 10 métertől végtelenig állítható parallaxis kiegyenlítővel.

A bayreuthi – eddig csak keresőtávcsöveiről méltán elhíresült – **Steiner** most mutatta be új, tiszteletre méltó fizikai

Nikon MONARCH 7, 8x42

jellemzőket és árakat felmutató céltávcsöveit. Valamennyi céltávcső közel 95 százalékos transzmissziós értékkel, ötszörös nagyítási tartománnyal és 60 fokozatban állítható világító irányzójellel rendelkezik. A sorozat modelljei: 1-5x24, 1,6-8x42, 2-10x50, 3-15x56.

A tiroli **Swarovski** ezúttal a legendás Z6 modell újrafogalmazott és újra formatervezett változatát mutatta be. A Z6 2nd céltáv-

csőbe egy szenzort építettek be, amely érzékeli a fegyver dőlésszögét, és amint az lövési helyzetbe, illetve szögbe kerül, az irányzó jel azonnal bekapcsol, így nincs többé lemerült gombem! További újdonság, hogy a ballisztikai korrekciós torony állítógyűrűje a „mágikus” 100 méteres jelnél jól érzékelhetően „kattan”. A 15-szörös nagyítású céltávcsövek úgynevezett HD, azaz nagy fényáteresztésű (high definition) lencsékert tartalmaznak. Valamennyi távcső lencséje a szennyeződést jól lepergető SWAROCLEAN bevonatot kapott. Talán a tiroli hegyek látványa és a hegyi vadászat ihlette a Swarovski tervezőit, amikor megalkották legújabb EL SWAROVISION nevű, mindössze 580 gramm súlyú, minden elvárható optikai nyalánsággal ellátott nyolcszoros és tízszeres nagyítású cserkelő távcsöveit.

Szintén a Wetzlarban honos **Zeiss Sports Optics** is az IWA-ra időzítette új, VICTORY HT kereső és céltávcsöveinek bemutatóját. A VICTORY HT sorozat világító irányzójelű céltávcsövei néhány apróbb trükknek köszönhető, szintén megbízhatóan hozzák a 95 százalékos fényáteresztést és a kiváló képminőséget. Az új HT céltávcső család a következő modellekből áll: 1,1-4x24, 1,5-6x42, 2,5-10x50, 3-12x56. (Az új VICTORY HT kereső- és céltávcsövekről bővebb ismertetés a VADÁSZLAP ez évi áprilisi számában található.)

Az optikai gyártók standjainak megtekintése után már bátran állíthatjuk, hogy március elején nem csak a hóvirág szökkent szárba, hanem az új konstrukciójú 8x42 és 10x42 méretű, jobbnál-jobb keresőtávcsövek kínálata is. Vadász legyen a talpán, aki itt választani tud!

Ha egy német kocsmában a vendég csak úgy foghegyről odavetve egy ólommenteset kér, akkor a pincér már tudja, hogy alkoholmentes sört kell szervíroznia.

Az ólomnak, mint hatóanyagnak a kiűzése a vadászok lelétárából már évekkel ezelőtt – egymásnak sok esetben elmentmondó mérési eredményekre hivatkozva – megkezdődött.

Az új idők új követelményeinek megfelelően, a **Brenneke** már évekkel ezelőtt piacra dobta ólommentes golyós töltényeit. Ebben az évben a „TAG” márkanéven bevezetett lőszercsalád újabb tagjai készültek el a töretlen népszerűségnek örvendő 8x57 IS és .308 Win.

MINOX DTC 600

kaliberben. A márkanév is kötelező, és ennek megfelelően, ahogy a gyöngygolyó feltalálójához illik, elkészült a sörétes csőbe való „Rubin Sabot Nature” 19 grammos ónból készült lövedékekkel.

A **RUAG Ammotec** is folytatta a megkezdett ólommentes lövedékek fejlesztését és most mutatkoztak be az Evolution Green sorozat új töltényei, 7x64, 7x65R, .308 Win., .30-06 Spr., .300 Win. Mag., 8x57 IRS és IS, valamint 9,3x62 és 9,3x74R kaliberekben.

Az ólommentes lövedékek ilyen impozáns fejlődése láttán már csak egy sokat vitatott kérdés marad nyitva: mekkora is valójában jelenleg az ólomkoncentráció a lőtt vad húsaiban? Ebben a tárgykörben egyes vadászati szakírók és környezetvédők között több éve tartó, időnként nemte-

len eszközöket is felvonultató „hitvita” zajlik, de az már most úgy tűnik, hogy ebben a kérdésben biztosat még senki sem tud mondani, az ólommentes lövedékek fejlesztése zavartalanul folyik tovább...

BALINT ELEMÉR

Balint-Elementer@t-online.de

Zeiss VICTORY HT 2,5-10x50

Mit keres egy róka a fán?

- avagy hogyan sikerült a rókát felcsalogatni a faágra?

Azt hiszem, a lesvadászati és a leskunyhós természetfotózás sok mindenben hasonlít egymásra. A lesen történő hosszú várakozás pillanatai alatt látni a természet szépségeit, és hallani a természet hangjait. Szinte előtűnk zajlik az erdő, mező, tó élete, amely különös izgalommal tölti el az embert.

A Bükkben több leskunyhót építettem, bízván, hogy a környék ismeretében valamely állatok sűrűn látogatják majd a szórót, illetve a csalit. Egyik etetés alkalmával vettem észre, hogy a közel 2 hektáros vadföld közelében rendszeresen megjelenik 2 kis róka, miután elhalad az autó. Következő alkalommal vittem magammal eleséget, amelyet jól látható helyekre kiszórtam, majd az azt követő napon vártam az eredményt. És lám: eltűnt az élelem!

A természetfotózásban alapszabály: ha állatot fényképezünk, akkor azt az állat magasságából célszerű megtenni. Általában

a vadászismerősök által ajánlott magasles mindössze leskelődésre és dokumentálásra használható, jó fotót készíteni onnan kevésbé lehet. A leskunyhó elkészítését követően elhelyeztem néhány beszállóágot, bízva abban, hogy amíg a rókákat várom, talán énekes madarakat is lencsevégre kaphatok. Nyári időszak lévén, az etetés helyett egy kisebbfajta itatót helyeztem el, amelybe minden etetés alkalmával friss vizet öntöttem. Mindezt abból a megfontolásból, hogy a beszállóághoz csalogassam a madarakat. A rókáknak gyakran vittem eleséget, csalianyagot, volt, amikor szinte minden nap. Találtam egy íves ágot, ami kellően erős volt, ráadásul gyönyörűen is nézett ki rajta a sötétzöld moha, erre akartam „felcsalni” a rókákat. Hogyan? Már „csak” ezt kellett kitalálnom. A rókák szimata messze földön híres, ezért nem kellett sokat várnom, hogy felfedezzék az eleséget. Bekentem min-

denféle szagos kolbász, szalonna, csirkeláb darabokkal a faágot – ami ugye nem látszik a képen – a faág mögé, illetve a résekbe pedig kutyatápot vagy valami más ennyitelt rejtettem el. Csalit minden esetben szórtam a faág környékére, és amikor azt megették, már erősen szimatoltak a faág teteje felé. A csalianyagot azonban olyan magasra tettem, hogy oda felugrani nem tudtak, így kénytelenek voltak felmászni a fára. Sok esetben elegendő volt egy kis füstölt kolbásszal vagy szalonnával bekenni a faágot, és az, mint a mágnes, úgy vonzotta a rókákat. Sok képet készítettem róluk, majd a kanróka lassan elmaradt, de a szuka rendszeresen látogatta a faágot, őt szinte 1,5 évig fotóztam folyamatosan, minden évszakban.

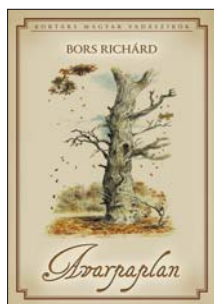
De ez már egy következő történet.

SZERENCSI GÁBOR
természetfotós

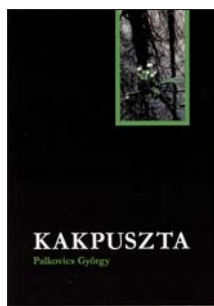

Bors Richard:
Avarpaplan **3700,-**

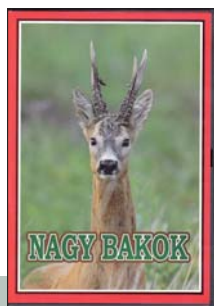
Bárony István:
Árnyak az éjszakában **2400,-**

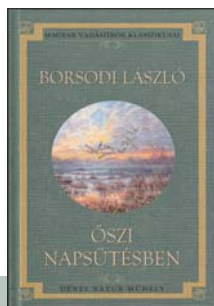
Palkovics György:
Kakpuszta **1995,-**

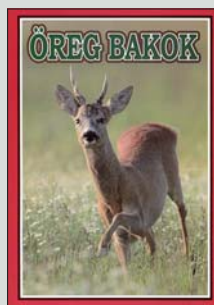
Palkovics György:
A zisten fölötté a dolgomat **2495,-**

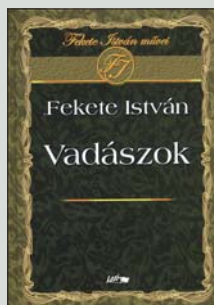
Blaumann Ödön:
Nagy bakok DVD **2500,-**

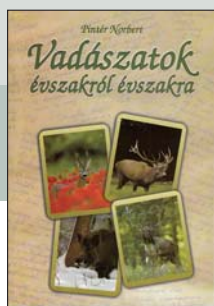
Borsodi László:
Őszi napsütésben **4100,-**

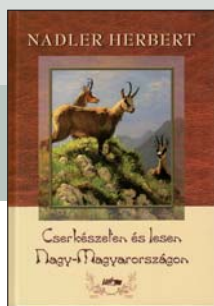
Blaumann Ödön:
Őreg bakok DVD **2500,-**

Fekete István:
Vadászok **2500,-**

Pintér Norbert:
Vadászások évszakról évszakra **1980,-**

Nadler Herbert:
Csérkészet és lesen Nagy-Magyarországon **2600,-**

CD-k, DVD-k

Vadászat

A magyar erdő királya DVD	3000,-
Blaumann Ödön: 100 lövés vaddisznóra 1. DVD ..	2500,-
100 gimbika DVD	2500,-
100 őzbak DVD	2500,-
Agancsosok DVD	2500,-
Dámbikák bírálata DVD	2500,-
Dámbarcogás, Gyulaj DVD	2500,-
Gimbikák bírálata DVD	2500,-
Muflonkos bírálat DVD	2500,-
Őzbak bírálat I-II. DVD	2500/db
Őzbak csalsípja DVD	2500,-
Őznász DVD	2500,-
Rendellenes, torz agancsú őzbakok DVD ..	2500,-
Vadászévd 2006-2009 DVD	2500/db
Vad és vadászat DVD	2500,-
Vaddisznóhajtások akciójelenetei I-V. DVD ..	2500/db
Dámszarvasok földjén DVD	3000,-
Heltay I.: Amit a nagyvadról tudni illik DVD ..	5550,-
Hidvégi Béla: Volt egy álomom DVD	2900,-
Hegyi vadászataim DVD	2900,-
Hunters Video: Afrika Erfahrungen DVD	8900,-
Bockfieber DVD	8900,-
Der Traumböck DVD	8900,-
Die Welt des Rehbocks DVD	8900,-
Elefantenjagd DVD	8900,-
Hirschpirsch und Drückjagd DVD	8900,-
Jagd im Massailand 1-2. DVD	8900,-
My Very Best Buck DVD	8900,-
Serengeti-Jagd in Afrika Juwel 2 DVD ..	8900,-
Sommerböcke DVD	8900,-
Traumtrophäen in Ungarn DVD	8900,-
Fácánvadászatok a csákok földjén DVD	3000,-
Ignác M.: A nagyvad vadászata dupla DVD ..	5000,-
Élőhelygazd. és vadgondozás dupla DVD ..	5000,-
Namibia – Első találkozás DVD	3800,-
Őzhívástól a vaddisznóhajtásig dupla DVD ..	4500,-
Szarvasbögés, vaddisznóhajtás DVD	3800,-
Szalónkától a vadlibáig dupla DVD	5000,-
Trófeák – Híres szemlék DVD	3800,-
Vaddisznóhajtástól vaddisznóhajtásig DVD ..	4500,-
Világrekordok nyomában I-II. DVD	4500,-
Sáfrány József: Az én Afrikám I-II DVD	2100/db
Takács Viktor: A nagyvad találatjelzése DVD ..	5800,-
A vaddisznó vadászata 1-2. DVD	4900/db
Egy vérből való vagyunk I-II. DVD	2890/db
Európa terítéken DVD	4900,-
Vadász ABC DVD	4900,-
Trófea (törvénytár) CD	2400,-

Solymászat

Balogh István: Vértelen vadászat DVD	4680,-
A solymászat Magyarországon DVD	3000,-

Ijászat

Szabadi Attila: Robin Hood sehol... DVD	3130,-
Takács Viktor: A vadászijász 1-2. DVD	4900/db

Művészet

A természet művészei DVD	4500,-
Csergező Pál vadvilága DVD	6240,-
Hidvégi Béla: A vadontól a múzeumig DVD ..	2900,-

Kutya

Dénes Gábor: Tanuljunk kutyául DVD	1350,-
Vérebvezetők nyomában dupla DVD	6250,-

Természet

A csodás Észak DVD	1570,-
A háztűzörző DVD	1990,-
A kormorán zátóny amforái DVD	1990,-
A Monarchia hajóroncsai DVD	1990,-
A nagy cápák nyomában DVD	1570,-
A St. Helens hegy kitörése DVD	1570,-
A tenger óriásai DVD	1570,-
A természetvéd. 30 éve a Hortobágyon DVD ..	1990,-
A tűzben született sziget – Izland DVD	1990,-
A zebracsalád DVD	1570,-
Ahol a madár se jár – Patagónia tornyai DVD ..	1990,-
Afrika: A Szerengeti Nemzeti Park DVD	1570,-
Ausztrália DVD	1570,-
Árpi bácsi fiókái DVD	1990,-
Az emberek földjén DVD	1990,-
Az élet eredete DVD	1570,-
Az élet fagyos szigete – Antarktisz DVD	1990,-
Az Inari vándorai – Lappföld DVD	1990,-
Az ismeretlen Hawaii DVD	1570,-
Az oroszlan család DVD	1570,-

Az ördög szigete – Tasmania DVD	1990,-
Bálnák DVD	1570,-
Budapesti vadon DVD	1990,-
Cápák DVD	1570,-
Daruvonulás a Hortobágyon DVD	1990,-
Egy nap pompa – Tiszavirág DVD	1990,-
Elképesztő vándorlások DVD	1570,-
Életem, utazásaim DVD	1990,-
Fagyos oázis – Globális klímaváltozás DVD ..	1990,-
Hubulák DVD	1990,-
Kerekék és lépések 1-5. DVD	1570/db
Liliputi mimikri DVD	1990,-
Lulu, a világszám DVD	1990,-
Madagaszkár állatparadicsoma DVD	1990,-
Magyarország nemzeti parkjai I-II. DVD ..	2890/db
Mauritius (A kincses sziget) DVD	1990,-
Medvék DVD	1570,-
Még az üveghegyeken is túl – Grönland DVD ..	1990,-
Növénytan CD	3000,-
Óceániai csavargások DVD	1990,-
Pápua Új-Guinea – Egy másik időzóna DVD ..	1990,-
Pénz és taps nélkül DVD	1990,-
Pingvinek vándorlása DVD	1570,-
Ragadozók a vadonban DVD	1570,-
Rockenbauer: Másfélmillió lépés Mo.-n I-III. DVD ..	2890/db
...és még egymillió lépés I-V. DVD	2950/db
Tiszavirág DVD	1990,-
Trópusi esőerdő DVD	1570,-
Tűskevár II. DVD	1570,-
Uys, Jamie: Sivatagi show DVD	1280,-
Veszélyes állatok: Majmok DVD	1570,-
Víz, víz, tiszta víz (hazai édesvizek) DVD	1990,-

Zene CD-n

Magyar Vadászoktár Egyesület: Vadászüdv CD ..	2980,-
Muzsika Magyarországról CD	1700,-

Horgászat

A bojlí éve DVD	1570,-
A harcászás rejtelméi DVD	1570,-
A süllő horgászata DVD	1570,-
Feederbottal állóvízben, folyóvízen DVD ..	1570/db
Feederbottal nagypontyokra I-II. DVD	1570/db
Kedvenc horgászvízeink DVD	1570,-
Óriásdévérék földjén DVD	1570,-
Pecutúra extra DVD	1570,-

KÖNYVEK

Klasszikus irodalom

Apponyi Henrik, gróf: Úti- és vadásznaplóm. .	6200,-
Avarffy Elek: Vadászkepek	2700,-
Hej! Vadászok!	3500,-
Bárony István: Az elveszett Paradicsom ..	2450,-
Fekete vér	2000,-
Magányos órák	2100,-
Nyomról nyomra	2730,-
Fekete István: A magam erdeiben	950,-
Az első uhuzásom	2600,-
Az erdő ébredése	2400,-
21 nap - Csend	2990,-
Búcsúzás	2600,-
Ballagó idő	698,-
Bogáncs	1790,-
Éjfél után	2600,-
Egy szem kukorica	2400,-
Emberek között	2600,-
Erdei utakon	698,-
Erdély	2200,-
Fészkekrablás	2400,-
Gyepölő nélkül	2200,-
Hű	1790,-
Kele	1790,-
Kísértés	2200,-
Lutra	1690,-
Matula és egyebek	2200,-
Órökség	2600,-
Összegyűjtött versek	2000,-
Őszi számadás (füveskönyv)	1990,-
Őszi vásár	2600,-
Sárgarépa patkók	2400,-
Téli berek	1790,-
Tíz száz gyertya	2500,-
Tojáshegydarabkák	2000,-
Tűskevár (50 éves)	2490,-
Tűz mellett	2200,-
Útra kelünk	2500,-
Vadászok	2500,-
Zsellérek	2500,-
Fekete István bibliográfia	4500,-

Harmat és vér.....	2400,-
Just Ödön: Vadásznapló töredékek.....	3700,-
Kittenberger: Vadász- és gyűjtőúton Afrikában. 6100,-	
Elő elefantom.....	2600,-
K. Rhédey Zoltán: Veréből a szarvasbikáig ..	2700,-
Maderspach Viktor: Havasi vadászataim ..	2500,-
Medve!.....	2400,-
Oláhok véryomában a Fekete-tengerig ..	3490,-
Makay Béla: Hegyen-völgyön ..	2900,-
Molnár Gábor: Dráma az őserdőben ..	2500,-
N. Nozdovics Lajos: Vadász emlékeim ..	3200,-
Nadler H.: A Keleti- és Déli-Kárpátokban ..	2500,-
Vadásznapok, vadászévek.....	2500,-
Reminiczky Károly: Kassai vadász történetek ..	2700,-
Széchenyi Zsigmond: Ahogy elkezdődött.....	2499,-
Afrikai táborúzeum.....	2699,-
Alaszkában vadásztam.....	2238,-
Hengergő homok.....	2350,-
Két kecske.....	2499,-
Nahar.....	3499,-
Ünnepnapok.....	2999,-
Szilágyi Virgil: Pirosbetűs vadásznapiak ..	3450,-
Tanos Pál: Erdőzűgás.....	2900,-
Wass Albert: Farkasverem.....	1280,-
Mese az erdőről.....	1600,-
Valaki tévedett 1-2-3.....	1470/db
Válogatott magyar mondák és népmesék ..	1380,-

Kortárs irodalom

A szarvasok háreme.....	2200,-
Andrássy János Mihály: A kandalló előtt.....	3900,-
Ambrózy Árpád: Nimród csillaga alatt.....	2400,-
Apátóczy István: Ettünk falombot.....	850,-
Bán István: Harc az elemekkel.....	2200,-
Medve 3.....	4000,-
X-es.....	4000,-
Békés Sándor: A slápj visszanez.....	2100,-
Előppent évek.....	3680,-
Emlékekbe kapaszkodva.....	2900,-
Bornemisza Péter: Varázslatos vadászatok ..	3990,-
Bozókai László: Trófeakatalógus.....	6000,-
Capstick: Halál a fekete kontinensen ..	4300,-
Halál a magas fűben.....	5400,-
Czifferszky István: Vava.....	1990,-
Damaszkin Arzén: A maszaj fennsík.....	3900,-
Dinich László: Gazi bácsi a törzszakasztalán ..	1970,-
Dunhill, Alfred: Pipák könyve.....	4200,-
Farkas Zoltán: Murphy horgászok.....	1970,-
A csuka és a meztelen nő.....	500,-
Fáczányi Ödön: Fejet hajtunk.....	3500,-
Kittenberger Kálmán emlékülés.....	3500,-
Fáczányi-Molnár: Vadászok tisztelete.....	2400,-
Festetics Antal: Konrád Lorenz világa ..	5700,-
Földi László: Új vadregény.....	2490,-
Fuchs Antal: Dicséretessék a Bakony ..	2300,-
Trilógia.....	9500,-
Gazdag József: Csallóközi vadászatok.....	1219,-
Gál Sándor: Esték és hajnalok.....	1900,-
Gánti Tibor, prof., dr.: A természet kebelén ..	5240,-
Gyimesi György: Szerelmem Afrika.....	7499,-
Vadászataim a Kárpátokban (bk).....	8000,-
Halmágyi T. I.: Vadászatok idegen tájakon ..	6400,-
Hámory: Kurgánok között a Hortobágyon ..	1500,-
Hangay Gy.: A kacagó koponyák földjén ..	2400,-
Hankó László: A medvék országa.....	3000,-
Hidvégi Béla: Vadászművek birodalmában.....	3900,-
Vadászként a csúcsokon I-II.....	7500,-
Hidvégi-Jánoska: Magyarok Ázsia vadászósvényein ..	3900,-
Iglói P.: Perócsényben puskával és fakanállal ..	2480,-
Kászoni Z.: A Kárpát-medencei vadászok.....	1600,-
Székelgyőldi vadászok.....	4300,-
Wass Albert szülőföldje vadászatai.....	4000,-
Kemény J.: Medvekalandok a Kárpátokban ..	2500,-
Keszthelyi Jenő: Csontszilánkok.....	3300,-
Kopa János, dr.: Egyperces vadászatok.....	3990,-
Kovács D.: A vívók apostola és a vadász szerelme ..	3500,-
Kovács M. Dóra: Az én Namíbiám.....	4950,-
Kubasek J.: Jeles világutazók nyomdokain I-II.....	3500,-
Márok Tamás: A képzelet vadászmezéjén ..	2700,-
Márton Imre dr.: A vadon hívó szava.....	3900,-
Mess Béla: Emléksíkrák.....	2700,-
Két szenvedély rabságában.....	2499,-
Naplemente.....	1600,-
Vadász tanmesék.....	2999,-
Motesik Árpád: Emlékezés Stróbl Alajosra ..	700,-
Felvidéki vadászörökség.....	1100,-
Vadászörömök - vadászörökségünk.....	2800,-
Nagy-Nagyné: Vadászok és vadételek.....	1400,-
Oláh-Oláh: Hajnalok és alkonyok.....	2500,-

Pető János: Hogyan tehet a vadász.....	1000,-
Megismerni a vadászt.....	800,-
Mit is gondol a vadász?.....	800,-
Mitől hízik a vadász?.....	800,-
Rakk Tamás: Göröngyös égi és földi utakon.....	2500,-
Tűzőzőn és hóvihar.....	3500,-
Rácz Majdnem megmászta a Mount Everestet ..	3200,-
Retter: Üregi nyúlól a medve vadászatai.....	2499,-
Sánta Gábor: Az elfeledett Fekete István ..	2200,-
Sáry: Az elveszett erdőről és a megtalált időről ..	2500,-
Szabadkőművesség.....	2200,-
Schmidt Egon: A vadászat mellékszereplői ..	2200,-
Schwartz Béla: Mister KUDU.....	2200,-
Siketfajd ketyegés és zergefűty.....	2200,-
Simkó Gyula: Szerelmem Afrika.....	4990,-
Steiger, B.: Csodálatos elbeszélések kutyákról ..	1299,-
Sterbetz István: Puskával a Nagypusztán.....	3000,-
Természetvédő ösvényeken.....	2220,-
Sütő András: Hargitai vadászkalandok.....	2500,-
Szabó József: Tizenkét hónap erdőn-mezőn ..	2000,-
Szálka R.: Kalandozások a Máramarosban ..	2300,-
Topi.....	2280,-
Szász Imre: Basa.....	1900,-
Szerb Imre dr.: Együtt vadászni.....	1000,-
Szilárd Ferenc dr.: Ébredés az erdőn.....	3800,-
Szlakek Mihály: Az élet rendje.....	1500,-
Terraprint: A természet és én 5.....	1200/db
Tóth Sándor dr.: Nyitány a hírnévhez.....	3500,-
Török: Vadászataim napfényben-árnyékban.....	3600,-
Ugray Tamás: Gavallérral a csúcsokon.....	3500,-
Vadászatok itthon, otthon és a csúcsokon ..	3950,-
Vadászpuskával a csúcsokon.....	4200,-
Varga A.-né: Egy vadászféleség naplójából.....	1500,-
Várhelyi András: Orvvadászok.....	968,-
Vasas Joachim: Menjen, Doktor elvtárs!.....	2310,-
Végh Endre, dr.: Megvadult szótár.....	4990,-
Murphy és a beteg vadász.....	1970,-
Vadászni emberi dolog.....	2900,-
Videcz Ferenc: Vendégkönyv.....	3200,-
Zsugorított görbétűk.....	1700,-
Vojnits András: Afrikai levelek.....	2500,-
Vörös István, dr.: A teremő tenyerén.....	2990,-
Zichy Kázmér gróf: A Guaso Nyiro mentén ..	4400,-
Zoltán János dr.: Emlékek Éváról.....	2900,-
Vadászok életveszélyben.....	3200,-

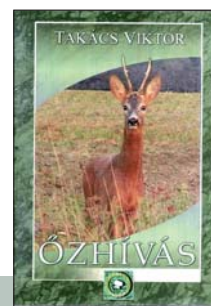
Szakkönyv

A magyar állattenyésztés nagyjai.....	4200,-
A halgazdálkodás gyakorlata.....	3600,-
Ambrózy: Amit a vadászjás vizsgán tudni kell ..	2200,-
Andrésiné-Andrés: Az erdészemester könyve ..	2490,-
A vadászattal kapcsolatos jogszabályok.....	2490,-
Ádámfi Tamás, dr.: Vadászati Bibliográfia.....	750,-
Az erdőre vonatkozó jogszabályok gyűjteménye ..	2490,-
Ángyán: Védett és érzékeny természeti területek ..	6500,-
Bakonyi Gábor: Állattan.....	6500,-
Bartha D.: Magyarország fa- és cserjefajai ..	3500,-
Bauer, Karl: Szőlősgazdák könyve.....	4200,-
Bertóti István: Őzhívás.....	1800,-
Békési-Csarnai: Házi pálinkafőzés.....	2900,-
Bényei-Lőrincz-Sz. Nagy: Szőlőtermesztés.....	4400,-
Bérczy Károly: Vadász műszótár.....	2980,-
Bicsérdy-Sugár: Vadbetegségek.....	3200,-
Binder Egon: Füstölés.....	2900,-
Bodor János: Kerti károsítók.....	2500,-
Bognár-Mercz: Szőlőművelés, borkészítés.....	2300,-
Csányi Sándor: Vadbiológia.....	2900,-
Vadbiológiai olvasókönyv.....	4200,-
Draskovich Iván: Szarvasgazdálkodás.....	3900,-
Elek Balázs, dr.: Orvvadászok nyomában.....	3980,-
Faragó S.: A vadállomány szabályozása.....	3900,-
Élőhelyfejlesztés az apróvad-gazd-ban ..	4900,-
Magyar Vadászenciklopédia.....	14 980,-
Vadászati állattan.....	4400,-
Fehér Gy.: Állatpreparátumok készítése.....	4900,-
Gahm, B.: Házi vágás, bontás, töltelékárú-készítés ..	3500,-
Hurka, kolbász, szalámi.....	3500,-
Hasznos tanácsok világutazó vadászoknak.....	3490,-
Hartman: Mezőgazdaság a természet szolg-ban ..	1280,-
Heltay I.: Amit a fegyverismereti vizsgán.....	3100,-
Az állami vadászvizsga tesztkérdései.....	3050,-
Vadásziskola.....	8550,-
Heltay-Kabai: Hivatásos vadászok kézik. I-II.....	12 500,-
Heltay-Rácz F.: Vadászszervezés, vadászetika ..	4 600,-
Hoffmann-Molnár: Vadász-műszótár ma-né, né-ma.....	500,-
Holdas-Szendró: Nyúl.....	3200,-
Horváth Béla, dr.: Erdészeti gépek.....	3800,-
Horváth Gy.: Zöldség-és fűszerkülönlegességek term. ..	2980,-
Horváth L.: Halbiológia és haltenyésztés.....	5400,-

Megvásárolható
a Magyar VADÁSZ LAP tartalomkeresővel
ellátott ARCHIVUMA 2006-tól 2011-ig.
Évfolyamonként 1980 forintért!

AKCIÓ!

Rendelje meg a **6 évfolyamot**
együtt **csak 9980 forintért!**

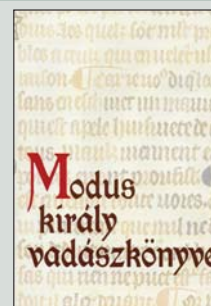
Takács Viktor:
Őzhívás DVD

4900,-

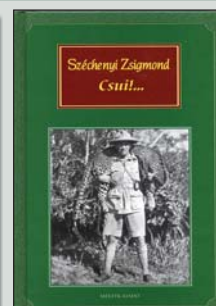
Kovács Dénes:
Vadászgyerekekről
nem csak vadászoknak

4500,-

Módus király
vadászkönyve

3900,-

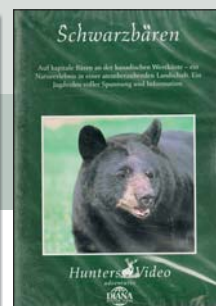
Széchenyi Zsigmond:
Csúsi!

3499,-

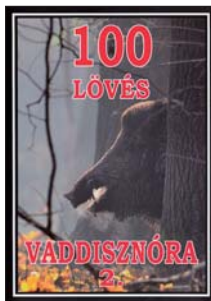
Szabadi Attila:
Vadászat
Magyarországon reflexijjal DVD

3130,-

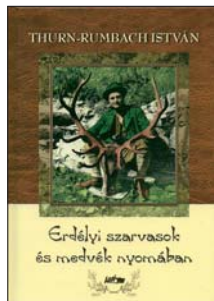

Hunter's Video:
Schwarzbären DVD

8900,-

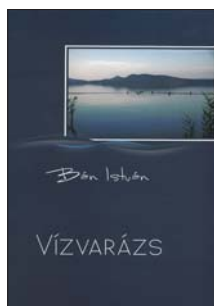
Blaumann Ödön:
100 lövés
vaddisznóra 2. DVD **2500,-**

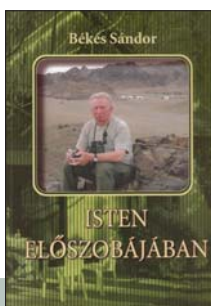
Thurn-Rumbach István:
Erdélyi szarvasok
és medvék nyomában **2500,-**

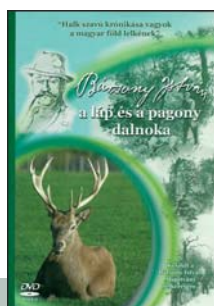
Hespeler-Krewer:
Fiatl vagy idős?
3200,-

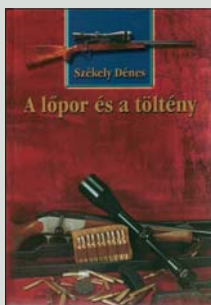
Bán István:
Vízvarázs **4000,-**

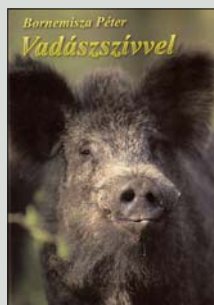
Békés Sándor:
Isten előszobájában **3528,-**

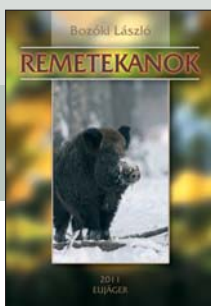
Bárony István
a láp és pagony
dálnoka DVD **2700,-**

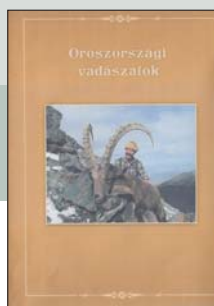
Székel Dénés:
A lőpor és a töltény **2180,-**

Bornemissa Péter:
Vadászszívvél **5400,-**

Bozók László:
Remetekanok **4350,-**

dr. Ignác Magdolna:
Oroszországi
vadászatok DVD **3800,-**

Juhász Cs.: Minőségbiztosítás a mezőgazd.-ban .	2035,-
Juhász Lajos: Természetvédelmi állattan . . .	4200,-
Kristó L.: Vadászpuskaműves mester könyve . .	2960,-
Kohár László: A solymászatról kezdőknek . .	2900,-
Koloman F.: Hatnyelvű vadászszótár	3490,-
Kovács Zs.: Farkasok a Kárpát-medencében .	1800,-
Lajkó István: A halászmester kézikönyve . . .	2490,-
Lakatos Fenyőn, tölgyeken előforduló károsítók	2180,-
Lampeitl, Franz: Méhészek könyve	3500,-
Lanszki J.: A korszerű prémésállat-tenyésztés .	2125,-
Larousse: Vadászok könyve	8990,-
Mara Árpád-Sepsi Árpád: Farkasaink	2500,-
Molnár Kálmán dr.: Halbetegségek	2690,-
Nagy Gábor-Szabó Zsolt: Csigák íjak	1600,-
Vadászjízsat	1500,-
Pinter-Pócsi: Hal	2500,-
Radics L.: Növénytermesztő mester könyve .	2690,-
Rakonczay Zoltán: Természetvédelem	1440,-
Samwald, Achim: Aszalás, szárítás	2900,-
Schmidt Gábor: Virágos díszcserjék	2500,-
Scholz, Wolfgang: Házi sajt készítés	3500,-
Solymász E.: Évkönyvek 1999-2009	3000/db
Soós Béla: Kezdő kertészek könyve	1980,-
Szabó Ilona: Erdei fák betegségei	3490,-
Szabó Péter: Rókák és terrieriek	3360,-
Szodfridt István, dr.: Nyártermesztés	3090,-
Szóljon a vadászok	1990,-
Szöllősi Antal: Nyilegyenesen (lőjázat)	1800,-
Terék István: Sajtvilág juh- és kecskesajtok .	3600,-
Tóth-Pernes: Szőlőfajták	2900,-
Vadásztetkék	1500,-
Varga Zoltán: Vadkár	4900,-
Vén Zoltán: A görényezés rejtelmeiről	2800,-

Fegyver

Alexandra: 1000 lőfegyver	5999,-
Hartink: Golyós és sörétes vadászf. encikl. .	6999,-
Kések enciklopédiája	4990,-
Pisztolyok és revolverek	4990,-
Sörétes és vegyescsövű vadászp. encikl. .	4990,-
Hogg, Ian: Kézfegyver határozó	6500,-
Kovács D.: Billenőcsövű golyós vadászfegyverek	4800,-
Luxus vadászfegyverek	8000,-
Vadászfegyverekről nemcsak vadászoknak .	4500,-
Kovács László: Kíváncsok kaliberek	2200,-
Sokat próbált vadászpuskák	2990,-
Vadnyugati vadászpuskák	3100,-
Szajkó István: Sörétlövés	2200,-
Vass Gábor: Nagy gázfegyver határozó	4990,-

Kutya

A szolgálati kutyák tenyésztése	2730,-
Bába Károly: A magyar vizsla	1085,-
Barangolás a kutyák világában	4000,-
Bíró Andor: Kutyaképzők kézikönyve	2800,-
Horváth Z.: A kutya és a macska betegségei.	3900,-
Király Klára: Jagdterrier	1490,-
Kutyatár: Boxer	1950,-
Német juhászkutya	1750,-
Orosz kutyafajták	1750,-
Puli, Pumi, Mudi	1950,-
Kutyafajták	2730,-
Monostori Károly: Ebtenyésztés	2980,-
Nickl, A.: Kutyáink tanítása és nevelése . . .	1990,-
Pallós Andrea: A beagle	1390,-
Pomázi: Nemzeti kincsünk a magyar vizsla .	3990,-
Steiger: Csodálatos elbeszélések a kutyákról .	1299,-
Szinák Dr. -Dr. Zsolnay: Több, mint kutya . .	4500,-
Varga Nagy: A legnépszerűbb terrier	1390,-
Veress I.: Német dog, Óriás schnauzer . . .	1490/db
Wagner, Heike: Kutyaápolás	998,-
Whitehaed, Sarah: Kutyák	6990,-

Természetudomány

Alexai Zoltán: Évszakok	3980,-
A vadvilág atlasza	6500,-
Attenborough, D.: Az emlősök élete	5990,-
Állat- és növényhatározó természetjáróknak .	4990,-
Benton: Hetven rejtély a természet világából .	7490,-
Brehm: Ragadozók	4 400,-
Dolder: Emlősök szárazon, vízen és levegőben .	1350,-
Határozó kézikönyvek: Emlősök	2800,-
Élővilág Könyvtár: Vízi gerinctelenek	2200,-
Fix Term: Ragadozók az állatvilágban	4100,-
Határozó kézikönyvek: Emlősök	2800,-
Hecker, Frank: Az erdő állatai és növényei .	2680,-
Kis Természetkalauz: Csigák és kagylók, Lepkék .	1200/db
Nagy Cs.: A Nyugat-Dunántúl term. értékel. .	2980,-
Mara-Sepsi: Farkasaink	2500,-

Nagy László: Vadászgörények a családban . .	2998,-
Petrich Károly: A Velencei táj lepkevilága . .	2980,-
Ralphstone Angelica: A tenger állatvilága . .	4100,-
Rovarkar és egyéb gerinctelenek	750,-
Taylor, David: Kísárlatok kézikönyve	1999,-
Természetbarátok zsebkönyve	1700,-
Természetbúvár: Nemzeti parkok, világörökség	4820,-
Perzselő napsütésben	3990,-
Vöröskönyv Mo. növénytársulásairól I-II. . .	3400,-
Természetkalauz: Emlősök, Lepkék	2500/db
Técsi Zoltán Illés: Örök Erdély	4500,-
Titan Comp.: Az állatok nagy enciklopédiája .	4100,-
Veselovszky, Zdenek: Állatok a nagyvilágban .	2980,-

Növény

Aichele-Bechtle: Mi virít itt?	3500,-
Alberts-Mullen: Fák, bokrok gyógyító ereje .	2980,-
Aschenbrenner Éva: Gyógynövénypatika . .	2800,-
Galambosi B.: Fűszer- és gyógynövények . .	2500,-
Babulka: Ismerjük fel a gyógy- és fűszernövényeket	1450,-
Babulka-Kósa: Képes gyógynövénykalauz . .	1890,-
Beffa, Maria Tereza Della: Vadvirágok	2300,-
Bernáth Jenő: Gyógy- és aromanövények . .	6200,-
Bertók-Brugós: Növény- és gombakalauz . .	1350,-
Boros-Ilyés: Nagy díszfa és cserje lexikon . .	4999,-
Buday Andrea: Gyógynövények	2630,-
Csurgó: Gyógynövények embernek állatnak . .	2200,-
Dreyer, Wolfgang: Virágok és évszakok	2980,-
Vadnővények, bogycsók és gombák	2850,-
Élővilág: Cserjék, Egyszikűek, Kétszikűek I-III. .	2200/db
Kämpfer, Dieter: Pálmák a lakásban	1590,-
Khan-Rogers: A természet tanösvényén -Vadvirágok.	1499,-
Kis Természetkalauz: Vadvirágok	1200,-
Kiss-Ilyés: Nagy fenyő és örökzöld lexikon . .	2990,-
Kliment: Otthoni gyógynövényhasználat . . .	2490,-
Kropog Erzsébet: Erdők, mezők virágai	990,-
Fák és cserjék (növényismeret)	990,-
Lászlai György: Évelő virágok	2500,-
Magda-Marselek: Növénytermesztés	1710,-
Manke, E.: Szobanövények gondozása	2500,-
Melyik ez a virág?	3990,-
Melyik ez a fa?	3990,-
Molnár Hanga Anna: Növények a lakásban . .	1650,-
Molnár A.: Magyarország legszebb növényei .	1200,-
Németh: A gyógynövények nagykönyve . . .	1890,-
Orlói László: Örökzöldek és fenyők	2500,-
Rapaics Rajmund: A magyarság virágai	900,-
Scherf, G.: Vadon termő zöltségek és gyümölcsök.	1990,-
Szántó Matild: Egy- és kétnyári virágok . . .	2500,-
Természetkalauz: A trópusok növényei	2500,-
Cserjék, Fák	2500/db
Tremil-Xaver: Gyógy- és fűszernövények . . .	4500,-
Végh Attila: A növényvilág ékszeri	2580,-
Verme U., Nico: Gyógynövények enciklopédiája .	4500,-
Fák és cserjék enciklopédiája	4500,-

Gomba

Albert-Locsmándi: Ismerjük fel a gombákat 1-2..	1790/db
Alexandra: Gombalexikon	1999,-
Carluccio, Antonio: Gombák könyve	5500,-
Gerhardt, Ewald: Gombagyűjtés okosan	2499,-
Gombások kézikönyve	5999,-
Gminder-Böhning: Melyik ez a gomba?	3999,-
Györfi Júlia: Csiperketermesztés	2350,-
Kis Gomba ABC receptekkel	1498,-
Laux, Hana E.: Ehető vagy mérgező?	2680,-
Montag, Karin: Gombák	2680,-
Rácz-Koronczy: Hogyan termesztünk csiperkét .	2200,-
Rimóczi Imre dr.: Gombaválogató 1-9.. . . .	2690/db
Magyarország leggyakoribb gombái	2500,-
Szabó I.: A csiperkegomba termesztése	1078,-
A laskagomba	1790,-
Szili István: Gombatermesztők könyve	4900,-

Madár

Burger: Madarak képes enciklopédiája	5990,-
Dierschke, Volker: Melyik ez a madár?	3999,-
Határozó kézikönyvek: A világ madarai	3200,-
Hume, Rob: Madárlesen	5900,-
Juhász Lajos: Kertek, parkok madarai	2500,-
Koczka A. K.: Magyarország madarai	3990,-
Mullarney-Svensson: Madárhatározó	8900,-
Lederer, Roger: Csodálatos madarak	2990,-
Madarak földön, vízen, levegőben	3990,-
Mihály Lászlóné: Életünk vad madarakkal . .	750,-
Sarah Khan: Madarak kis könyve	1040,-
Schmidt Egon: Kócsagok birodalma	2800,-
Magyarország legszebb madarai	1200,-
Tollas albrélok	1300,-

Védett madaraink kislexikon.....	1200,-
Védjük madarainkat	1950,-
Schmidt-Bécsy: Négy évszak ösvényein	2500,-
Mozaikok a természetből	1750,-
Schmidt-Kalotás: A vadludak vízre szállnak	2500,-
Hétköznepok a természetben.....	3500,-
Tudományos Kiskönyvtár: Madarak	2490,-
Varga Zoltán: Ők élnek Pannóniában.....	4990,-

Lovas

Bird, Jo: A ló ápolása, gondozása.....	2240,-
Bodó-Walter: Lótenyésztők kézikönyve	4800,-
Bolze, Daniela: A ló képzése a terepen	2900,-
Busch, Clarissa: Ló és lovas összhangja	2900,-
Határozó kézikönyvek: Lovak	2800,-
Hermes, Jossé: Lovak enciklopédiája.....	3990,-
Horváth Zoltán, dr.: Lóbetegségek	7900,-
Kovácsy-Monostori: A ló és tenyésztése.....	8000,-
Mihók-Pataki: Lófajták	2700,-
Nagy Imre: Lovas vadászatok	980,-
Radnai Imre, dr.: Lovasszótár.....	3500,-

Boros

Csávossy György: Magyarán a borról.....	1900,-
Eder, Reinhard: Borhibák, borbetegségek	2900,-
Eperjesi-Kállay-Magyar: Borászat	5400,-
Gerencsér Ferenc: Bor és szőlő kislexikon	1050,-
Mercz-Kádár: Borászati kislexikon.....	4200,-
Rácz József: Bor és gomba	2200,-
Somlyay István, dr.: Gyakorlati borászat.....	1780,-
Steidl Róbert: Borosgazdák könyve	3500,-

Horgászat

Bailey, John: Horgászenciklopédia	4999,-
Farkas Csaba: Balaton, hal-álom.....	500,-
Füstös Gábor: Wobblerek, wobblerezés	1700,-
Fürész-Dudás-Zellei: A halgazdálkodás.....	1699,-
Hunyadi Attila: A süllőhorgászat módszerei	1699,-
Igali M. József: A hal, a horog és az ember	3100,-
Kászoni Zoltán: Hal és horgászat Erdélyben	2560,-
Kluwe-Yorck: Horgász ABC.....	1598,-
Krámer: Magyarország horgászható halai	1590,-
Lányi-Lányi: Magyar horgász enciklopédia	12980,-
Oggolder Gergely: A ponty horgászata	1699,-
Amurhorgászat	1699,-
Békes halaink horgászata	1699,-
Bojlíhorgászat	1699,-
Csukahorgászat.....	1699,-
Etetőanyagok, etetési technikák	1699,-
Harcshorgászat	1699,-
Igy horgászunk folyóvízen	1699,-
Képes nagy horgászknv	2999,-
Keszeghorgászat modern módszerekkel	1699,-
Különféle horgásmódszereink	1699,-
Műcsalis horgászat	1700,-
Pontyhorgászat modern módszerekkel	1800,-
Ragadozó halaink horgászata	1699,-
Oláh Csaba: Rablóhalak búvóletében	1700,-
Papp Károlyné: Vízről, halról horgászoknak	950,-
Sigloch, Benno: A horgások ábécéje	3000,-
Természetkalauz: Édesvízi halak	2500,-
Vierke, Jörg: A legkedveltebb díszhalak	1190,-

Művészet

Az ezerarcú természet	5000,-
Chapman: Vallomások a vadászatról	1699,-
Elek-Zsoldos: Magyar vadászósvényeken.....	2500,-
Foto-Natura: Ezerarcú természet.....	5000,-
Horváth Lajos: Kandalgó	3800,-
Harling: Vadcsapások varázsa.....	6999,-
Ivancsics-Köller: A természet harmóniája.....	5 100,-
Matyikó Tibor: Állatok közelről.....	2800,-
Vallomás a természetéről.....	4000,-
Meszlenyi: Olajfestés – vadon élő állatok	3995,-
Vuray: A magyar vadászirodalom képeskönyve	5400,-

Gyerekeknek

A világ állatai	1590,-
A vadvilág atlasza	6500,-
Az erdő állatai (kírákos)	2499,-
Czegei Carla: Bözsi.....	2500,-
Fekete István, ifj.: Csi és Vít meg az emberek	1490,-
Karácsonyi Dezső: Mesék az erdőszékből	3500,-
Kisgyermek nagy képeskönyve	1500,-

Szakácskönyvek

A legjobb halételek.....	2990,-
Bangó Margit: Vadat, halat s mi jó falat.....	3990,-
Cey-Bert: Hunok és magyarok konyhája.....	2500,-

Cserő Irén: A 100 legfinomabb almás étel	300,-
Vegetáriánus ételek.....	660,-
Csizmadia András, dr.: Étél-bor iránytű.....	1850,-
Csizmadia-Niksz: Étkeink és illő boraink.....	3900,-
Corelli, Igles: Vadételek	5999,-
F. Horváth Ilona: Vadételek	660,-
Halak, vadak, szárnyasok könyve.....	850,-
Halmos: Muffinok és aprósütemények könyve	850,-
Hargitai György: Sajtos finomságok.....	550,-
Vadételek a javából	1880,-
Geopen: Négy évszak házi süteményei.....	3500,-
Gerencsér Ferenc: Szakácslexikon.....	1800,-
Kiss J.: Pásztor ételek bográcsban-nyárson	987,-
Kútvolgyi Mihály: Vadételek	3800,-
Liptai Zoltán: Száz magyar ételcsoda.....	5980,-
Oriskó Ferenc: 88 ünnepi halétel	2999,-
Péter Jánosné: Vadételek	850,-
Prössler: Sajtok a világ minden tájáról.....	1500,-
Scholz, Wolfgang: Sajtgyártás házilag.....	3360,-
Somlai Sándor: 126 étel nyúlhúsból	2800,-
Sütemények és torták.....	1590,-
Szijaártó G.: Több száz izes házi recept.....	3500,-
Szovátai Vass: Erdélyi ételek	550,-
Stb. könyvek: Vadételek	300,-
Halételek	300,-
Száz magyar ételcsoda	5980,-
Szepessy Vilma: Mikróban készült ételek	300,-
Vadas ételek	300,-
Takács Zs.: Borok, gasztronómia Baranyában	3500,-
Terék István: Sajtvilág juh- és kecskesajtok	3600,-
Tradicionális magyar konyha.....	4000,-
Vadételek (Alexandra)	1990,-
Vadételek (Nova)	2100,-
Verhőczki István: Hal- és vadételek	550,-
Világkonyha	3990,-
Williams-Sonoma: Évszakok konyhája	6990,-

Egyéb termékeink

Vadásznapló.....	5500,-
Vadriasztó.....	980,-

**Webáruházunk teljes kínálata
a www.huntingpress.eu honlapon található!**

Valamennyi árucikk megrendelhető:

Vadászlap Kft.

1031 Budapest, Rozália u. 59/a.

Telefon: +36-70/702-5000,

Tel./fax: +36-1/242-0042

e-mail: megrendeles@vadaszlap.hu

Megrendelését

postai utánvétellel szállítjuk.

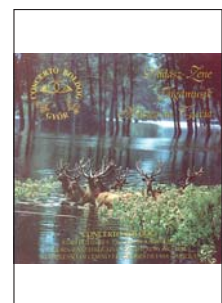
Hidvégi Béla:
Sziklák peremén **4500,-**

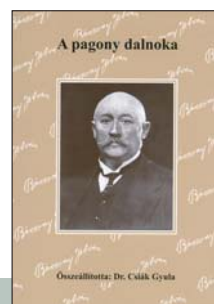
Zsigárdcsik Gyula:
Diana másként akarta **3200,-**

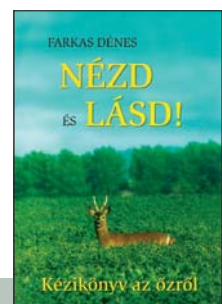
Capstick:
Halál a magas fűben **5400,-**

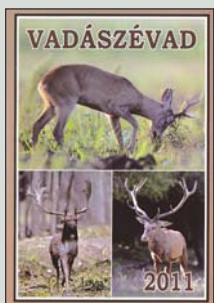
Concerto-Boldog:
Vadászzené CD **3150,-**

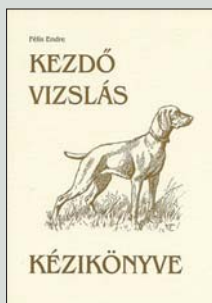
dr. Csák Gyula:
A pagony dálnoka **2100,-**

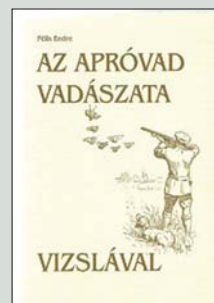
Farkas Dénes:
Nézd és lásd! **3200,-**

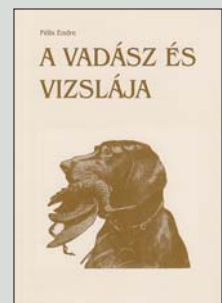
Blaumann Ödön:
Vadászévad 2011 DVD **2500,-**

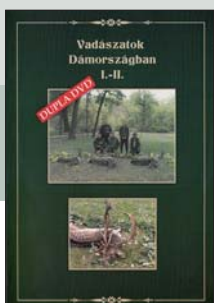
Félix Endre:
Kezdő vizslás
kézikönyve **2000,-**

Félix Endre:
Az apróvad
vadászata vizslával **2000,-**

Félix Endre:
Vadász és vizslája **2000,-**

dr. Ignác Magdolna:
Vadászatok
Dámországhban dupla DVD **5000,-**

Czibulyás-Tóth:
A japánfűrj
és tenyésztése **1650,-**

Vadaszok
szakácskönyve **8950,-**

Kalapszalag **1180,-**

Vissza- pillantó

Manapság nem divat, fél évszázaddal ezelőtt izgalmas műfaj volt – különösen a Magyar Rádióban – a lapszemle. Hajnalonként a még szinte festéknedves napilapokat kellett átolvasni és egy-egy cikk lényegét röviden elmondani a hallgatóknak. Jó pár évig voltam lapszemlés. Aztán évtizedekig hanyagoltam a műfajt, és tessék, most ismét szemlézek egy olyan lapot, melynek a szerkesztéséhez is 5-10-15-20 éve némi kis közöm volt. Ebből következik, hogy a viszapillantóim még véletlenül sem „objektívek”.

1992/június

Kanizsai Gábor a tisztességről, az üzleti tisztességről írt vezércikke manapság ugyanúgy érvényes, mint 20 évvel ezelőtt volt. Arról szólt, hogy a vadászterületek igyekeznek közvetlenül vadászvendégeket fogadni, hogy ne kelljen a közvetítőnek, a vendégeket költségesen „főlkutató” vadászatszervező irodáknak jutalékot fizetni és adózni.

Az adózás 1992-ben is nagy téma volt és nagyjából legalább annyi bizonytalanságot okozott a vadásztársaságoknak, mint most a civil törvény. Talán már a könyvelők sem emlékeznek az akkor új számviteli törvény előírásaira, melynek kilenc elvét az APEH osztályvezetője, Fodor Anikó magyarázta el az Olvasóknak.

A vadászati törvény előkészítésének idejét éltük, az alapelveken vitatkoztunk, hogy milyen sarkalatos pontokhoz ragaszkodjunk, mi előnyös a vadállomány számára, milyen szabályok legyenek, ki lehet majd vadász, stb. A vitában nyakig benne voltunk, igyekeztünk – jó nagy naivitás volt – a vitatkozókat befolyásolni, a vadászokat pedig erről tájékoztatni. Három teljes újságoldalon – ami azért nem számított mindennapi gyakorlatnak – a gödöllői Csányi Sándor (még mindenféle rang és cím nélkül) az európai vadászati jogszabályokról közölt rendkívül érdekes részleteket a dolgozatából. Ennyi év távlatából annyit megállapíthatunk, a törvényhozókat nem nagyon érdekelte, hogy mit lenne érdemes átvenni Európától, illetőleg mit semmiképpen sem kellene.

Becszzóra, hónapok óta csúsztatgatjuk a múzeumokról, kiállításokról készült összeállításunk megjelentetését, amelyben nincs hivatkozás dr. Csőre Pál cikkére, arra az összeállításra, mely a világkiállítások történetét foglalja össze. Akit esetleg érdekel a téma, egészítse ki a tájékozottságát az archívumunk segítségével. (www.huntingpress.eu/archivum)

Számomra biztosan, de talán többen gondolhatják még, hogy az 1992-es esztendő számukra is javában a hőskor volt. Ekkor kezdtük el

szervezni például az első Országos Vadásznapot. Így többes számban és a felhívás szerint – október 17-ére. Ebből aztán szeptember 18-a lett és napjainkig ezernyi változáson ment keresztül a kezdeti elképzelés. De van, és megtanultunk ünnepelni.

Akár tekinthetnék ismételt felhívásnak, nyitottak vagyunk minden ötletre, javaslatra, ha az őzvadászat trükkjeiről, fortélyairól van szó. Farkas Dénes „Őzvadászat napközben” cikkében két tapasztalatát ismerteti, az egyik, hogy délelőtt és délután „ki lehet taposni” a pihenő, alvó őzet, a másik – bár ehhez órát nem lehet azért állítani – hogy napközben kétszer is megmutatja magát még a legöregebb bak is. Részletek a cikkben, lehet belőle tanulni. Bővebben pedig a szerző „Nézd és lásd” már három kiadást megért kötetéből.

Végezetül, nem poénodásból, csupán érdekességként hívom fel a figyelmet a lapszám 15. oldalán, a jobb sarokban megjelent kis kertes „hírre”. Csak a neveket kell benne javítani.

Napirend: a nyúzás!

Tolna megyében a hivatásos vadászok szakmai továbbképzésen vesznek részt. A továbbképzés tárgya: a nyúzás. E témának neves szakértője, Kupa Mihály pénzügyminiszter tart előadást: „Hogyan lehet egy rókaról hét bört lenyúzni?” címmel. Előreláthatóan a következő téma a „zsigerelés” lesz, az előadó kijelölését a vadászok a miniszterelnöktől várják.

1997/június

Azért öt évnek el kellett telnie ahhoz, hogy a kezdetben gáncsoskodók rájöjjenek, van fantázia az országos vadásznapi megrendezésében. Ez a felfedezés annyira jól sikerült, hogy egy kis publicisztikámban arról sopánkodhattam, hogyan golyóztak ki, s velem együtt a VKE-t a szervezők közül. A módszer pofon egyszerű volt – és az ma is – nem küldtek meghívót a szervezőbizottság ülésére, majd jegyzőkönyvezték a sajnálatos távolmaradást. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy feltehetően volt egy másik, egészen pontosan anyagi oka is a történetnek, a VI. Országos Vadásznapi támogatására már 11 millió forint állt a bizottság rendelkezésére... és lehetett kegyeket gyakorolni.

„HEYTATA, RATATA...” a címe annak a cikknek, amelyben Homonnay Zsombor frissiben és kizárólag a tényekhez ragaszkodva beszámolt

az emlékezetes tatai szarvas-mészárlásról. A homokviharban megzavarodott, fiatal bikákból álló szarvasrudlit egytől-egyet leölökdöztette a Tatai Mezőgazdasági Rt. vezetőiből álló „halál-brigád”... egy bikát a vonat ütt el. Éveken keresztül zajlott a per, míg az ítélet megszületett.

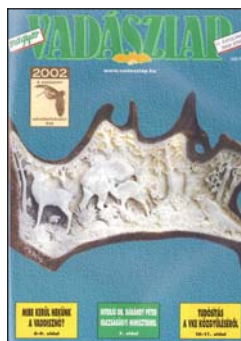
Sem előtte, sem azóta a VADÁSZLAP történetében nem fordult elő, hogy X-es, azaz fizetett hirdetésként jelent meg egy „balhész” téma, amelyben egy „kis” igazságszolgáltatási procedúráról számoltak be a cikk aláírói. A Vadcoop-nál még javában zajlottak a hatalmi harcok, mindenki mindenkit följelentett, amit az éppen „hatalomban” lévők leváltásokkal, mocskolódó „háttér-levelezéssel” igyekeztek megtorolni. A dolog abból indult ki, hogy az elnök a többi között benzin-térítési díjat vett fel a diesel üzemű autójára (még volt különbség az árak között), amit az egyik küldött kifogásolni merészelt. (Ez meg is jelent a lapunkban.) Fölállítottak egy vizsgálóbizottságot, melynek az

elnöke nem vizsgálódott, hanem igyekezett „kimosdatni” minden „szerecsent”. És ez nem tetszett négy IB tagnak, le is váltották őket. Ketten ragaszkodtak hozzá, vállalták a költségeket, hogy a tagság a történekről tudomást szerezzen.

Sajnos csak másfél-két évig volt igazi, hozzáértő, szakmailag fölkészült, elismert tekintélyű könyvkritikusunk, dr. Czvalinga István személyében, holott pontosan tudtam/tudom, mennyire fontos lenne az Olvasók eligazodásának segítése. Nem terem minden bokrban egy újabb Czvalinga, aki rámutatna az érzékeny lelkiületű szerzők hibáira, tévedéseire, szakmai bakijaira. S tenné ezt elfogulatlanul, tekintet nélkül. Ebben a számban Kőhalmy Tamás: Vadászalmok Mongóliában című kötetének kemény és jogos kritikája jelent meg, pedig a szerző akkor már a soproni egyetem tanszékvezető professzora volt.

2002/június

Dr. Bárándy Péter lett az igazságügyi miniszter, amitől mi vadászok az értelmetlen, ésszerűtlen – vadászokat sújtó - jogszabályok megváltoztatását vártuk. A vele készült interjú kérdései is erről szóltak. Nos, szögezzük le, a kamarai törvény módosításán kívül nem sikerült sem az orvvadászat bűncselekménnyé nyilvánítását – ezzel Bárándy nem értett egyet – sem a fegyvertörvényt, sem a vadászok orvosi vizsgálatáról szóló rendeletet a minisztersége alatt módosítani.

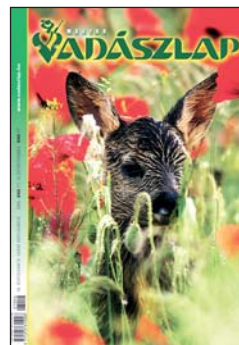
„Vadászati gyakorlat” rovatunkban Buzgó József, a SEFAG Rt. vadászati vezetője a vaddisznó túlszaporodásáról és az állomány csökkentésének lehetőségeiről írt megfontolandó szakmai cikket „Mibe kerül nekünk a vaddisznó?” címmel. Három pontban javaslatot is tett a megoldásra: újabb vaddisznós kertek létesítését, intenzívebb vadászatot és a fiatal kocák lövését javasolja a vaddisznóállomány növekedésének megállításához. Ehhez – szerkesztőségi megjegyzésként – any

nyit tettünk hozzá, hogy nem országos statisztikák és írásztal mellőli számítások alapján, hanem helyben, regionálisan kellene a vaddisznó állományát „szabályozni”.

A tízéves Vadászati Kulturális Egyesület új emblémával vágott neki az elkövetkező éveknek, a „postakürt” helyett egy szárnyaló sólyom került az emblémába, Mráz János tervezésében. Homonnay Zsombor annak idején a humora révén került a szerkesztőségbe, aztán túl kellett jutnia a kék, a lila, a vörös korszakán, attól függően, hogy az olvasó szerkesztőnk, Morvay István éppen milyen színű tollat használt a szerzők írásainak javítására. HoZso-nak a humora miatt is sokan szeretik az írásait, bemondásait, poénjait. Egy ilyen poén volt, hogy biztonságosan csak az ügyvédem jelenlétében tudok vadászni. Ezt folytatta a „Ragozzam tovább?” humorreszkjében, mondván, már nem elég az ügyvéd jelenléte, kell egy állatorvos és egy természetvédelmi őr is, ha nem akarunk valamelyik hatóság ítélszéke elé kerülni.

Ekkor még hittem, hogy a magyar vadvilágért, egy természetvédelmi katasztrófa alap megteremtéséért a magyar vadászok áldozni fognak kemény 1500 forintot a FACE kacsabélyegére. Rengeteget dolgoztunk azon, hogy az először Amerikából hibásan érkező, majd javított, módosított bélyegeket értékesíteni tudjuk. Életem egyik leg-

nagyobb bukása, a bélyegek eladhatatlanságát személyes kudarcként életem meg. Mindez arról jutott eszembe, hogy a lapszám hátsó borítóján „Ez a mi bélyegünk” szlogennel a kacsabélyegyet hirdették.

2007/június

A címlap egy régebbi történetet juttat eszembe. Még nagyon kezdő vadászlap-szerkesztő voltam, amikor közölni akartunk egy újszülött őzről készített felvételt. Megkérdeztem az ország legnevesebb szakértőit, de nem egyezett a véleményük, hogy őzgida vagy szarvasborjú látható a felvételen. Csak Nagygyörgy Sándor tudta az igazságot, és ami őzgida képaláírással jelent meg, az valójában pár órás szarvas-

borjú volt. Ennek a számnak a bravúros címlapját Blaumann Ödön készítette, mint annyi más csodás címlapot és felvételt, szerencsére nem kellett vitatkoznunk, érdeklődnünk másoknál, hogy pár perccel az el-lés után őzgidát vagy szarvasborjút láthatunk a képen.

Elsőként lapunknak nyilatkozott a Helikon Kastélymúzeum igazgatója, dr. Czoma László a keszthelyi önálló vadászati múzeum kialakításáról, lehetőségeiről, ami azóta rengeteg változáson ment keresztül, Hidvégi Bélának köszönhetően.

Nem vitás, mindenki igyekszik dicsekedni a múltjával vagy legalább azt elismertetni. Valami ilyesmi mocorgatta a büszkeségemet, amikor dr. Ádámfi Tamás tollából a Nimród történetének korszakairól szóló írást elolvastam. Kétszeresen is. Mert a napnál is világosabb, hogy a Magyar VADÁSZLAP gyökerei időben 33 évvel régebbre nyúlnak vissza, mint a magát „legpatinásabbnak” nevező konkurens lapé. És a halálom után bátrabban nevezhetik majd a nevemmel azt a korszakot, amikor a Nimród főszerkesztője voltam. Az már csak „bosszantás”, hogy a jelenlegi címlapunkon római számmal feltüntetjük, a Vadászlap százharmincharmadik, arab számmal a 133. évfolyamát szerkesztjük.

Farkas László (Gerendás) elkötelezett vadgazda és vadász nehezen állja meg, hogy ne írja le gondolatait, ha olyasmivel találkozik, ami – finoman fogalmazva - nem fedi a valóságot. Egyetlen mondatot idézek a „Dögöljön meg a szomszéd lova... is” című írásából: „Felelősségem teljes tudatában kijelenthetem, hogy akár harminc, vagy húsz évvel ezelőtt, mikor közel sem volt ennyi ragadozó madár a vadászterületünkön, egy szemmel sem volt a fácán és a nyúl „romlottabb” genetikailag, mint manapság.” Ez válasz arra a megállapításra, hogy a ragadozók megakadályozzák az apróvad genetikai romlását. A cikk lényege, ami napjainkban kezd körvonalazódni, hogy a ragadozók állományát is szabályozni kell, amit egy értelmes párbeszédben lehetne/kellene elrendezni.

Nem néztem még utána, de talán érdekes lehetne: mi van az F2-es tojásgyártó gépsorral, amit megvett a gödöllői egyetem, de a gépsor működtetésének engedélyeztetésére nincs pénz?

Zsin Géza a szerzője a borz vadászatáról szóló nagyon érdekes írásnak. Talán ennek a cikknek is köze volt ahhoz, hogy éveken keresztül küzdöttem legalább egyetlen borz elejtéséért. Tavaly sikerült, közben sok jó baráttra tettem szert és a történetemet egyszer majd el is mesélem... nem úgy, mint az erdélyi kakasoláson – e szám szafari rovatában – melyből valóban nem derült ki, hogy hány siketfajd kakast lőttem vagy hibáztam el.

-cseke

2012 Tavasz-nyár

Otthon a természetben

Kérje ingyenes katalógusunkat:

Blaser Magyarország Kft. : 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092 Mobil: 20/325-7281, 20/262-4278

e-mail: fogarasi.jagd@t-online.hu www.blaser-hungary.hu

Alvóügynökök

Álmokat kerget az, aki azt hiszi, hogy az ő védkerületében, vadászterületén, vagy bérleményében nincsenek orvvadászok. Szomorú, de azt kell mondani, hogy minden vadászterületnek megvan a maga hurkolója, autóból lövöldözője, belső orvvadásza és sajnos minden területnek megvan a maga torokelvgósa is, mint az a közelmúltban történt orvvadász esetből is kiderült. Hála Istennek, a torokelvgós talán egy kicsit ritkább, de ő pontosan olyan, mint a terroristáknál az alvóügynök.

Évekig ott van a vadászterületen, mindig érezni, hogy valami nincs rendben körülötte, de soha semmit nem lehet bizonyítani. Még az is megesik, hogy sokszor segít a vadászat körül, szeret közel férkőzni, informálódni, de csak azért, hogy belelásson a lapokba. Egy idő után pontosan tudja, hogy ki, mikor, merre jár. Előfordulhat, hogy több ízben találkoztunk már vele az erdőn, csak még nem volt igazán megszorítva és még nem „robbant”. Mert amennyiben a torokelvgós alvóügynök terroristát megszorítják, akkor „robban” és vérfürdőt rendez. Ilyen vérfürdő volt Magyarlukafa határában, melyben egy természetjáró, lelkes, vadat, vadászatot, kutyát, madarakat szerető fiatalember elvesztette az életét.

Egy szó, mint száz, az orvvadászok igenis folyamatosan ügködnek a vadászterületeken és mi nem lehetünk elég éberek. Sokszor hetekig, akár éveken át semmi jele annak, hogy garázdálkodnak, de az a hivatásos vadász, aki nyitott szemmel, főképp jól bevadászott vadászkutyáival járja a területet, az rendre észreveszi az egyébként precízen

elrejtett nyomokat, bűnjeleket. Így jártam a minap, amikor a fiatal vizsla mezei munkája közben, hirtelen elkezdett húzni egy pontra.

Amint a közelébe értem, egy frissen lőtt borzot fedeztem fel, amelynek a vékonyát keresztüllötték. Széles terepjárányom vezetett a kádáverhez, mert bizonyára éjjel, sötétben történt a lövés. Látszott, hogy ráfordultak az autóval, de mivel a borz nem mindenki számára ehető, otthagyták.

Biztos, hogy másra számítottak, de az éjszakában csillogó szemek sokszor még a legtapasztaltabb vadászot is becsapják. Az a vadkan sem került soha sehol terítékre, amelyet a minap találtam egy főút mellett, jó lapockalövessel. Ócska Nivám éppen a heti szokásos lerobbanásánál tartott, és miközben bütykölgettem, kiengedtem a kutyákat az autóból. A vizsla rögtön elkezdett ráhúzni a közelben húzódó sövényre. A hátán felállt a szőr, így joggal gondoltam, hogy nem fácán lapul előtte.

Ahogy mondani szokás, rögtön szolgálatba helyeztem magam, fogtam a puskát és elindultam a kutya után. A bozótot széthúзва, frissen lőtt vadkan feküdt előttem, amelyet az útról lőhettek oldalba. Bizonyára se szeri, se száma az ilyen, és még sokkal vadabb orvvadásztörténeteknek.

A saját „praxisából” mindenki több tucat történettel állhatna elő, ami azt bizonyítja, hogy az „alvó ügynökök” köztünk élnek és bármikor levadászhatnak bennünket, mint azt a magyarlukafai példa is bizonyítja. Mire a vadász, vagy a hivatásos vadász egy szorult helyzetben eldönti, hogy emberre emeli a szolgálati fegyverét és használja is arra, amire adták, addigra a jól „képzett orvvadász”, akár kettőt is kiszedhet közülünk. ♡

➤ Folytatás a 391. oldalról

Rendhagyó műelemzés

van olyan, amelyik engedélyezett, használják is a hozzáértők. A „**ráhajtás, ellenhajtás, mozgatás**” nem külön vadászati mód, mert e vadászati módnak neve: nagyvad társasvadászat, ezen belül pedig hajtó és terelő vadászatot különböztetünk meg. **„A vadászatokat ugyanolyan körülményekkel helyezzük el a vadváltók környékén, de a területet csak néhány hajtó és egy traktor mozgatja”** – Bravó! Jó kutya, akarom mondani jó traktor, jutalomfalatként meg egy bő egy ujjbegynyi gépszir.

„Nyúl vadászatokra az időjárástól függetlenül 10-es, vagy 8-as sörétet használunk.” – tehát, ha jó az idő, tízessel, ha zimanós, akkor nyolccsal?

Mezei hajtásban **„a hajtók szép egyenletesen, a fákat és a bokrokat kopogtatva haladjanak”** de ha a mezőn netán nem találunk fát, akkor feltétlenül vigyenek magukkal valami kopogtatnivalót. Vonalhajtásban és körvadászatban csak ebben a könyvben vannak **„lőállások”**, mert a vadászok és hajtók együtt haladnak. Nincs **„önüritő fegyver”** csak öntöltő. **„Ha a bérvadászatban egyszerre több lesen tartózkodik a vadász”** – ez már tényleg világszám volna, mert nincs az a bér, amiért egy vadász több lesen egyszerre képes volna tartózkodni. A gímszarvasok esetében a „basa” még egy elbeszélésben elmegy, de **„hárem-pasa”** végképp nincs, az csak legfeljebb a majmoknál van. Júliusban pedig a **„csapos bikák”** még nem tisztítanak le. Nyer tőlünk egy könyvet az, aki fotóval illusztrálva megírja, hogy hol etetnek vaddal kukoricaszárát, és azt mi ette meg? Mert ez is le van írva... És így tovább, és így tovább..., viszont a kulcsfontosságú balesetmegelőző ismeretanyagok vagy hiányoznak, vagy a hasonlóak között elsikkadnak. Szerintem minden szinten, minden vadász szent kötelessége a hagyományokat tisztelő magyar vadásznyelv-kincsünk elsajátítása, és annak később helyes és szakszerű használata. Ebből a könyvből ezt megtanulni nem lehet, sőt... Ha valaki joggal megbukik majd a vadászvizsgán, azt egy cseppet sem fogja megvizsgáltatni, hogy ingyen kapott hozzá egy rekordméretű hibajegyzéket. A jeles szerzők és avatott lektorok szinte törvényszerűen bekövetkező halálra sértődése helyett én inkább egy őszinte bocsánatkérésre tennék tisztelettel javaslatot. ♡

A bajnok otthonában

A bajnok édesapja éppen egy puskalámpát reparál, ámbár a reflektoros vadászatot a vadkár-megelőzés módszereként is csak kényszermegoldásként fogadja el. A bajnok pedig talán éppen megmártózik a tenger langy vizében, merthogy külföldön tartózkodik, szabadságon van. Távolléte beszélgetésünk szempontjából azonban kimondottan szerencsés, mert ha jelen lenne, nyilván azt mondaná: ne rólam beszélj apa, hisz ez a riport rólad szól...

A süködsi családi ház ebédlőjében beszélgetünk, amelyet trófeák uralnak, ámbár e trófeák többsége – a legkülönbözőbb méretű és formájú serlegek sokasága – nem a falakon, hanem egy mutatós szekrény tetején és polcokon kapott helyet. A trófea győzedelemi jel. Tehát minden olyan tárgy trófeának számít, melyet nemes küzdelemben, testi és szellemi teljesítmények, illetve megpróbáltatások útján szerez meg, érdemmel ki az ember. Vannak természetesen vadásztrófeák is a helyiségben – két szarvas-, tucatnyi őzagancs és néhány vaddisznó-agyar, de szerepük háttérjellegű, másodlagos, egyszerűen csak azt jelzik, hogy vadászok otthonában vagyunk.

A bajnok édesapja a 62. életévében járó Szerdahelyi Lajos, akit bajai vadászboltosként ismer a fél világ, ám aki beszélgetésünk elején tősgyökeres sükösdiként mutatatta be magát. A bajnok, aki alighanem a tengerparton is a jövőre, az előtte álló új kihívásokra gondol, Szerdahelyi András,

aki egy korábbi interjújában gyermekkorára emlékezve azt emelte ki, hogy vadászok között nőtt fel, kétéves korában már a vadászterületet járta, apja nyakában ülve.

Régen volt. András már 27 éves, 183 centi magas, a testsúlya 105 kiló körül van, sportlövő Európa- és világbajnok. A család otthonát díszítő több mint kétszáz serlege egyértelművé teszi, hogy bárhol, bármikor eséllyel indul a vadász-lövészversenyeken.

Tizennégy éves volt, amikor Katymáron, egy vadásztársasági lövésziden csak úgy, mellékesen, játékképpen először lőtt korongra – emlékezik a kezdetekre Szerdahelyi Lajos, aki maga is szép sportlövői sikerekkel dicsekedhetne. De nem teszi. Tíz-ből kilenc korongot lőtt a gyerek, mindjárt mondták is a rendezők, hogy legközelebb magam helyett már őt indítsam, dicséri a fiát önmaga helyett, látható örömmel...

Szóval, egyelőre minden Andrásról szól. Az első külföldi versenyére 2001-ben került sor Franciaországban (16 éves volt!),

és mindjárt megszerezte az előkelő hatodik helyet. 2004-ben junior Európa-bajnok és a felnőtt kategória mások helyezettje! És egy évre rá Angliában már a junior koronglövő kategóriában világbajnoki aranyérmes, majd néhány héttel később, Ausztriában, gyorsított koronglövészetben (compaq sporting) is világbajnoki címet szerez...

Természetesen előkerülnek a diadalút egyes állomásain készült fényképek is. Andrást mindenhová elkíserte az édesapja, aki az edzője is, sőt a világbajnokságra szurkolóként a testvére, Orsolya is velük utazott. Egy fotón báli díszben öleli egymást a két testvér. Orsolya mediterrán szépség. Sudár alakja, nemes arcvonása fogva tartja az ember tekintetét. Már csak Éva asszony, Szerdahelyi Lajos felesége hiányzik virtuális beszélgető-asztalunk mellől, de most ő tartja a frontot a boltban. A közelmúltban láttam egy kisfilmet, amely róla készült: éppen az afrikai szafarik célszerű öltözetének összeállításához adott tanácsokat. Több mint kereskedő.

A családról, a gyerekekről Szerdahelyi Lajos gyermekkorára terelődik a szó. Édesapja erdész volt, mondja, itt szolgált a közelben, a Kékhegyi-erdőn, de a horgászat és halászat jobban érdekelte, mint a vadászat. Így aztán szívesen és gyakran adta át fiának a puskat. Papír paksamétát vesz elő, és abból egy kézzel írott szöveget. Egy vers, mely tulajdonképpen szomorkás hangú búcsú az erdőtől, a vadtól. Érseksánadon keltezték, 1998. december 31-én. A szerző Szabó József, a Gemenchez tartozó zöldhegyi kerület nyugalmazott hivatásos vadásza. Ő vezette be e különleges táj és a vadászat rejtelmibe.

A Duna bal partján fekvő Sükösd térségében találkozik egymással a Sárköz és a bugaci homokvidék. Az utazót meglepi a sok erdő. Szerdahelyi Lajos vadparadicsomnak nevezi a vadászterületüket. A Kékhegyi Vadásztársaság 1990-ben bérkilövő társaságként alakult, 1997-ben azonban a Gemenc

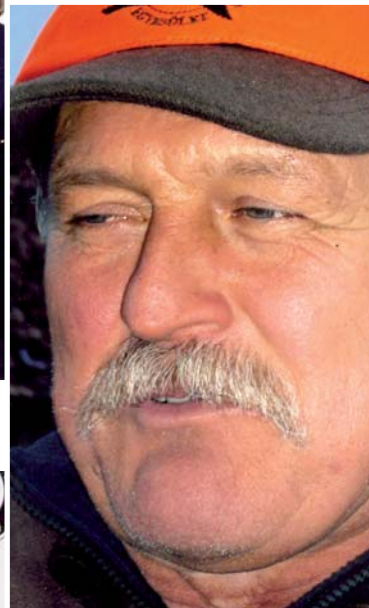
Zrt-től átvett több mint 6000 hektár által jutottak a vadászterülethez. Sükösd és Érsekcsanak közgazgatási területén, amely azóta – újabb átvételekkel –, tovább nőtt és gazdagodott. Mindkét Szerdahelyi tagja a vadásztársaságnak, ámbár a társas vadászatokon senki se örül, ha közvetlen közelükbe állítja őket a balszerencse. András, vendég-

a közös éneklést!” Az emberi kapcsolatokról, a közösségek összetartó erejéről, illetve annak változásairól morfondírozunk, egymást mintegy kiegészítve. Egyre kevesebben tudnak és szeretnek énekelni, alapítjuk meg egybehangzóan, lassan a nóta is olyan ritka lesz, mint a fehér holló. Változnak az ideálok, az értékek. És erről

A puskákról aztán ismét Andrásra terelődik a szó, aki szerint a sörétes puska legfontosabb összetevője a tusa. Ám ha a tusa beszélni tudna, nyilván azt mondaná, hogy minden azon múlik, aki a vállához szorítja. Szerdahelyi Lajos sportlövőként és edzőként is azt vallja, hogy a sikernek négy előfeltétele van. A tökéletes térlátás, a jó reflexek, a kiegyensúlyozott idegrendszer, no és persze a szorgalom. András heti két edzést tart, és évente 25-30 ezer patront lő el. Fő szponzora a család. Magyarországon nehéz feljutni a csúcsra, de tartósan ott maradni még nehezebb, és a vidéki lét önmagában is nehezítő körülmény.

A magyar sportlövő delegáció Németországban, 2003-ban. A „Magyarország” táblát Szerdahelyi András vitte

Sükösd nem a világvége. A Duna-völgyi főcsatorna mellett fekvő, több mint 3700 lakosú nagyközség mindig is sokat adott magára, ami a szorgalom, a többlet akarás és az értékek fel- és elismerése útján jutott, illetve jut mindekelőtt kifejezésre. András Európa- és világbajnoki címét 2005 decemberében a „Sükösd településért” elnevezésű díjjal ismerte el az önkormányzat képviselőtestülete, mondja Szerdahelyi Lajos. Mert, hogy sükösd polgár ilyen rangos sporteredményeket még sohasem ért el.

Magyarországon nehéz feljutni a csúcsra, ám tartósan ott maradni még nehezebb...

ségben, egy nagyterítékű fácánvadászaton 400 madarat lőtt, de az édesapja esetében is inkább a ritka hibázásokra, mintsem a találatokra kapják fel a fejüket a vadásztársak...

Mi a legszebb, mit szeret a legjobban a vadászatban? Csak pillanatokig tart a kérdés utáni csend. Az együttléte! – válaszolja – És aztán, amikor eljön az ideje,

kevesen tudnak többlet, mint éppen a vadászboltosok. A fiatal vadászok többsége – az internet jóvoltából – járatos a fegyverek és a ballisztika világában, osztja meg velem tapasztalatait, a vadászetika, a fajismeret vagy éppen a vad életmódja annál ritkábban kerül szóba. A 3-400 méteres lövések divatja hódít...

A település épített értéke és büszkesége az 1747-ben emelt Szent Anna-kápolna, mely az egykori érseki erdész, Pocskai Gergely Anna nevű leányának emlékére építve, akit éppen az édesapja lőtt agyon véletlenül egy vadászat alkalmával. Szerdahelyi Lajos elmagyarázza a hozzávezető utat, mert ez a kis szentély nemcsak a hívők, hanem a vadászok számára is búcsújáró hely. A falu Anna-napkor többnapos egyházi és kulturális rendezvény színhelye.

Hazafelé, a szekszárdi Duna-híd felé autózva elhaladok a sükösd „látóasszony”, Rogács Mária háza előtt is, aki minden hónap első péntekén transzba esik, és kapcsolatba lép a Megváltóval. Van, aki hiszi, van, aki nem. A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye érseki és püspöki nyilatkozata szerint az egyház nem ismeri el a látomásokat és üzeneteket természetfeletti jellegű, ám ettől az még sokakat megérint. Bizony, a településeknek, a tájaknak is lelkük van, és az éppen olyan kiismerhetetlen, mint az embereké... ♡

Postabontás

A huntingpress.eu internetes hírportálunkon megjelenő híryan-
gok egy része hozzászólás-lavinákat indított el, nem kis indulatokat
is gerjesztve a „fórumlakók” között, szélsőséges véleményektől sem
mentesen. Ezekből a kommentekből válogattuk ki az alábbiakat – mi
nem kívánjuk tovább kommentálni, ezt Önökre bízunk...

„A vaddisznó- állományról”

Megoldási javaslat

Szemellenzőt kell viselnie annak, aki nem látja az egyre növekvő vaddisznó-állomány okozta károkat a mezőgazdasági termé-
nyekben, védett természeti értékekben, az
erdőben és az apróvad-állományban. A nap-
nál is világosabb, hogy a jelenlegi állományt
egyéni vadászattal, egész éves vadászati
idény megállapításával nem lehet kordában
tartani.

Nem alternatíva az éjjellátó eszközök
használata sem. Ezzel szemben valódi meg-
oldást jelenthetne, ha a jelenlegi gyakorlat-
tól eltérően, egy-egy vadrejtő sűrű helyett
a vadászterület egészére kiterjedő, nagy ter-
ítékű, távolváltós vadászterületek rendezné-
nek a vadászatra jogosultak. Egy nap 80-120
vadász részvétele mellett, egyállítással, több
hajtócsoporthoz segítségével a terület sűrűit
oda-vissza mozgatva, a kondát vezető ko-
cák elejét követően, a kondából így nem
csak néhány disznót lehetne terítékre hozni,
hanem a konda nagy részét, vagy egészét.
Az elejtett vadat helyben a terítékről kelle-
ne közvetlenül a vásárlóknak értékesíteni.
Ez esetben természetesen fel kellene hívni
figyelmüket a trichinella fertőzés veszé-
lyére és annak megelőzési lehetőségére.
Franciaországban például nem kötelező
a trichinella-vizsgálat a terítékről történő
közvetlen értékesítés esetén. A vadászati
módra vonatkozó javaslat azért is megfonto-
landó, mert a trend az, hogy a vadászok lét-
száma stagnál, vagy csökken Európa szinte
minden országában. Gond van a vadászok

koreloszlásával és utánpótlásával is. Az idő-
seknek az egészsége nem engedi az intenzív
vadászatot, a középkorúaknak az ideje kevés,
a fiataloknak pedig a pénztárcája nem bírja.
Egy-egy társasvadászat részvételi átalánydí-
ját talán többen elő tudnák teremteni. A na-
gyobb távolságról, lassan, nyugodtan érkező
vad eltalálásához pedig nem kell mesterlő-
vésnek lenni. Ilyen körülmények között a va-
sárnapi vadászok is boldogulhatnak.

stüszivadász

Mely törvények is nem teszik lehetővé
a több disznólövést? Sajnos a birtokon be-
lül lévő vadászok vadászirigysége sokszor
a legfőbb oka, hogy nem löhet bármelyik va-
dász, bármennyi vaddisznót. Nem kell min-
det megenni sem, bár még mindig nem az ér-
tékén, de az elmúlt évek nevetséges áraihoz
képest ma már elfogadhatóan fizetnek érte
a felvásárlók is. Ez nem lehet ok. Egy bará-
tom szokta mondogatni, hogy ha minden
fa mellett állna egy disznó, a vadásznak az is
keves lenne. Nehogy már például a bérkilö-
vő csökkentse a saját lehetőségeit! A vadkár-
t meg majd kidumáljuk, eltagadjuk, a jog úgy-
is a miénk! (egyelőre)

„Gondolatok a vadkárrol”

Pólik Sándor

Semmi baj nincs azzal, hogy az egyszerű va-
dászok vagy a gazdálkodók különbözőkép-
pen látják a hazai vadkárhelyzetet. De ebben
a konkrét esetben egy súlyosan hiányos tudá-
sú és elfogult szakértő véleménye alapján bí-
róági ítéletek születnek! Nincs a vadkár-szak-

értőknek valami etikai kódexük, ami tiltaná
az ilyesmit?

Kocsis Miklós

100 százalékban egyetértek azzal, hogy
a gazdálkodókat kötelezni kell az erdőterü-
let határára megfelelő szélességű nyíladék
elhagyására, ha ezt nem teszik meg, akkor
ne legyen joguk vadkár-igényt bejelenteni!
A fenti cikk apropóján jutott eszembe egy
történet. Az elmúlt évben a vadásztársasá-
gunk területén vaddisznót csapázva, éppen
két kukoricaföld közötti dűlőúton haladtam
át, és a kb. 40 centis fűben nem láttam meg
a kihelyezett csapdát. Amikor a bal lábam-
mal beleléptem a tühegyesre élezett boro-
naszerű csapdába, és a tüske a cipőtalpon
keresztül a talpamba fúródott, nem értet-
tem, hogy mi történt. Egy újabb lépés a jobb
lábbal, és azzal is bent álltam egyben. Ha
gumicsizmában vagyok, akkor mindkét láb-
fejemen átszaladt volna a tüske. Fogalmam
sincs hogyan, de valahogy levettem ma-
gam a nyársakról, és meg sem mertem néz-
ni, milyen mélyen hatolt be a tüske. Hazafelé
vezetve csak a cipőmet néztem, hogy mikor
folyik ki belőle a vér. A kórházba érve a teta-
nusz után kiderült, hogy a vastag gumitalpú
cipő megmentett a súlyosabb sérüléstől.
A legszebb az egészben, hogy arra a terület-
re vadkár jelentett be az a gazda, akire nem
lehetett rábizonyítani a cselekményt, és
a vadásztársaságunk kifizette a szakértő ál-
tal becsült kárt!

Nagy Gábor (Lester)

Ez a cikk megint egyoldalúan a gazdák ré-
széről mutatja be a kártételt. Mindkét fél-
nek (vadász-termelő) kötelessége megtenni
mindent a vadkár-elhárításért! A termelők
részéről viszont a kapzsiság olyan mértékű,

hogy már a dülőutakat is beszántanák, vagy éppen be is szántják. A nagy, egybefüggő mezőgazdasági művelés alá vont területen hogy lehetne megoldani annak védelmét, a vadkárelhárítást? 200-300 hektáros kukoricatáblába beveszi magát a konda és még inni se nagyon jön ki, ha talál magának egy vízállásos foltot (márpedig talál). A kiskerteknél meg? Tavaly be volt jelentve a társas vadászatunk, ki is volt plakátozva, mikor rendezzük. (December végén.) Egy szőlőskertet hajtottunk (de szőlőskertnek hívják felénk a hétvégi kiskerteket is). Nem ment a hajtás 100 métert, mikor az egyik hétvégi házból felháborodottan jött ki egy emberszerű lény és mindenféle mocskos gyilkosok címzést szórt ránk, vadászokra, hogy feldúljuk a hétvégi pihenését és agyonlőjük a nyuszikat. Nagyon jókedvűen hagytuk abba a hajtást, mert az ilyen embereknek jogaik vannak!

Az is jó példa, mikor kiraktuk a vadriasztó szert, de előtte megkértük a gazdát, hogy silózza már le vagy 10-15 méter szélességben a tengeritáblája szélét, mert fizikai képtelenség a dülőúton meglőni a disznót, mikor kivált a nádból és beugrik a három méterre levő tengeribe. Hát nem silózza le! Nem biztos, hogy ha levágja azt a 0,1-0,2 hektárt, kisebb kára lett volna, az viszont biztos, hogy nagyobb eséllyel tudtuk volna elejteni a disznókat. Így a vaddisznók vidáman patogtak át a nádból a tengeribe és a 20 hektáros tengeriből 3-4 hektárt magukévá is tettek, mi pedig fizettük a vadkárt, jelen esetben 380 ezer forintot. Egy másik helyen pedig az átvjárást szüntették meg elég furcsa módon. Legutóbb vadászscimborám kapott defektet egy istenháta mögötti területen. Valamelyik természetvédő, vagy gazda, maradjunk annyiban, hogy „állat” helyezett el a területen több 10x10 centis acéllapot, amit előtte gondosan átfúrt középen (be volt jelölve a lemez) és belehegesztett egy kb. 20 centis, mindkét végén kihégyezett 8-as acéltűskét, csak azért, hogy ne járjanak arra. Szerintem az ilyesmi már bőven kimeríti a szándékos rongálás, illetve a gondatlan veszélyeztetés témakörét.

„Kettős mérce?”

A baranyai brutális vadászgyilkosság után már nem csak a vadásztársadalom, hanem minden jóérzésű ember jogos követelése, hogy a Büntető Törvénykönyv szigorja kellő elrettentő erővel bírjon a hasonló esetek megelőzésére. Hála Istennek, jelen esetben egymásra talált

a társadalmi igény és a jogalkotói szándék, ennek eredménye a tervezett Btk-módosítás, amely a következő módon keseríti majd meg a rabsicok életét. Minél hamarabb, annál jobb:

Orvvadászat

271. §

(1) Aki

a) a vadászterületen úgy, hogy a vadászatra való jogosultságra vonatkozó jogszabályi feltételeknek nem felel meg, vagy

b) vadászként engedély nélkül idegen vadászterületen vad elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ezáltal nem csak a rabsicok, hanem társaik bűnsegédként való elítélésére is meglesz a jogalap, derék dolog ez, ha mondom. A büntetési tételek nagyságán lehet ugyan vitatkozni (jőmagam a dupláját tartanám indokoltnak, nehézasban), az viszont aligha vitatható, hogy szükséges volna a minimálisan kiszabandó szabadságvesztés időtartamának definiálása is.

Tehát aki hurkolni indul, legyen a tudatában annak, hogy bizony nem úszhatja meg a dolgot legalább egy „őzbakidénnyel” hűsölés nélkül. A másik felvetésem a belső orvvadászat problematikájához kapcsolódik, amit a következőképpen definiál a tervezet indoklása:

A b) pont szól a belső orvvadászokról. Esetükben a jogszabályi feltételek szintén megvannak (ők tehát vadászok), de a vadat idegen vadászterületen ejtik el, anélkül, hogy bérvadászként, vendégvadászként erre engedélyük lenne. Nem, tisztelt Honatyák és Honatyák, a belső orvvadászathoz nem kell a szomszédba menni, sőt úgy igazán „belső”, ha a társaság tagja követi el.

Ahogy az egyik fórumozó találóan megjegyezte, ez kicsit olyan, mintha nem tekintenék lopásnak, ha a biztonsági őr a saját maga által őrzött boltból emelne el egy szellet csokoládét, de ha a szemközti üzletből lop, azt már igen. És most lehet felháborodni Battonyától Nemesmedvesig, de mindannyian tudjuk, hogy miről van szó. Hallottunk a padlásbikákról, sufni bakokról, fiókok mélyén rejtőző agyarakról (jól jöhet az még!), vagy a beírókönyvben sűrűn előforduló „rókahibázás”-okról. Aki tagadja, hogy létező jelenségről van szó, az inkább árt a vadásztársadalom hírnevének, mintsem hogy használna.

Kell, hogy legyen bátorságunk ugyanolyan szankciókat helyezni kilátásba saját magunk elé, mint amit olyan bőszen követelünk mások irányában. Nem indokolt azonban a büntetési tételek tekintetében különbséget tenni a belső és a külső orvvadászok között – folytatódik az indoklás, és megnyugszom. Végre egyetértünk valamiben. Tisztelt Jogalkotók! A szándék dicséretes, az irány jó, de azért van még mit csiszolni a tervezeten. De a lényeg, hogy valami elindult.

-Bogas-

„Se nem róka...”

„se nem őz”, – folytathatnánk a nótát, azonban a táblán az amerikai szarvast látva a legkevésbé sincs kedve vigadni a vadászembernek: Most dohoghatnánk magunkban egy sort arról, hogy nem olyanoknak kellene intézkedniük ilyen táblák elhelyezéséről, akik számára a budaörsi Tesco is a „vidék” kategóriájába esik, de szomorú valóság az, hogy a tábla egy komoly vadgazdálkodási ágazattal is rendelkező állami erdőgazdaság területén található erdei múzeumban áll, több másikkal egyetemben, ilyenformán:

Ez egy ugrópálya gyerekeknek, ahol megtudhatják, hogy ugrásuk hossza melyik állathoz hasonlatos. Szóval amolyan játszva oktató dolog, egyébiránt gratulálunk az ötlethez.

Jó hír viszont, hogy a szabadtéri erdei múzeumnak talán ez az egyetlen hibája. Csak ez a fránya tábla ne volna... Illetve táblák, ugyanis a mezei nyulat ábrázoló tábla alatt a „Rabbit” felirat díszileg, ami üregi nyulat jelent. Kedves Illetékesek, (miután email-es megkeresésekre nem reagáltak), ezúton kérem Önöket, hogy az ominózus táblát cseréljék ki. A rajta szereplő állat ugyan nem róka – de bizony nem is őz. **Pólik Sándor**

Nelli és a veszett sakál

Keszthelyi Jenő

A csinos kis asszonyka a hokedlira föl húzott lábán munkálkodott: aranypöttyöket biggyesztett a meggypiros körmökre. Jön a nyár!

– Gyula! – kiáltott rá a horgászbótját szerelő férfit – hozd ki az újságot, ha ráérsz! Meg dobod ki a vázából a virágot...

Gyula soha ennyire még nem ért rá megkeresni a friss újságot a heti kupacban, ahol a napilap mindig valahol az áruházláncok reklámpapírai között bujkált. Kiköpte a szájába szorított horgász-zsinórt és zokszó nélkül ment a konyhába.

– Nelli, ha el akarsz jönni velem vadászni, akkor lassan befejezheted a művészetedet, meg uzsonnázni is kéne még majd – mondta a férfi és szeme sarkából figyelte a hatást. – Lehetőleg kolbászos rántottát ennék...

– Nem is tudom – mondta száját biggyesztve az asszony, mintha a kérdés érdektelenségét akarná jelezni. Már két hete nyúzta a férjét azért, hogy vigye el magával. De Gyula mindig kivédte valami átlátszó indokkal a kérés teljesítését.

– Nem is tudom, Gyulus, annyi, de annyi dolgom van, azt sem tudom, hol áll a fejem – tárta szét a karját az asszony.

– Hát akkor kapjál lábra Nelli, ha már nem ragadsz és csinálod a dolgaidat – morogta a férfi.

Percek alatt szüntette meg a kerti testápoló központot az asszony, s kellékeivel elviharzott a fürdőszobába.

– Gyula, a lábvizemet nehogy megint a virágokra öntsed! – recscent hátra a füle mellett. Gyula felkapta a lavort és tartalmát permetszerűen terítve a virágokra ürítette. Aztán megszerelte a kárászoló spiccbót, s utána meg a finom pontyozót is. A botzsákba rakta őket, és etetőanyagot is készített reggelre, a kis vödörbe meg mézes kukoricát.

A konyhába lépve a sercegő füstölt kolbász ínycsiklandó illata csapta meg az orrát.

– Négy tojást vagy ötöt süssek rá neked? – fordult feléje az asszony kedvesen mosolyogva.

– Hatot. – mondta Gyula – talán sajnálod? Anyád meg a tyúkjai nem ilyen smucigok, mint te...

Gyors étkezés után a vadász tokokba rakta a két puskát: a kis IZS-18-ast az őzbakoknak, a ZKK-600-ast a vaddisznóknak. Már a tagoknak is lehetett kis agancssúlyú bakot löni két nap óta. Hát-ha!

Nelli csinos kis zöld vászonkabátjával meg egy kardigánnal a hóna alatt bújt ki a szobából. Buggyos sávoly térdnadrág volt rajta, amivel tavaly lepte meg a férje. Karján természetes repce-sárga bőrtáska.

– Csak nem vadászni készülsz? Szép táskád van... – tárta szét Gyula a karját. – No, jól van, majd én holnap este fölmosom a konyhát – mondta aztán elfordulva. Elégedett mosolyát az asszonyka nem láthatta.

Amikor a városszéli tekepálya előtt a vadász megelőzte a másik terepjárót, mögötte cefetül nyomta a dudát a tornatanár vadász-haver.

– Most trombitálsz el a szerencsém, te szerencsétlen... – morogta a vadász.

– Irigy egy ürge ez a Lajos – jegyezte meg Nelli.

– Biztos, hogy nem ismert meg engem ez a majom... másnak nézett... szokása.

A vadász háromszor mászta meg a létrát, mire minden felkerült a magaslesre. Negyedik fogásra Nelli fenekét tolta föl előzőkenyen. Aztán kényelmes vackot varázsolt asszonyának, az ülőkéket a leskosár sarkába igazítva. Pléddel bélelte ki az enyhelyet. Nelli borszatyrát gyanakodva tolta be az ülés alá.

– Ebben a rémséges szütyőben meg mi a fészkes fene van? Már elmagyaráztam neked egy párszor, hogy vadászathoz miket és mennyit cuccolhatsz, ugyebár? – suttogta a vadász.

– Most meg miért suttogsz? – emelte fel Nelli a hangját olyan magasra, hogy egy rigó ijedtében nagyot reccsent a mogyoróbokrokban. Gyula tudta, hogy még ennél is szörnyűbb megpróbáltatások várnak rá, meg a vadra.

A kisebbik puskát a jobbjához, a nagygolyóst az ellenkező sarokba támasztotta.

– Nelli – suttogta – mostantól mintha templomban lennél, éretd? Még mocorgás sincsen...

Nelli bólintott, és egy rántással végigtolta a táskán a sikító cipzárat, és kihalásztá legalulról az összecsavart újságot. A főlíák versenyt zizegtek a szendvicseken. Nagyot szusszant a kupak alatt az ásványvíz nyomása.

– Kérsz? – Nyújtotta férje felé az üveget. Gyula gyengéden hárította el a bal kezével a kínálatot, mutatóujját az ajkára szorítva.

– Psszt!

A műanyagpohár Nelli kezéből kicsúszva először a járópallón pattogott, majd a létra egyik fokán gellert kapva landolt a föben.

– Üvegből nem tudok inni... – nyöszörgött Nelli szájalmasan. Gyula lemászott a pohárért. A nagycsalódos szarka mögül őzbak tudatta hangosan, hogy látja a mutatóujját és már régóta szem- és fültanúja az eseményeknek.

Nelli csak a harmadik zsebében találta meg a zenei szignált harsogó telefont.

– Ne, Juci, most nem tudok, nem lehet, a Gyulával vagyok... – sziszegte az asszonyka a telefonba. Azt még hallotta, hogy a barátnője kacagva hadarja: Húha! Már nappal is nekiáll a Gyula, ha, ha... mér hagyod? Aztán kinyomta a mobilt. Gyula kékülő ujjakkal markolta a létrát, bámulta a földet a csizmája mellett: azon gondolkodott, kitöltse-e mérgét a vadcsereznye sarjra kapaszkodó hőscincéren.

Mire felért a létrán a pohárral, Nelli már a Blikkbe feledkezve majszolta a sonkás szendvicset, a zizegő alufóliát sarkonként a zsemle mögé igazítva, nehogy beleharapjon. A nap korongjának már csak a felső széle vöröslött a gerinc fölött és futkosó fácánok vették a dolgot sietősre a takarások felé.

Nelli felöltötte a kiskabátját és válla köré igazgatva a plédet, begombócosodott a sarokba. Az újság zizegve koppant a deszkán.

– Szundítok egyet, ha nem baj... – sügta, és megsimogatta a vadász térdén nyugvó keze fejét.

– Jó itt lenni veled... Aztán rajtaütésszerűen elnyomta a buzgóság.
– Van Isten, van, van... – gondolta a vadász.

Szürkült már gyengén, tapintatosan. A rudas erdőbe nyúló rep-
cetábla szélén kistermetű őz poroszkált keresztbe a frissen kaszált
réten, a sodrott szénacsík mögött. A vadász nem tartotta érdekmes-
nek szemügyre venni alaposabban. Aztán megszokásból mégis fel-
emelte a messzelátót.

– Uram Isten, aránsakál! – járt hang nélkül a vadász remegő
ajka. A jobb fényerejű távcsővel szerelt nagygolyóst csúsztatta föl
a szemöldökdeszkára, és amikor a sakál lassított valamit szaglász-
va, félarasnyira a poroszkáló vad melle elé célozva lőtt. A sakál
bele is lépett a lövésbe és földöntúli hangon fölvonnyított. Úgy el-
tűnt, mint a kámfor.

– Jajjajaj! – sikította az asszonyka az álmát-szakító rémületében.
– Gyula, a k...a életbe, a frászt hozod rám, miért nem löktél meg,
mielőtt lövöldözzöl? – folytatta most már csendesebben.

– Majd máskor meglöklek előtte... – sziszegte a vadász és keze,
lába, bajsza remegett az izgalomtól. Három éve álmodozott egy
aránsakálról. Hátára kanyarította a kisgolyóst, tarkójára húzta a
fejlámpa pántját, és lemaszott a létrán.

– Megmondanád, mit löttél? – kérdezte Nelli.

– Farkast, szívecském, nádi farkast, ha igaz... – bólogatott visz-
szafordulva. – El ne mozdulj innen! Nelinek fogalma sem volt
arról, miről beszél. Megszokta már Gyula „mellébeszéléseit”.

A vadász ujjongva morzsolgatta ujjai között a ragacosos tüdő-
vért a rálövés helyén. Kilenc lépést számolt a rudas erdő széléig;
minden harmadiknál pár fröccsenő vércsepp jelölte a sakál utolsó
útvonalát. Gyula nagyon csodálkozott, hogy a jó lövés dacára ilyen
messzire juthatott a vad. Aztán a rudasba lépve megkerülte
a sombokrot. A vad utolsó erejével átbukdácsolt még azon,
aztán elfeküdt.

A vadász remegő lábakkal térdelt a hőn áhított, ritka,
de vadászvérnek roppant ellenszenves vad mellé. A fej-
lámpa fényében kéken izzott a sakál félig lehunyt,
gonosz szeme. Gyula a látottakat hasonlítgatta
az eddig olvasott, hallott dolgokhoz. Felhúzta
a sakál ínyét; elég veszedelmes fogazata volt, és
a fülén feketén tapadt meg valamilyen zsák-
mányállat alvadtt vére. – Szegény gidák...
– sóhajtott a vadász. Pillanatok alatt ki-
zsigerelte és a les elé húzta a vadat.

– Hozd le a fotógépet, légy szíves,
a zsákomban van – szólott föl az asszony-
nak. Nelli máris indult vele lefelé.

– Te Gyula, ez nem a Csordás Mariska
néni kutyája, a Róka? – rémüldözött.

– Édes szívem, ez egy „törzskönyvezett”
aránsakál kan, az apróvad réme, amire évek óta fáj a
fogam – világosította föl a vadász a fényképező géppel so-
rozatot löve. Gyengéden megsimogatta asszonya haját és egy
örömcsókot nyomott a homlokára. – Hála a papnak, ez a legelső
a területünkön, és Istenke adja, hogy az utolsó is legyen – húzta ki
büszkén magát, majd egy gumipókkal a szállítórácson rögzítette
a sakált.

Sietős volt a dolga hazafelé. Azonnal tudatni akarta a vadásztár-
sakkal a dicsőséges rémhírt: itt is megjelent, amitől régóta tartot-
tak, és ő elejtette az elsőt.

Gyertek nézzétek!

Amikor a ház előtt kilépett a kocsiból és hátrament, elállt a lé-
legzete: a sakál valahol leesett a vadszállító rácsról; csak a gumipók
fityegett ott árván.

– Nelli, szállj ki rögtön, elveszett a sakál! – jajongta. – Megyek
vissza...

– Mit beszélsz – jaj Istenem! – hogy veszett volt a sakál? Te meg
össze-vissza tapogattad... – rémüldözött Nelli. – Hozzá ne nyúlj
megint!

A tornatanár autója állt meg mögöttük csikorgó fékekkel.

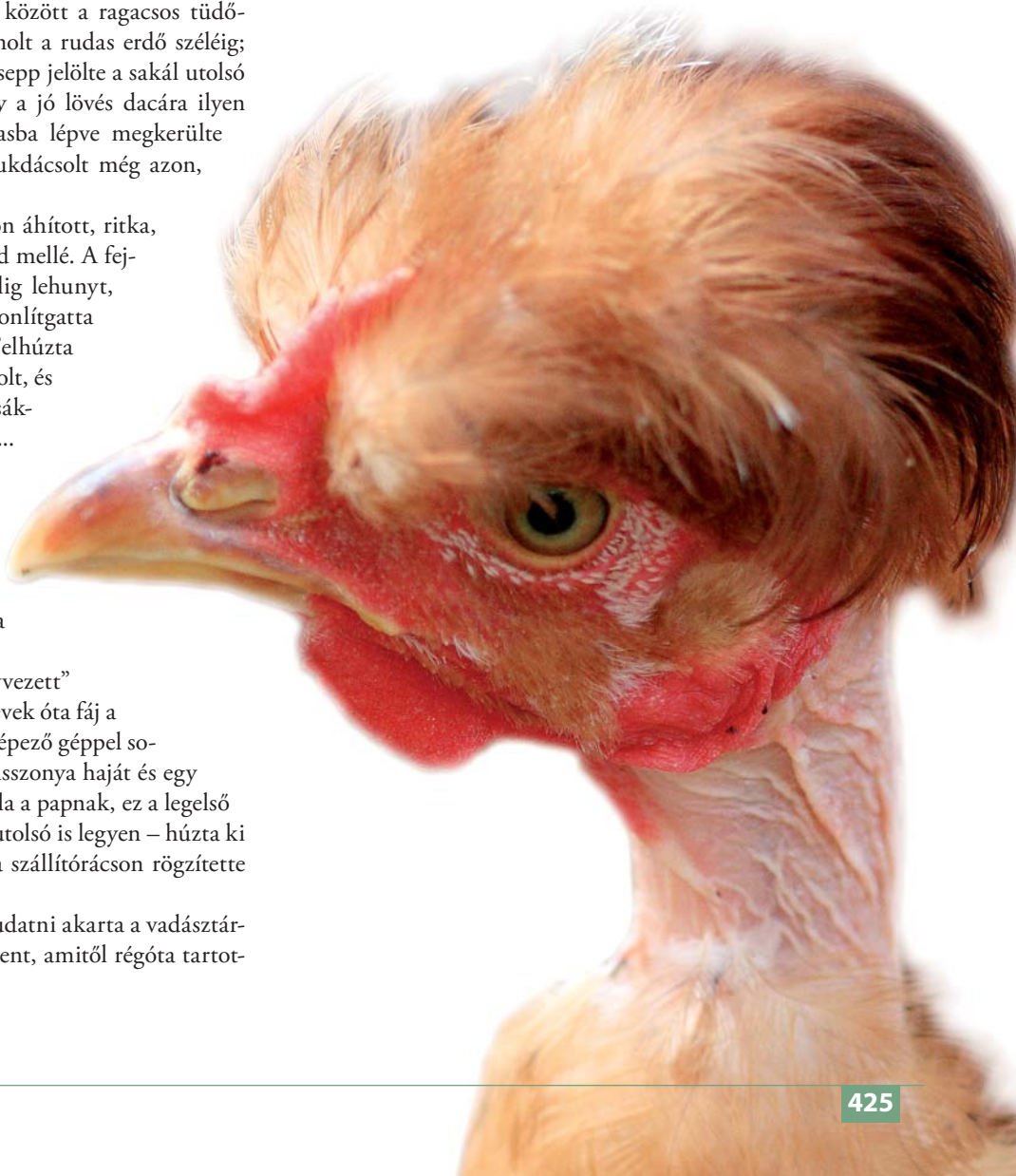
– Gyula vitéz, se télen, se nyáron ne veszítsed el máskor ezt
a ronda ritkaságot! – vigyorgott szélesen Lajos, és a csomagtartó-
ból előhúzta egy fóliazsákban a sakált.

– Még jó, hogy én jöttem mögötted. Nem láttad, hogy villog-
tattam? Egyébként szívből gratulálok. A kökeresztelnél esett le...,
vigyázz, tele van bolhával! Jaj, szia Nelli, hát te vagy az? Én meg
azt gondoltam..., bocsáss meg.

A két vadász meleg kézszorítás után összeölekezett. Nelli nyő-
szörgött mögöttük:

– Én meg azt hittem, hogy a Mariska néni Rókája... Ez a, ez a...
Aztán megfogta a férje karját és halkán, bűnbánóan nyöszörögte:

– Te, Gyuluskám, mégiscsak vissza kell menned... a sárga szaty-
rom sajnos fent maradt a lesen... A fényképeződöt meg a mobilodat
is beletettem, ha jól emlékszem... ♡

Wagner Károly, szerkesztő-kiadó

150 éves az Erdészeti Lapok

Ha a Magyar VADÁSZLAP olvasóinak abban az élményben lehet részük, hogy 150 éves erdőben cserkelhetnek, bizonyára nem jut eszükbe, hogy a famatuzsálemek születésekor látott napvilágot először (1862) az azóta folyamatosan megjelenő Erdészeti Lapok. A megjelenés nem csak szakmatörténeti, hanem zszurnalisztikai kuriózum is, hiszen a Selmezbányán alapított folyóiratot csak az Orvosi Hetilap előzi meg. (A hitelességhez hozzátartozik, hogy a Vadász és Versenylap 1857-ben, a Vadász-Lap 1879-ben jelent meg.)

Az 1851-ben megalakult Magyar Erdészegylet hivatalos nyelve még a német volt, az ország magyar érzelmű kiválóságai – mint Divald Adolf és Wagner Károly – már 1861-ben kezdeményeztek hivatalos lapengedélyeztetési eljárásokat, és megkezdtek az előfizetők toborzását. Ne gondoljuk azonban, hogy a magyar erdészeti szaknyelv a lap megjelenésével kezdődött. Hiszen a legrégibb erdészeti tárgyú mű „Az Fenyőfának hasznos voltáról és az Sendely tsinálónak

kellemetes és hasznos munkájokról való História. Melly szereztetett és mostan kibotsáttatott Oroszhegyi Mihály Deák által. An. 1655.”, a végén: „Nyomattatott 1656. esztendőben” volt. E zetelaki poéta korabeli munkájának bevezető soraiban ezt írja:

„Minden rendek látván miként munkálkodnak hivatallyok szerént dolgokban eljárnak de tsak az Poéták semmit nem ujitnak, az fák hasznáról semmit is nem irnak”.

SZELÍDÍTSD MEG A VADONT!

HUSQVARNA LC 48 V
Nagy teljesítményű, benzines fűnyíró, Briggs&Stratton motor, 48 cm vágási szélesség.

Ajánlott fogyasztói ár
139 900 Ft

**VÁLTOZTATHATÓ SEBESSÉG
FEJLETT FÜTOVÁBBÍTÁSI
TECHNOLÓGIA**

**1+1 év
jótállás!**

Husqvarna

HUSQVARNA CT 154
Kohler Courage motor, 97 cm vágási szélesség

Ajánlott fogyasztói ár
559 900 Ft

**1+1 év
jótállás!**

**OLDALSÓ FÜKIDOBÁSÚ
PRAKTIKUS
KERTI TRAKTOR**

HUSQVARNA 543 RS
Robusztus fűkasza, erős igénybevétele, 40,1 cm³, 1,5 kW / 2,01 LE.

Ajánlott fogyasztói ár
129 900 Ft

**KIVÁLÓ TELJESÍTMÉNYÜ
ÉS KÖNNYEN KEZELHETŐ
FŰKASZA.**

**1+1 év
jótállás!**

2012. április 1-től május 31-ig a tavaszi akciónk ideje alatt számos Husqvarna termék és kiegészítő kedvező áron kapható.

Iparoscentrum Husqvarna szaküzlet

8420 Zirc, Petőfi Sándor u. 22.
Tel./fax: 06-88/585-205
email: udvarirudolf@vnet.hu
www.udvarirudolf.hu

Szolgáltatásaink:

- Kisgépszervíz
- Motorfűrészek zaj és rezgésvizsgálata
- Faipari szalgfűrészlapok végtelenítése, élezése
- Husqvarna gépek bontása
- Erdészeti huzatóláncok, húzatókötelek forgalmazása
- Szaktanácsadás, árukiszállítás

Copyright© 2012 Husqvarna AB (publ). Minden jog fenntartva.

„Im én előveszem kis papyrosomat, az után keresem elapatt tentámat és beléje mártom megszáradt pennámat az Fákrol szőlani készítem Musámat”.

Eltelvén ennyi sok minden előnytől s használhatóságtól, véleményt mond a fenyőfának a többi fák közti helyzetéről.

„Titulussát azért im ezt adom annak, Mivel malommester átsoknak hadnagyok, szárnyas madaraknak az Solyom az urok, az fene vadaknak Oroszlány királyok, az Fáknak Fenyő fa legyen a Tsászárok”.

1820-ban Bólyai Farkas, a marosvásárhelyi kollégium tanára – anyagi gondokkal küzdve – megpályázta az erdélyi kamarai erdők jól jövedelmező főfelügyelői állását, de nem járt sikerrel. A pályamű Bólyai Farkas erdészeti csonka munkája címen (hiányosan) később látott napvilágot, természetesen magyar nyelven.

De térjünk vissza a lapalapító Wagner Károly és Divald Adolf küzdelmeire. Az Erdészeti Lapok első számának megjelenésére rögtön reagált a német erdészeti-vadászati szaklap, amelyre válaszolt a szerkesztő:

A névtelen cikkíró, kire mint a madárra csak hangja után ismerünk, így kezdi: „A magyarizmus, a mitül már régen féltünk – az „erdőszetben is kezd garázdálkodni. Mi a magyarizmustól a jogosultság bizonyos mértékét nem akarjuk megtagadni; sőt teljes szívünkkel óhajtuk hogy oly nemzetiség, mely annyi lovagiasságot, oly férfias kitartást, oly nemes haza és szabadságszeretetet tudott nagyra nevelni, mint a magyar, gyöngyösten tartsa fel magát, virágozzék és gyarapodjék.”

„De csak idáig és ne tovább! A magyarizmus azonban e határon már tulment... És ki tagadhatná, hogy a magyarizmus a többi nemzetiségek irányában hébe korbá ne fajult volna keménységgé, fejzsapásokká a tudomány és művészet ellen?! Például! Talán mást jelent e azon rendelet, melynél fogva Magyarország valamennyi főtanodáin csak magyar és semmi egyéb nyelven sem szabad előadni? És miután méltányos, hogy a magyarok azon állásba helyeztessenek, mikép tanulmányait saját nyelvükön is végezhessek, mi joggal vonhatják meg e jogot Magyarország többi nemzetiségeitől, a németektől, szerbektől, románoktól és tótoktól?! – És mivé legyenek az oly főtanodák, melyekben minden előkészület nélkül oly tannyelvet alkalmaznak, mely még koránt sincs a tudomány számára eléggé kimivelve, és melyen tanítani még koránt sem bír a képességek elegendő száma?!“ (EL 1862. március)

Számtalan nemtelen támadás érte a két magánkiadó-szerkesztőt. Mivel a kiadónak törvényileg a kiadás helyén (esetünkben Selmecbányán) kellett laknia, még attól sem riadt vissza a hatalom, hogy – kincstári alkalmazottak lévén – áthelyezéssel próbálja lehetetlenné tenni a lap megjelenését. Végül is az egyesület megvásárolta a kiadói jogot, jött a kiegészítés, és lassan megnyugodtak a kedélyek. 1872-ben Bedő Albert, az egyesület titkára szerkesztette a lapot, emellett gőzerővel folytatódott az erdészeti szaknyelv megújítása, s végül megjelent az „Erdészeti Műszótár”.

Végiglapozva a sárguló köteteket, valóságos aranybányára találunk. Bedő Albert írásából (1875) engedjenek meg egy rövid idézetet:

„Hazánk, egy nyomasztó pénzügyi helyzet súlya alatt, a válság napjai közt a lét és nem lét feltételeivel küzd, még pedig oly áramlat következményeinek terheivel, melyeket nagy részben saját fiai hibáinak kénytelen tulajdonítani. Magyarország közéletének és közgazdaságának

a legközelebbi jövőben oly lényeges átalakuláson kell átmenni, mely nemzetünk fennmaradásának és hazánk felvirágzásának alapját kell, hogy képezze.” [...]

Hát nincs déja vu érzése az embernek majd' 150 év után?

Pezsgett a szakirodalmi élet. Ez idő tájt az éves oldalszám 1200 fölé emelkedett. Metszetek, térképi mellékletek, később fotók színesítették a kiadványt. Bedő Albert 28 évig szerkesztette a lapot, miközben összeállította „A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása” című monumentális művet, melynek térképi mellékletét szinte valamennyi erdészeti irodában megismerhetjük.

1900-tól Bund Károly, egyesületi titkár veszi át a szerkesztői feladatot. Tovább színesedik a lap, no, nem a színes technikával, hanem a kiváló szakcikkkel, levélváltásokkal. Míg nem jó a Tanácsköztársaság, és évi 70 oldalra zsugorodik a kiadvány. Igaz az Egyesületet is „feloszlatták”, székházát igénybe vették. Túléltek. Czillinger János, Bíró Zoltán szerkesztők működése alatt lassan visszanyerte a lap az ezredfordulói szintet.

A második világegyet és az azt követő eseményeket, a nagypolitikai fordulatot sem úszta meg simán a lap. Mihályi Zoltán szerkesztőt hadifogságba hurcolták. A háború végeztével néhány évig szünetel a kiadás, majd Lány Géza egyesületi elnök szerkeszti a lapot, mígnem Farkas Vilmos kiváló kolléga írása ürügyet nem szolgáltat az Erdészeti Lapok betiltására.

„Az sem vitás azonban, hogy az erdőgazdálkodásnak, mint termelő ágazatnak, vannak közös vonásai a többi termelőággal, be kell tehát illeszkednie ezek közé. Mivel minden illeszkedés kompromisszumot kíván meg, az erdőgazdaságnak résen kell lennie, hogy a tervgazdálkodás egyéb szektoraihoz való alkalmazkodás az erdőgazdálkodás jövő fejlődését ne akadályozza, hanem inkább elősegítse. Az illeszkedés módjára az erdőgazdaságnak kell javaslatot tennie, és a tervgazdálkodás kereteinek megfelelő erdészeti üzemvezetés alapjait az erdőgazdaságnak kell megteremtienie. Ha ezt nem erdészeti szakemberektől várjuk, akkor ne csodálkozzunk azon, hogyha az ipar, vagy a mezőgazdaság szervezési sémáit fogják alkalmazni és ezekkel béklyóba fogják kötni az erdőgazdaságot.” (1950).

1952-ben Az Erdő címen jelenik meg a lap, amelyet már szerkesztőbizottsággal Keresztesi Béla, mint felelős szerkesztő jegyez. Később annyit engedett a hatalom, hogy a jogfolytonosságot a címdalalon deklarálhassa az Országos Erdészeti Egyesület (az 1862-ben alapított Erdészeti Lapok 90. évfolyama). Végül is az erdőgazdálkodás tudományos folyóirata lett. Az erdészeti aranykorának nevezett évtizedekben kiváló szakembereink írásának sokasága látott napvilágot, de nem fértek bele a gyakorlatban dolgozók kritikus gondolatai.

1956 után Jerôme René és Ákos László gondozták a lapot. 1980-ban Solymos Rezső vette át a szerkesztőbizottság elnöki tisztét. 1990-ben részben anyagiak, részben cikkehiány miatt a lap már csak évi hat számmal jelenik meg.

Az OEE 1990. évi tisztújító közgyűlésén választottak meg főszerkesztőnek. A lap 1991-től tartalmában és méretében is megváltozott. Elsősorban az egyesület közösségéhez, az emberekhez kívántunk szólni.

PÁPAI GÁBOR
erdlap@oee.hu

Hírek a nagyvilágból

Következő forduló

2011 után, idén május 1-jén ismételtlen meghirdette a Bak parádé (Bock-Parade) névre keresztelt versenyét a német Jäger vadászati szaklap. A szerkesztőség a 2012-es idényben terítékre került, vagy kerülő bakok fotóit várja. A németek kíváncsiak minden erős, öreg, avagy abnormális agancsra. A jelentkezésről bővebb információ az újság internetes honlapján található.

Tragikus utánkeresés

Egy 45 éves vadász halálával végződött egy utánkeresés Lipporn község határában, Rheinland-Pfalz szövetségi tartományban, Németország délnyugati részén. A Heidenrod községből származó vadászt testvérével

együtt hívta barátjuk segíteni egy meglőtt vad utánkeresésére. A keresés során a vadászok különváltak, ám mivel a 45 éves férfi hosszú idő után sem került elő, a többiek a keresésére indultak. Végül egy kis patakban találtak rá, holtan. A hivatalos rendőrségi nyilatkozat szerint az idegenkezűség kizárható, a halál pontos okát azonban nem még nem tudják.

Forrás: Jaegermagazin.de

Kukázó medvék

Felébredtek az eddig téli álmukat alvó feketemedvék az Egyesült Államokban. Adam Bump, az USA Természeti Erőforrások Minisztériumának medvespecialistája azt nyilatkozta: „A medvék az év e szakaszában folyamatosan étel után kutatnak. A több hó-

napos pihenés után éhesek, ezért számukra természetellenes helyekre is bátrabban bemerészkednek annak reményében, hogy táplálékra lelnek, így kerülnek például a lakóházak udvarára is. A madaraknak kihelyezett magok különösen csábítóak számukra, mert azok magas energiatartalommal rendelkeznek, és könnyű őket megtalálni.”

Forrás: Outdoorhub.com, 2012. 05. 01.

Utazó jávorok

Az Alaszkai Jávorszarvas Szövetség egyik legfontosabb feladata az elmúlt téli hónapokban a jávorszarvasok befogása és transzportálása volt. Etetőket is építettek, hogy elcsalogassák a szarvasokat az utak közeléből. Erre a célra az állam 1,3 millió dollárt biztosított a szakembereknek. A tavaszi hónapokra

NIGHT VISION SLOVENSKO S.R.O.
ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK SZAKKERESKEDELME EXPORT-IMPORT
ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEINKET A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKON
A LEGMAGASABB MŰSZAKI MINŐSÉGBEN FORGALMAZZUK.

Minőségi árak megdöbbentően alacsony árakon.
A világ legnagyobb gyártóival állunk közvetlen kapcsolatban a legnagyobb választékot kínálva.

Társ cégünk a magyar NIGHT VISION HUNGARY.
Áraink a legversenyképesebbek.
Megrendelésüket azonnal teljesítjük.

MI FELKÉSZÜLTÜNK A VADÁSZATI IDÉNYRE!

Választékunk
Közép-kelet Európában
is egyedülálló.

www.nightvision.hu
Legyen résen!
Figyelje reklámjainkat és weblapunkat!

Cégünk választékát folyamatosan bővítjük.
Forgalmazunk legalább
230 féle éjellátó készüléket.

MINDEN INFRAIGÉNYT MEGOLDUNK
TAKÁCS LÁSZLÓ
cégvezető
06 70 200 7132

14 éves éjellátó szakmai gyakorlattal, 6 éves tervezési és gyártási tapasztalattal rendelkezünk.
Éjellátók értékesítése nagy területen is a világ bármely részére.

Ficsor Autóház Kft.
1106 Budapest, Fehér út 7. • H-P: 8:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
Tel.: 06 1 260 11 22 • Fax: 06 1 262 66 10
E-mail: terepgumi@ficsor.hu • Web: www.ficsor.hu

**Vadásztól
Vadászoknak!**

**TEREKGUMIK
ÓRIÁSI KEDVEZMÉNYEI!**

2 olasz terepgumi-specialista
gyár kizárólagos forgalmazójától
Ahol eddig el-
akadtatok, ott
most nem
fogtok!

Simex Minta
Kaiman Terrain
BF Kobra
13,5 mm

Nehéz terepre - sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Kougar Country Kobra Trac

50-100, a nagyobb lakott települések közelében élő jávorszarvas befogása és elszállítása vált a szövetség feladatává. A tervek szerint a befogott jávorokat ritkán lakott területekre telepítenék, hogy erősítsék az ott élő populációkat.

Forrás: Biggamehunt.net, 2012. 04. 30.

Wild-hund Ólomjelentés

A bajorországi zöldek követelésére a bajor tartományi kormánynak jelentést kell készítenie a vadhús és sportlőterek ólomszennyeződéséről. A jelentés célja az ólomtartalmú lövedékek betiltásának megalapozása, mind a vadászatban, mind pedig a sportlövészetben. A készíthető tanulmány egy jelentésre hivatkozik, amely szerint a vaddisznó húsának ólomtartalma tízezerszeresen(!?) lépi túl az engedélyezett határértéket. Az elmúlt hónapokban a mért magas szennyeződési érték miatt az Ausztriából származó nyúlhúst kellett kitiltani az üzletekből.

Forrás: Wild und Hund, 2012. 8. Szám

Nem lesz tavaszi vadászat

Oroszország novoszibirszki területének vadgazdálkodás-fejlesztési kerekasztala azt javasolja, hogy jövő tavasszal a régióban ne lehessen vadászni. Mihail Sztukalov, a területi vadvilág-védelmi főosztály vezetője szerint a szűkös pénzügyi források miatt más módon nem lehet elérni, hogy a havasi nyúl, a coboly és a vízivad állomány gyarapodjon. A tanács egyhangúan támogatta a korlátozást. Ha az intézkedés meghozza a kívánt eredményt a hazánkénál kétszer nagyobb területen, akkor egy évvel később a korlátozás megszűnik.

Robotpilótával a rabsicra

Április 18-ától Oroszország Omszki területének több járásában tilos szárnyasvadra vadászni, lévén a téli időjárás miatt megcsappant az állomány. Hogy elejét vegyék az orvvadászatnak, a hatóságok a helikopterek mellett egy pilóta nélküli gépet is bevetnek. Amellett, hogy a hangtalanul repülő eszköz pontosan megmutatja, hol kell lecsapnia a hatóságnak, felvételeket is készíthet, így kelendő mennyiségű bizonyítékot gyűjthet össze a büntetőeljáráshoz. A retorzió a pénzbírság mellett a fegyver elkobása, a vadászbélyeg bevonása akár két évre is, jelentős károkozást pedig fél éves börtönbüntetés is járhat.

Forrás: huntingsib.ru

ALF akcióban

Kellemetlen meglepetésre ébredt egy reggel Schülzke úr, amikor azt tapasztalta, hogy 10 hektáros vadaskertjének egy szakaszán ismeretlen tettesek szakszerűen elbontották a kerítést és csak három betűt hagytak hátra: ALF. A kertben élő dákók – kihasználva a lehetőséget – a szabadságot választották, és a kerti állomány közel 90 százaléka szórén-szálán eltűnt. A rendőrség szóvivője szerint a „merényletért” az ALF-ot terheli a felelősség. Az ALF, Animal Liberation Front, azaz „Állati Felszabadítási Front”, amely szervezet célja az állatok megmentése és a fogva tartott állatok gazdáinak büntetése.

Farkas itt, farkas ott

A szászországi, sok vitát kiváltott farkasok tovább terjeszkedtek Németországban. Legutóbb a német nyugati végeken, Westerwaldban láttak – állítólag – farkast. A farkasok előfordulását több független megfigyelő is megerősítette, így a tartományi vadászszövetség nekilátott az aktuális farkas-megfigyelési terv előkészítéséhez. 1841 óta ez az első eset, hogy Westerwaldban farkast láttak.

Forrás: Deutsche Jagdzeitung, 5. szám

Örmény rabsickodás

Az állami anyagi támogatás mellett a politikai akarat is hiányzik Örményországban ahhoz, hogy az illetékes természetvédelmi felügyelőség hatékonyabban tudjon fellépni az orvvadászattal szemben – állítja a Természetvédelmi Világalap (WWF) örményországi vezetője, Karen Manveljan. Mint mondja, területenként legalább 12 alkalmazottra volna szükség, ehhez képest néhol ennek még a fele sincs meg. Véleménye szerint Örményországban szórakozásból orvvadásznak, lévén leginkább a tehetősebbek űzik a vadászás ősi mesterségét, sokan még külföldi vendégeik részére is szerveznek orvvadászatokat.

Forrás: ihunter.ru 2012. 04. 27.

Több nagyvad lehetőség

Oroszország tyumenyi területén jelentősen megnövekedett a nagyvadállomány, ezért a következő idényekben megemelik a lelövési tervszámokat. A közép-oroszországi, az Urált is magába foglaló régióban a tavalyi 1462 helyett csaknem 2000 őzet, és a 2940

helyett mintegy 4000 vaddisznót kellene elejteni. Ennél kisebb mértékben ugyan, de növelik a barnamedve és a jávorszarvas kvótáit is. Az állománynövekedés oka az utóbbi évek kíméletes vadgazdálkodása.

Sugárzó madarak?

Az Oroszország távol-keleti részén, az Ohotszki-tenger partján lévő Magadán városban elkezdtek a Japánból visszatérő költöző madarak monitoringját, hogy ellenőrizzék, nem sugárfertőzöttek-e. Az ellenőrzés oka a tavalyi fukusimai atomerőmű-baleset. A monitoringhoz a hatóság körülbelül ötven különböző madarat lövetett. Az eddigi tapasztalatok alapján a sugárfertőzés esélye kicsi, ezért nem is tiltották be a tavaszi vadászatot a magadáni területen.

Forrás: zatrofeem.ru

Önmegtartóztatás

A Cscesen Köztársaság területén számottevően nő a vadállomány, a vadászható vadfajok mellett a védett, Vörös Könyvben szereplő állatoké is. Ez minden bizonnyal a vadászat szabályozásának az eredménye. A háború éveitől az erdőket gyakran tűzérési támadások érték, így több vadfaj a kihalás szélére került, vagy elmenekült az ország területéről. Ramzan Kadirov elnök két éve hívta fel a vadászok figyelmét arra, hogy feltétlenül szükség van az önmegtartóztatásra is.

Forrás: Szent Trifon Nemzeti Alapítvány

Kutyakiképzés

A Der Anblick májusi számában olvashatnak egy háromoldalas riportot „Modern, igen könnyű kutyakiképzés” címen. Az írás egy hétvégi kutyaiskola „tanórájáról” számol be, amelyen 12 kutyatulajdonos és hű társaik vesznek részt. A kurzust Manfred Niederl vezeti, aki rendőrkutyák kiképzésével is foglalkozik. Véleménye szerint a kutyákkal való foglalkozás alappillére a jó kommunikáció.

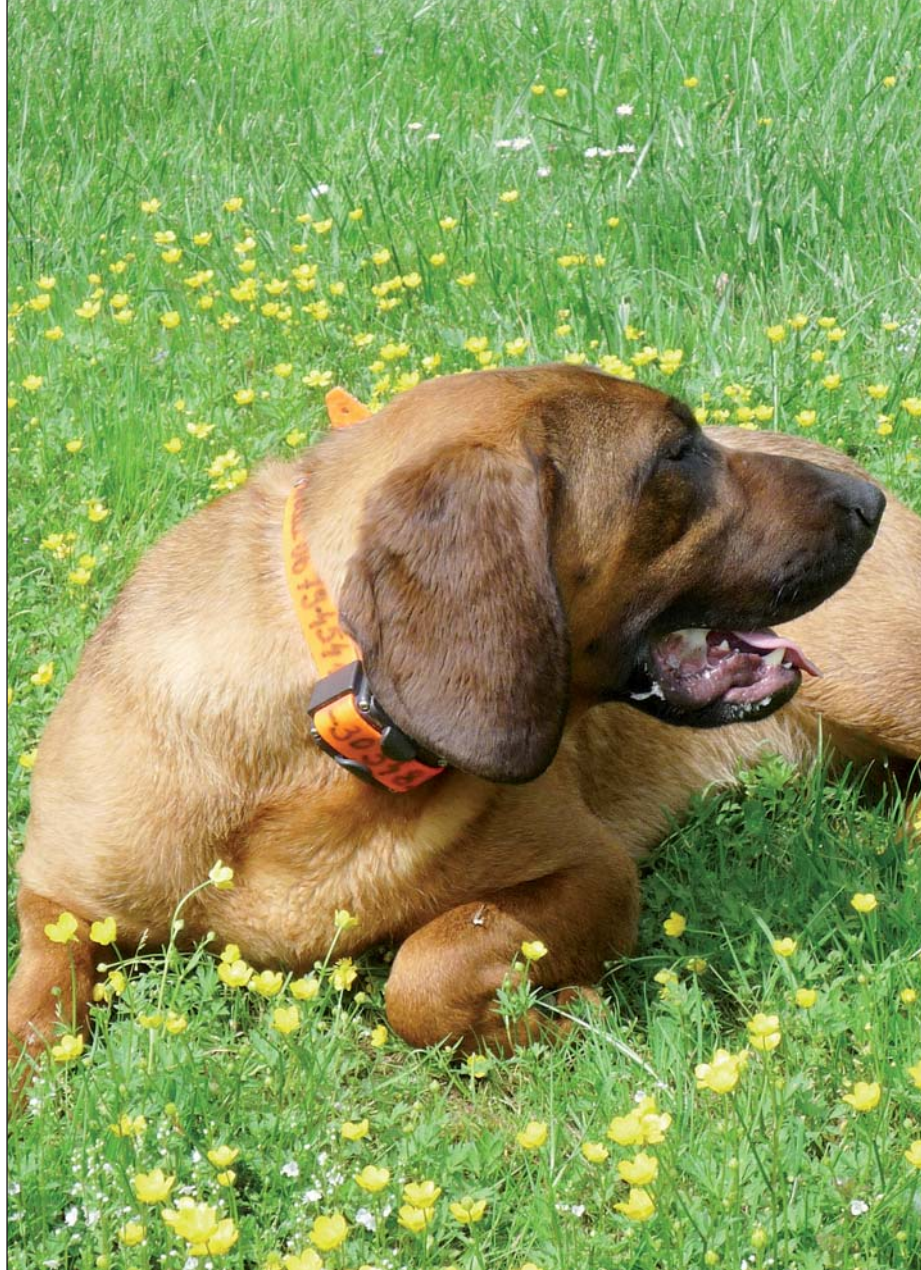
Forrás: Der Anblick, 2012. májusi szám

Ébrednek a medvék

Idén a szokásosnál korábban „ébredtek fel” a medvék Oroszország Tomszki területén, a hívatásos vadászok már március végén látták a nyomaikat a nyugat-szibériai régióban. A szakemberek szerint csak idő kérdése, hogy megjelenjenek a lakott területeknél. Amíg hiányzik az idő, a medvék is kevésbé aktívak, ám a felmelegedéssel egyre messzebbre merészkednek, hogy táplálékot találjanak.

Forrás: oir.su, 2012. 04. 24.

Az első tüzelés

Az elmúlt hónap munka szempontjából szinte jelentéktelen volt. Ennek elsődleges oka, hogy Béda kisasszony átesett az első tüzelésén. A kennei ajtaja csak ritkán nyílt ki számára, akkor is árgus szemek követték minden mozdulatát. Ez érthető, hiszen ellenkező nemű ebek is vannak a portán, és azok, az ilyenkor jelentkező csábító illatok hatására képesek mindent elkövetni azért, hogy a kutya-hölgynek tehessék a szépet. Béda még csak egyéves, de nem csak azért nem lett fedeztetve, mert fiatal, hanem azért is, mert nincs a környéken hozzá való kan. Eleve nincsenek meg a feltételek, a szükséges vizsgák-vizsgálatok a fedeztetéshez. Arról nem is beszélve, hogy az egyéves véreb még nem fejlődött ki teljesen, sem fizikálisan, sem agyilag.

Természetesen szeretném, hogy szép kormos képű alommal ajándékozzon meg akkor, mikor már eljön annak az ideje. Most még úgy ítélem meg, hogy nagyon szeleburdi, kapkodó és féktelen. Óriási energia van benne, nyilván ennek köszönhető a jelenlegi stílusa. Bizom benne, hogy mindez pozitív irányba fog változni. Szerintem most

még talán egy repülőt is képes lenne eltéríteni. Első jó vérebem, Wanda (Karasicavölgyi Cecil), akit Buzás Feritől kaptam, hasonlóan viselkedett. Annak idején nekem is kevesebb volt a tapasztalatom, hogy mit lehetne csinálni. Nemcsak hogy szeleburdi-kapkodó volt, de ha a vezetékek elakadtak, nagyon kellett figyelni, mert képes volt pillanatok alatt elharapni. Egy alkalommal idegességében még engem is megharapott. Mint afféle kezdő, zöldfülű, elmondtam aggályaimat Fuchs Tóni bácsinak és a nagy tapasztalatú vérebtudor azonnal a következő tanácsot adta: „Gyerekem, fedeztesd be, és amikor már féldős lesz, adj neki minél több munkát, de ha lehet ne hajszásat.” – tanácsát megfogadtam, és még közvetlen ellés előtt, lógó hassal is dolgozott.

Nos, Tóni bácsi tanácsára, ez a vezetékek rángató, rágcsáló véreb teljesen megváltozott. Egészen más stílusban dolgozott. Utánkeresés alkalmával teljesen laza, a földön csúszó vezetékekkel tudtunk dolgozni, és amint a terep olyan volt, nyugodtan el is lehetett engedni. Hajszában viszont megmaradt a régi tüzessége, ami kiegyensúlyozott idegrendszerre utalt. Volt rá eset, hogy egy gyengén sebzett ünt a Dunán átúszva még sokáig hajtott.

Egy másik esetben, ősszel, szakadó esőben fiatal bikát kerestünk, amelynek a hátsó lába volt ellőve. Egész nap mentünk utána és délután engedtem hajszára Wandát, aki eltűnt bikástól. Nem volt akkor még telemetriás kutyú, így az eredménytelen hallgatózás után, a közelgő sötétedés miatt hazamentem. Erdőben laktam, így bíztam abban, hogy Wanda hazajön. Időnként kinéztem, hívtam. Éjjel táján a lábtörőn fekvő találtam. Másnap reggel újra felvettük a csapát, és azt követve, egy idő után egyre több helyen találtam szőrt. Egyértelmű volt, hogy a véreb és a bika

közelharcot folytatott. Nemsokára megláttam a bikát is. Egy szalamban feküdt, teljesen kimerülve a küzdelemtől. Fölállni már nem tudott, ott érte a megváltó kegyelemlövés.

Ezzel arra akartam utalni, hogy egy kiváló szakember tanácsa milyen nagy segítséget jelentett. Ez lehet, hogy egyedi eset, de nálam így alakult. Még egy valamiről beszélnék, amit gyakran megkérdezek tőlem. Kan vagy szuka kölyköt válasszanak, és mire figyeljenek? Azt szoktam mondani (természetesen a feltűnő rendellenességeket kizárva), azt a kölyköt válasszák, amelyek nekik a legszimpatikusabb, a kölyök nemétől függetlenül. Sokaknak akad véleménye, hogy ezért jobb a kan, azért pedig a szuka. Erre a lehető legegyszerűbb példát szeretném felhozni. Két feledhetetlen, kiváló, szinte felülmúlhatatlan teljesítményt nyújtó vérebről szeretnék megemlékezni. Különböző neműek voltak, de a nevük ugyanaz volt, mindkettőt Didónak hívták.

ZILAI JÁNOS

zilajancsi@citromail.hu

Vizslák Baranyában

Az Országos Magyar Vadászaknara Baranya megyei Területi Szervezete vizslavezető tanfolyamot hirdetett 2012 tavaszára. Mintegy húsz vizsla és vezetője jelent meg a Karasica Völgye Vadásztársaság martonfai vadászházánál, ahol a tanfolyamvezetők, dr. Herger László és Agyaki Gábor ismertette a tanfolyam tematikáját. A logikusan felépített, jól áttekinthető gyakorlati foglalkozások előtt még szó esett az elméletéről, valamint a vizslák vizsgarendszeréről. Az 5+1 szombat délelőtti felölő foglalkozás – némi előképzettséget feltételezve – elegendő volt a Vadászati Alkalmassági Vizsga (VAV) teljesítéséhez, amely az apróvad vadászatán használt vizslák részére kötelező. (Csak sajnos kevesen tartják, vagy tartatják be ezt a törvényi előírást.)

A vadászkutyás vadászatban sok alapvető tévedés van, és az ilyen jellegű rendezvények a fejekben uralkodó kuszaságot is hivatottak helyre tenni. Sokak számára ekkor derül ki, hogy a jó vadászkutya nem az idény apróvad-vadászatain terem, hanem a tanítás során lesz azzá. Ehhez sok türelemre, hozzáértésre és kitartásra van szükség, a gazda és a kutya részéről egyaránt.

A rutinos tanfolyamvezetői páros szakszerűen, mindig őszintén – és a mai világban milyen jól esik leírni – cinizmusmentesen okított, tanított. A beszélgetések során ki is hangsúlyozták, hogy a tanfolyamon a vizslavezetők részére a feladatok megismertetése a cél, a rögzítés, a gyakorlás, a finomítás már otthoni feladat. A hétköznapi gyakorlások sem igényelnek napi kétszer húsz percnél többet. A tanfolyamon minden vizslavezetővel és kutyájával külön is foglalkoztak az előadók. A reggel kezdődő gyakorlásokon minden feladatot közösen újra átvettek, így egymást is „szemmel” követhették, hogy ki mennyit fejlődött hét közben, otthon. A kiváló hangulatban eltelt tanfolyam a baráti beszélgetések mellett nem volt mentes a játékos zrikálásoktól sem. Ezúton is szeretnék gratulálni a résztvevők nevében az előadóknak, valamint a segédeknek, és köszönjük az OMVK Baranya megyei szervezetének, hogy felvállalta a szervezést. Az ideális helyszíneket a Karasica Völgye Vt. biztosította.

Foto: Gergely Anikó

VAV-TSZ-AV-VMV, Martonfa 2012.

Április 28-án, verőfényes napsütésben gyülekeztek a vizslások a martonfai vadászházánál, ahol a Magyarországi Drótszörű Magyar Vizsla Tenyésztők Egyesülete idei első rendezvényét tartotta, amely keretén belül tenyészszemle, (TSZ) alapvizsga (AV) és vízi-mezei vizsga (VMV) szerepelt, majd sor került a Baranya megyei vizslavezető tanfolyam résztvevőinek szervezett vadászati alkalmassági vizsgára (VAV) is. Konyecsnyai Károly vezetőbíró és Noveczki Katalin egyesületi elnök röviden ismertette a napi menetrendet, majd Agyaki Gábor, a megyei kamara kynológiai bizottságának elnöke indította útnak a bírói köröket és a vizsgázókat.

Támogatók: OMVK Baranya megyei Területi Szervezete, Agrover Zrt., Kelet Mecsek Zrt., valamint a Karasica Völgye Vt.

A gondosan kiválasztott mezei és vízi helyszíneken az alábbi eredmények születtek (rövidítések: rszmv = rövidszörű magyar vizsla, dszmv = drótszörű magyar vizsla, kiv.megf. = kiválóan megfelelt, t+v = tenyésztette és vezette.):

Alapvizsga, Martonfa, április 28.

Alföldi Vadálló Amulett, rszmv. szuka, 116 pont, kiv. megf.,

vezette: Czuczai-Molnár Anita

Khyannes Groseille Noire, francia vizsla szuka, 116 pont, kiv. megf.,

vezette: Szőke Tímea

Pannónia Fiai Alma, rszmv. szuka, 116 pont, kiv. megf.,

vezette: Kunner Mihály

Visnyei-Vadász Margó, rszmv. szuka, 114 pont, kiv. megf.,

vezette: Papp János

Zöldmáli Galagonya, dszmv. szuka, 111 pont, kiv. megf.,

vezette: Kutas Gábor

Alföldi Vadálló Amanda, rszmv. szuka, 110 pont, kiv. megf.,

vezette: Czuczai-Molnár Anita, v: Szabó Petra

Magasparti-Rutinos Dáma, rszmv. szuka, 110 pont, kiv. megf.,

vezette: dr. Taradán Szilárd

Graphite Du Paradis Des Edelweiss, francia vizsla kan, 105 pont, kiv. megf.,

vezette: Szőke Tímea

Magasparti-Rutinos I Love You? rszmv. szuka, 104 pont, kiv. megf.,

vezette: Kiss Norbert

Nardai Hurrikán Ashley angol szetter szuka, 85 pont, megf.,

vezette: Szőke Tímea

Vízi-mezei vizsga, Martonfa, április 28.

Pusztakerti Vadász Fickó, dszmv. kan, 268 pont, I. díj,

vezette: Noveczki Katalin

Khyannes Kikelet Aranyvadász, rszmv. szuka, 264 pont, I. díj,

vezette: Szőke Tímea

Fürdőházi Ralf, dszmv. kan, 262 pont, II. díj, vezette: ifj Mayer Bertalan

Messzivadász Alíz, dszmv. szuka, 260 pont, I. díj, vezette: Illés Attila

Vadászfai Ékes, rszmv. szuka, 251 pont, I. díj, vezette: Vilezsál Edina

Magor Csillag, rszmv. szuka, 250 pont, II. díj, vezette: Barna Tamás

Magasparti-Rutinos Csátár, rszmv. kan, 243 pont, I. díj,

t+v: Godó Zoltán

Magasparti-Rutinos Aszú, rszmv. kan, 241 pont, II. díj,

vezette: Mármárosi Anna

A.G.

A kutya, ami mégsem az

A világon mintegy hetven földikutyafaj él, e rágcsálók a Kárpát-medencében is őshonosak. Kétszáz évvel ezelőtt előfordultak földikutyák Sopronban, a Balaton környékén, ma a Magyar Természettudományi Múzeumban őriznek egy preparált példányt, amelyet 1850-ben Pesten, a mai Andrassy út helyén fogtak. Mára természetes élőhelyük a korábbi 2 százaléka csökkent.

Magyarország egyik legritkább rágcsáló faja a megtévesztő elnevezésű földikutya, amelynek csupán annyi köze van az ember legjobb barátjához, hogy egy kicsit hasonlít annak néhány napos kölykéhez. A XX. század elején még szép számmal éltek a Kárpát-medencében, fogatkozásuknak legfőbb oka a mezőgazdasági művelés. Napjainkban szigorú természetvédelmi oltalom alatt állnak. Valamikor régen, amikor még a dinoszauruszok uralták a Földet, az addigra kialakult emlősöknek csak úgy maradt esélyük a túlélésre, hogy méreteikben megmaradtak jelentékteleneknek és az éjszaka sötétjében élték életüket. A dinoszauruszok kihalásával az emlősök között robbanásszerű fejlődés ment végbe, kialakultak a nagytestű növényevő és ragadozó fajok, de mellettük fennmaradtak azok a fajok is, melyek továbbra is rejtőzködő életmódot folytattak. Ennek a létformának egyik nagy mestere a földikutya (*Spalax leucodon*) elnevezésű faj, amely Magyarországon egykor jóval elterjedtebb volt, mint napjainkban. Mára csupán a Duna-Tisza közén és a Tiszántúl néhány pontján maradtak fenn földikutya populációk.

E faj magyar elnevezése nem túlságosan találó, minthogy még véletlenül sem hasonlít a kutyákhoz és rendszertanilag is messze áll tőlük. Valójában rágcsáló, kutyának talán azért hívják, mert nagy, szé-

les, bumfordi, bársonyos bundájával és gombhoz hasonlító orrával a néhány napos, még vak kutyakölyökre emlékeztet. Neki azonban később sem nyílnak ki a szemei: a föld alatti életmódhoz való alkalmazkodás következtében ugyanis a vakondéhoz hasonlóan visszafejlődtek. Legkorábbi leletei 300 ezer évesek, a Kárpát-medencében pedig legalább 18 ezer éve folyamatos a jelenléte.

A Fekete-tenger mellékén és a Balkánon élő állat legnyugatibb elterjedési pontja hazánkban van, ezért néhány helyen nyugati földikutya néven is ismert. A XX. század elején még viszonylag gyakori volt. Eredetileg nyílt, füves területeken élt, ahol a nyári száraz időszakhoz jól alkalmazkodott növények gyökerei jelentették számára az élelmet. Azonban az egyre jobban terjeszkedő mezőgazdaság erősen beszűkítette a földikutyák élőhelyeit.

Volt idő, amikor tudatosan üldözték, mivel kártevőként tekintettek rá a hagymájukat, répájukat féltő kertészek. Szegénynek a pedánsága lett a veszte, a gazdák hegyes ággal szurkálták a földet addig, amíg a földikutya járatát el nem találták, ahol aztán egy „szellőzőnyílást” képeztek ki. A vakond fel sem venné a lakásán végrehajtott ilyen átalakítást, de a földikutya, mihelyt megérzi a beáramló friss levegőt, nyomban odasiet, hogy gondosan eltömje a nyílást, s nem sejtetheti, hogy az odafent lesben álló ember egyetlen erős kapavágással elvágná a visszavonulás útját és élete fonalát.

A földikutya életének nagy részét a maga ásta föld alatti járatrendszerben tölti. A fiatal egyedek járatainak hossza 10-15 méter körül van, az idősebbeké azonban elérheti a 200 métert is. Képes fél óra alatt kitúrni egy másfél méter átmérőjű, 15 centiméter magas földkupacot, egy nap alatt pedig akár 2 kilométert is megtesz a föld alatt. A felszínre csak ritkán látogat. Az élelemszerző járatok a föld felszínétől 5-10 cm mélységben haladnak; ezeket használat után az állat rendszeren betömi. Újabb járatokat ás, és azokat a mélyebb rétegekből hozott sárgás agyaggal tapasztja ki. Ez a tapasztás az agyagos talajon nagyon jellemző, így a földikutya alagútjait könnyen megkülönböztethetjük a vakondétól. Természetesen túrásokat, kupacokat is készít, ugyanúgy kitolja a földet, mint a vakond. Kupacai azonban jóval nagyobbak, mint amazé, néha a félméteres magasságot is elérhetik, emellett a kilökött rögök is terjedelmesebbek.

További különlegessége, hogy metszőfogaival ássa ki járatait, ezért végtagjai nem alakultak át annyira az ásáshoz, mint a vakondoknak. Életmódjának megfelelően szeme, füle és farka egyaránt csökevényes. Teste 21-23 cm hosszú, súlya 140-220 gramm, a Nemzeti Múzeum mezőhegyesi kitömött példánya 27 cm hosszú. Bundája

nagyon lágy, felül a test oldalán hamvas vagy feketés-szürke, élénk vörhenyesszürke vagy fakó rozsdavörös árnyalattal, néha állán is fehéres vagy fehér. Lábai fehéres szürkék. Minél fiatalabb az állat, annál sötétebb feketésszürke, minél vénebb, annál inkább előtérbe lép az avas, vörhenyes árnyalat. A szőrök töve mindig feketésszürke, a vörhenyes árnyalatot pedig a szőrcsúcsok megvörösödése okozza. Teste hengeres, teljesen a föld alatti életmódhoz idomult. Fülkagylói hiányoznak, hiszen csak akadályozná a járatokban, farka sincs, elkorcsosult szemei alig gombostűnyiek, a bunda teljesen eltakarja őket, gyakorlatilag vakok.

A szabadban élő földikutya táplálkozását illetően megfigyelték, hogy állatunk csak növényi anyagokat eszik. Leginkább a földimogyorót, vadhagymát, somkórót (*Melilotus*) s ezeken kívül a lucernát, a gyermekláncfű gyökerét, burgonyát, takarmány- és cukorrépát, petrezselyem- és sárgarépagyökeret. Távoli, afrikai rokonával ellentétben magányos állat. A hím és a nőstény csak párzás idején és akkor is csak nagyon rövid ideig tartózkodik ugyanabban a járatrendszerben. A fészek a föld alatt 22–30 cm mélységben lévő, gömb alakú, szintén sárga földdel kitapasztott falu üreg; átmérője 25 cm. Az üreg fűvel van kibélelve és közvetlenül a nőstény fészke mellett található, aki évente csupán 1–3 utódot nevel fel. Ez a szám a többi rágcsálóhoz képest meglepően alacsony, ami azt mutatja, hogy nagyon kevés természetes ellensége van.

A legnagyobb veszélyt az ember tájtalakító tevékenysége jelenti számára. 1974 óta védett faj, a hazai populáció utolsó hazai menedéke a Hajdúbagos mellett 1976-ban létrehozott, 300 hektáros rezervátum. A faj szigorú természetvédelmi oltalom alatt áll.

Az 1970-es évekig a szakemberek nem tudtak róla, hogy az Alföld déli részén, a Szabadkától északra elterülő térségben, Ásotthalom és Kelebia határában is élnek földikutya. A 2005 óta folyó kutatások azonban bebizonyították, hogy a földikutya két, genetikailag is elkülöníthető – egymással szaporodni képtelen – faja fordul elő a Kárpát-medencében.

Vadásztábor a Szelidi tónál!

Az idén a 14. évben szervezzük vadásztáborunkat 10-18 éves fiatalok számára július 29-től augusztus 4-ig. Programjainkból: Őzhívás, tűzok megfigyelés, vadfarm látogatás, céllövészet, íjászat, tanösvény, lovas program, strand, stb. Teljes ellátás, állandó felügyelet.

Érd.: Szigeti Sándor 06-30/265-0880, 06-78/425-005. Szelid Vadásztársaság

Madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Szibériától Európáig, a dombvidékektől a havasokig megtalálható, egész Európában elterjedt, a nyirkos, savanyú talajú erdőket kedveli, de városokban díszfaként is ültetik. A 15 méter magas fának karcsú koronája, és felfelé törő ágrendszere van. Kérge szürkés, sima, levelei szárnyaltak, 20 centiméteresek, 15 kihegyesedő, szúrósan fogazott, 6 centiméter hosszú levélkékből összetett. Felszínük sötétzöld, sima, fonákjuk kékeszöld, fiatalon általában molyhos. Ősszel néha megpirosodnak. Májusban nyíló virágai csontfehérek, 8 milliméteresek. Nagy, 15 centiméteres bogernyőkben tavasz végén nyílnak. Termése tömött, lecsüngő csomókban érő narancspiros, érés után nem sokáig marad a fán, a madarak közkedvelt csemegéje. Párás környezetben, napfényes fekvésű területen fejlődik legjobban. Üde, tápdús talajt igényel. Kertészeti értéke kis termetében, mutatós termésében rejlik. Parkokba, facsoportokba, utcai sorfának, vagy szoliternek való díszfa.

Vörös berkenyének, gránátalma-fának is nevezik. A dércsípte, érett bogyókat száraz, napos helyen aszallják. Lekvár, zselé készítésére, sütemények ízesítésére, húsételek, vadhúsok mellé mártásnak használják. Nyersen fogyasztva megáthat. Gyenge vizelet- és hashajtó, vesekőképződés és húgyúti betegségek ellen. Friss gyümölcsét vitamin pótlására fogyasztják. A berkenyevirágból enyhe hashajtó, és vizelethajtó hatású tea készíthető. Cukorpótszerként is használják.

A man wearing a hat and a vest is holding a dead wild boar head. A dog is standing next to him in a wooded area.

A helyes megfejtők között értékes könyveket sorsolunk ki.

„A vadászatok eredményességét nagymértékben javítják a jól képzett, fegyelmezett, szakszerűen alkalmazott vadászkutyák.”

Zsiga József (Hatvan), **Fidel Erzsébet** (Perőcsény),
Kovács Gyula (Csákrberény)

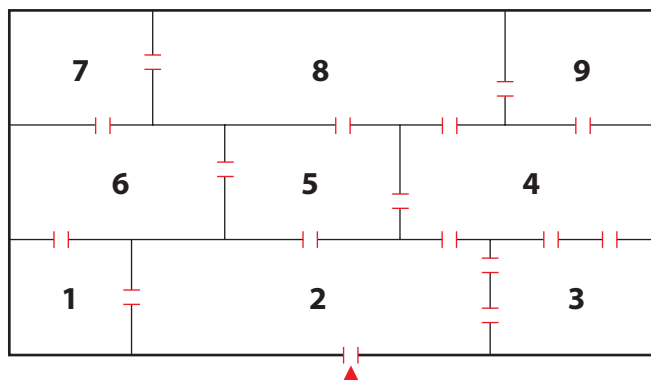
Kösse össze!

A diagram of a rectangular field with a black border. Inside the field, there are five circular markers. The markers are arranged as follows: one labeled 'C' at the top center, one labeled 'B' on the left side, one labeled 'A' in the center, one labeled 'B' on the right side, and one labeled 'A' on the far right side. The markers are distributed across the field, with 'C' at the top and 'A' and 'B' appearing in pairs on the horizontal axis.

Az eddigi felmérések azt igazolják, hogy 6-7 éves gyerekek szinte azonnal, kb. 20 másodperc alatt oldják meg ezt a feladatot, míg főiskolások körében végzett felmérés eredménye meglepően, átlag 20 perc volt. Ennek sok magyarázata lehet, az egyik talán az, hogy a kisgyerekek nem gondolkodnak egy feladat kapcsán komoly elméleteken, hanem teszik, amit a feladat kér. Az idősebbeket már „elbutították”, hajlamosak ágyúval támadni verébre.

Séta a palotában

Az ábrán egy királyi palota alaprajza látható. Egy király minden reggel elmegy sétálni a palota körüli erdőbe. Ezután bemegy a palotába, és minden ajtón keresztül megy pontosan egyszer. Legvégül leül a trónteremben. Melyik helyiség a trónterem?

Hibakereső

A két képen összesen 12 „hibát” rejtettünk el, melyek azok? >>>

Vicces sorok

Egy vadász szafarin van a dzsungelben a feleségével és az anyósával. Egyik éjjel a feleség kétségbeesetten keltegeti a férjét:

- Drágám, eltűnt a mama, gyere menjünk és keressük meg!

A vadász megragadja a puskát, és elindulnak a sötét éjszakában. Nem messze a sátruktól, egy tisztáson rémisztő látvány tárul eléjük: a mama egy bokor előtt áll, és egy hatalmas himoroszlánnal néz éppen farkasszemet.

A fiatalasszony rémülten suttozja a férjének:

- Uramisten, most mit teszünk?

- Semmit. Az oroszlán kereste magának a bajt, másszon ki belőle egyedül!

ILLUSZTRÁCIÓ: LOUIS POI, AUSTRÁLIA

Gyerekjáték

Kösd össze a latin szavakat a megfelelő képpel.

Mezei pocok

Mezei nyúl

Microtus arvalis
Myoxus glis
Sciurus vulgaris
Lepus europaeus
Erinaceus europaeus
Spalax leucodon

Mókus

Európai sün

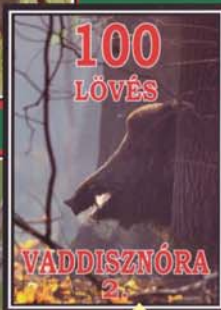
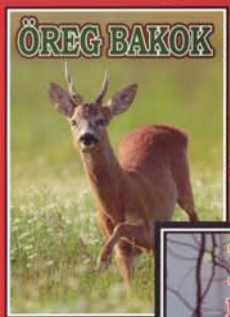
Földikutya

Nagy pele

FILMEK VADÁSZOKNAK! 2500 Ft/Db

ÚJ

ÚJ

NAGY BAKOK

További filmek:

Vaddisznó hajtások 1,2,3,4,5

Vadászévad 2006 - 2010

Vad és vadászat

Agancsosok

Dámbarcogás

Őzbak bírálata 1,2

Gímbikák bírálata

Dámbikák bírálata

Muflonkos bírálata

100 gímbika

100 őzbak

Őznász

Őzbak csalsípra

Torz agancsú őzbakok

100 lövés vaddisznóra 1.

Megrendelhető:

blaumann@vadfotos.hu

www.vadfotos.hu

Tel.: 70/317-4106

70/360-6308

HUNTING PRESS

INFORMÁCIÓS MAGAZIN

VADÁSZLAP ONLINE®

- Az OMVK más civil szervezetek mellett a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel is együttműködési megállapodást kötött. Ennek keretében az ország több pontján vadászok és madarászok közösen folytatnak ragadozó madár monitoringot. (05. 03.)
- Az 52 vadászterület vadgazdálkodási jelentése alapján több mint 18 millió forint nyereséggel zárult a 2011-2012-es vadászati év Zala megyében - tájékoztató Lázár Attila, a Zala Megyei Kormányhivatal vadászati osztályvezetője. (04. 26.)
- Rekordszámú vaddisznó, szarvas – utóbbiak között bika –, illetőleg őzbak került terítékre a 2011-12-es vadászidényben Nógrád megyében. Elejtették zárt területen az ez idáig legnagyobb gímbikát is. (04. 08.)
- A vadlétszám szinten tartása egyenletes Veszprém megyében, de az öt nagyvadfajból a vaddisznó létszáma még magas, és a szarvasra is oda kell figyelni – derült ki a 2011-12-es vadászati idény összesítéséből. (04. 26.)
- Összesen 14 686 vaddisznót lőttek a Somogy megyei vadászok az elmúlt vadászati évben. Sikeres volt az állományritkítás, a mezőgazdasági szempontból kártékony vadból a tavalyi vadgazdálkodási tervhez képest 118,4 százalékot lőttek. (05. 07.)
- Egy év után elkezdődhetett a vadászat azon a több mint 15 ezer hektáros, Szekszárd környéki területen, amely a földtulajdonosok korábbi vitája miatt vadászati szempontból zárványterületnek számított. (04. 23.)
- Több hónapos egyeztetés után Paul Rachbauer osztrák vadász április 19-én végül átvette a lovászi Olajbányász Vadásztársaságtól azt a több mint 15 kilós, 264,41 pontra bírált agancsot, amelynek viselőjét még tavaly szeptemberben ejtette el. (04. 20.)
- Első lett a vadásztanulók országos versenyén Varga Evelin, a szombathelyi Herman Ottó Kertészeti-, Környezetvédelmi-, Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium ötödéves technikus tanulója. (05. 02.)
- 2013-ra is meghirdette a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület az „Év madara” programot. Az internetes szavazók ezúttal három faj – az erdei fülesbagoly, a fűrj és a gyurgyalag – közül választhatnak. (05. 04.)
- Elindult a www.tigernation.org honlap, amelynek célja az Indiában élő tigrisek védelme. Az oldalon az állatokról szóló történeteket, fotókat, videókat közölnek. (04. 27.)
- Fokozottan védett madarak tojásai és fészkei semmisültek meg abban a nádas-tübben, amely Kisvárda mellett pusztított április 23-án 26 hektárnyi, védelem alatt álló, illetve Natura 2000-es területen. (04. 25.)
- A vadgazdálkodásról hallhattak érdekes előadást a Hallássérültek Ajkai Egyesületének tagjai a Fekete István – Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakközépiskolában április 17-én délután. (04. 26.)
- Vadásztábort szerveznek Pörböllyön 10-15 éveseknek július első és harmadik hetében az Erdészeti Erdei Iskolában. (05. 04.)
- A Tolna megyei Tamásit, és egyben a Gyulaj Zrt.-t is bemutatta Törzsutas című idegenforgalmi műsorában az RTL Klub kereskedelmi csatorna. Szó esett a vadállományról és a vadgazdálkodásról is. (05. 07.)
- Kikelt az első fióka április 25-én abban a kerecsensólyom fészekben, amelyet a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Mavir épített egy távvezetékoszlop tetején. A fejleményeket webkamerán bárki követheti! (04. 27.)
- Elejtett farkasok képei árasztották el az internetet tavasszal, feszültséget keltve az Északi-Sziklás hegység vadászlai és természetvédelmi között. Az Egyesült Államokban 2011 májusa óta ismét vadászható a korábban ország-szerte védett vadfaj. (05. 08.)
- A fegyveres örök akár le is lehetnek az orvadászokat Dél-Afrikában. Ha a szigorítás nem vezet célra, néhány éven belül – a szakemberek szerint – kihalhatnak a rinocéroszok az országban. Az ATV összeállítását megnézhetik honlapunkon is. (05. 07.)
- Megkövette alattvalóit a 74 éves I. János Károly spanyol király, amiért a gazdasági válság és a megszorítások közepette költséges elefántvadászaton vett részt az afrikai Botswanában. (04. 19.)
- Nem sokáig örülhetett zsákmányának az a három férfi, akik a vaszari János majorból összetekercselt drótfonatokat loptak április 17-én délelőtt, hogy aztán fémhulladékként értékesítsék. A tolvajokat vadászok buktatták le. (04. 24.)
- Quadosokat és terepmotorosokat értek tetten a Bakony erdeinek útjain egy nagyszabású razziaán. A rendőrség, a honvédség, az erdészeti és vadászati szakhatóság és a polgárőrség a természet megóvásáért fogott össze. (05. 02.)

Szoboravató Keszthelyen

A Helikon kastélymúzeum Vadászati Múzeumában két kültéri szoborkompozíciót avattak és egy festménykiállítást nyitottak meg április 27-én. A Zalai Vadászskürtösök műsora után Pálinkás Róbert, a Helikon kastélymúzeum ügyvezető igazgatója, a Zala Megyei Vadászszövetség elnöke mondott köszöntőt, illetve, ahogy kifejezte: köszönetet mindazoknak, akik révén újabb értékekkel gazdagodhatott a múzeum.

ŐZEK
ALKOTÓ: LÁSZLÓ PÉTER
ÁLLÍTTATTA
LAKATOS FERENC
2012

Az ünnepi beszédek után Hidvégi Bélának Feiszottó, az Országos Magyar Vadászkamara elnöke átadta a Magyar Vadászati Örökségért érdemérmet >

KÖSZÁLI BAKOK VIADALA
ÁLLÍTTATTA
HIDVÉGI BÉLA
A MÚZEUM EGYIK ALAPÍTÓJA
ALKOTÓ: FARKAS PÁL
2012

Lakatos Ferenc és Tóth Csaba, a Vadászati Múzeum igazgatója felavatta az „Őzek” (Őzbak és sutája) című bronzszobrot, melyet László Péter készített, majd restauráltak. A nyolcvanas években készült bronzszoborra hosszas kutatómunka után, a Budapest Galéria raktárában talált rá Lakatos Ferenc, a múzeum támogatója.

Az őzbakot és a sutáját ábrázoló bronzszobrot restaurálás után szállíttatta Keszthelyre. Azt mondták, régi kívánság teljesül azzal, hogy a múzeum előtti részen szoborpark létesül. A kompozíció kifejezi, milyen csodálatos élőlények élnek a természetben.

A „Köszáli bakok viadala” című alkotás avatása előtt Hidvégi Béla mondott beszédet, köszönetet mondva a lehetőségért. A hegyi vadászattal kapcsolatosan úgy nyilatkozott: bátorság, szabadság, küzdelem a léte, mindez a szoborban is megnyilvánul.

Pálinkás Róberttel együtt felavatták a kompozíciót, mely igazi éke lett a múzeum udvarának.

Az életnagyságú szoborkompozíció – Farkas Pál szobrászművész alkotása – bronzból készült, míg a talapzat – amely egy magashegyi sziklaplatót imitál – süttői mészkőből. A szobor készítésének és felállításának költségeit Hidvégi Béla fedezte, akinek régi álma teljesült ennek a látványos szobornak a felavatásával.

Ezután dr. Kun Edit nyitotta meg Szamosközi Antal festőművész alkotásainak tárlatát a Széchenyi-Kittenberger emlékszájában. A természetfestő mintegy félszáz, kimondottan vadászati témájú festményét szeptemberig tekinthetik meg a látogatók a Vadászati Múzeumban.

-Somfalvi

HOLDNAPTÁR		JÚNIUS	30 nap			
A hó napja	A hét napja	A nap névnapja	Nap		Hold	
			kel (h,min)	nyugszik (h,min)	kel (h,min)	nyugszik (h,min)
1.	P	Tünde	4.50	20.33	17.03	2.27
2.	Szo	Anita	4.50	20.34	18.22	3.02
3.	V	Klotild	4.49	20.35	19.38	3.45
4.	H	Bulcsú	4.49	20.36	20.46	4.38 ○
5.	K	Fatime	4.48	20.37	21.43	5.41
6.	Sze	Cintia	4.48	20.37	22.29	6.51
7.	Cs	Róbert	4.47	20.38	23.06	8.05
8.	P	Medárd	4.47	20.39	23.36	9.19
9.	Szo	Félix	4.47	20.39	0.02	10.31
10.	V	Margit	4.46	20.40	0.26	11.39
11.	H	Barnabás	4.46	20.41	0.49	12.46 ☾
12.	K	Villő	4.46	20.41	--:--	13.50
13.	Sze	Anett	4.46	20.42	1.11	14.53
14.	Cs	Vazul	4.46	20.42	1.35	15.55
15.	P	Vid	4.46	20.43	2.02	16.57
16.	Szo	Jusztin	4.46	20.43	2.32	17.56
17.	V	Laura	4.46	20.43	3.08	18.53
18.	H	Levente	4.46	20.44	3.50	19.45
19.	K	Gyárfás	4.46	20.44	4.38	20.31 ●
20.	Sze	Rafael	4.46	20.44	5.33	21.12
21.	Cs	Alajos	4.46	20.45	6.34	21.47
22.	P	Paulina	4.47	20.45	7.38	22.18
23.	Szo	Zoltán	4.47	20.45	8.45	22.45
24.	V	Iván	4.47	20.45	9.54	23.10
25.	H	Vilmos	4.48	20.45	11.04	23.35
26.	K	János	4.48	20.45	12.15	0.00
27.	Sze	László	4.48	20.45	13.28	0.28 ☾
28.	Cs	Irén	4.49	20.45	14.43	1.00
29.	P	Péter	4.49	20.45	16.00	--:--
30.	Szo	Pál	4.50	20.44	17.15	1.38

MIRE SZABAD VADÁSZNI?

Júniusban: őzbakra – vaddisznóra – borzra – aranybakálra – rókára, pézsmapocokra – nyestkutyára – mosómedvére

Az év végéig ingyenes az Okos vadászati térkép®!

Az egyedülálló lehetőség révén a világon bárki négy nyelven tájékozódhat a magyarországi vadászati lehetőségekről.

További részletek:
HUNTINGPress információs magazin
huntingpress.eu/okos_terkep

Az SCI gálavacsorája

Április 14-én, a balatonalmádi Ramada Hotel nagytermében tartotta idei gálavacsoráját a Safari Club International Közép-magyarországi Egyesülete. A vacsorát megelőző kora délutáni órákban sor került a klub aktuális közgyűlésére is, elfogadták az elnökség és az ellenőrző bizottság beszámolóját a 2011-es év eseményeiről, illetőleg az egyesület gazdálkodásáról.

Az esti gálavacsorán Simkó Gyula elnök üdvözölte a résztvevőket, meghívottakat, vendégeket, családtagokat. Átadták az év külföldi és belföldi trófeája díjakat, illetve az év klubtagja kitüntetést is.

Életműdíjjal ismerték el Hidvégi Bélának a klubért végzett fáradhatatlan munkáját. Az év klubtagja díjat dr. Kóhalmi Zsolt alelnök, nemzetközi igazgató érdemelte ki a hazai egyesületért és az anyaklubért végzett tevékenységéért.

dr. Kóhalmi Zsolt (balra) az „év klubtagja”

A díjazottak: Hidvégi Béla és Beck Antal

Az év belföldi és külföldi trófeájáért járó díjat Beck Antal nemzetközi hírű vadásztársunk, megszállott hegyivadász vehette át.

Nagy tetszéssel fogadták az ünneplők Mága Zoltán hegedűművésznek és két bájos kísérőjének tartalmas kétrészes koncertjét. Hajnalba nyúlóan folyt a tánccal, tombolasorssal tarkított program.

dr. Jánoska Ferenc

Ősztől Nagy László szerkeszti az Erdészeti Lapokat

Az Országos Erdészeti Egyesület elnöke, Zambó Péter 2012. március 1-jén hirdetett nyilvános pályázatot a főszerkesztői munkakör ellátására.

A megjelölt határidőig három értékelhető pályázat érkezett be. Az értékelés bizottsági előkészítése után az OEE elnöke Nagy Lászlót bízta meg a főszerkesztői feladatok ellátásával.

Az új főszerkesztő az Erdészeti Lapok szeptemberi számát fogja elsőként szerkeszteni.

Nagy László 1976-ban született, humánökológus, történelem-földrajz szakos tanár. Széles körű honlap- és kiadványszerkesztési tapasztalatokkal rendelkezik. Az OEE tagja, aki 2011-ben a Zalaegerszegi Vándorgyűlésen az egyesületi honlap fenntartásával és az Erdészeti Lapok digitalizálásával kapcsolatos munkájáért Elismerő Oklevelet vehetett át. 2009-ben ő szerkesztette a Selmebányai Vándorgyűlésre Bartha Dénes és Oroszi Sándor tollából megjelent „Ha Selmec hív” című könyvet.

Vannak fegyvertények

Gyorsreagálású kommunikációs rendszer megszervezésére tett javaslatot dr. Semjén Zsolt, az OMVV elnöke május 8-án, a lovasberényi országos választmányi gyűlésen. A később kidolgozandó javaslat lényege, hogy a médiában minden a vadászatot lejárató, rossztindulatú, előítéleteken alapuló, félreértelmezhető, és minden valóságálapot nélkülöző írásra, műsorra a lehető legrövidebb idő alatt szakszerű válaszok, vagy „kommentek” jelenjenek meg. Ehhez az elektronika minden feltétele adott, csak élni kellene mind a lehetséges jogi, mind pedig a szakmai lehetőségekkel és az anyagi háttérrel kell megteremteni.

Az elnök a kiküldött terjedelmes beszámoló elért eredményeihez szenvedélyes hangú háttérmagyarázatot adott. Ma már tények bizonyítják – és ez elismerésre méltó –, hogy az évtizedek óta „szunyókáló” vadászati érdekvédelem beszámolója már nem csak egy „megszokott kívánságlistát” tartalmaz, hanem igen jelentős eredményekről tudunk beszámolni. Anélkül, hogy elvesznének a részletekben: a fegyvertörvény ésszerűsítése (a közbiztonságra fokozottan veszélyes eszközökre vonatkozó jogszabály miatt nem lehet már büntetni, majd fegyvert bevonni egy vadászkesz miatt). A vadorzás önálló bűncselekmény lesz az új Büntető Törvénykönyvben, továbbá a madarászokkal elkezdődött egy monitoring. Sikertült végre megszüntetni a fegyverek és más vadászszerszözök reklámozásának teljesen értelmetlen tilalmát is. Az elnök beszámolt arról, hogy mind az eddigi adatok, mind a monitoring során gyűjtöttek alapján, már kezdeményezték is Brüsszelben a szalonka tavaszi vadászatának engedélyezését, tekintettel a magyar hagyományokra. Ennek fejében lemondtak a szalonkák őszi vadászatának gyakorlatáról. Újra vadászható faj lesz továbbá a nyári lúd.

- Nem a „vadászhatóvá tétel” a lényeg – fogalmazott Semjén Zsolt – hiszen ki akar nyestekre vadászni? Hanem az adott térségben indokoltá váló, szakszerű létszámszabályozás. A vadászhatóság fogalma ugyanis a kárért való felelősséget, helytállást is maga

Az OMVV közgyűlés elnöki asztala

után vonja. A nyestek példának okául tönkretehetik egy sokmillió autó teljes elektronikáját. Az elért eredményekhez, a konszenzus kialakításához – emelte ki – természetesen sokat segítettek a józan és mértéktartó „zöldek”. Ékes bizonyítéka ennek a megkötött együttműködési megállapodás.

Hasonló szerződések születtek a földtulajdonosok érdekeit képviselő Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Országos Szövetségével, és a vadászati civil szervezetekkel, a CIC-vel, a FACE-vel... a környező országok vadász szövetségei-

nek képviselői, tagjai rendszeres látogatói a hazai vadászati rendezvényeknek.

Dr. Székely István, az OMVV jogtanácsosa szólt az úgynevezett „civil törvény” okozta gondokról, az értelmezés nehézségeiről, ellentmondásairól. Ennek ellenére – ígérte – rövid időn belül a tagszervezetek kapnak új, az előírásoknak megfelelő alapszabály mintát, valamint tárgyalást kezdeményeztek a Nemzeti Adó- és Vámhivattal az adózás kérdéseinek tisztázására. Erre azért van szükség, mert az új törvény értelmében az állami tulajdonú vadat gondozó, azzal gazdálkodó civil szervezetek teljesen ellehetetlenülnének. A vad tulajdonjogával rendelkező állam ugyanis igen jelentős költségek vállalására kötelezi a vadgazdálkodást folytató civil szervezeteket. Hivatásos vadászok tartása, felelősség a vad által okozott károkért, és egyéb más költségek, amelyek az alaptevékenység közvetlen velejárói. Mindezeknek meg kellene jelennie az árbevétel úgynevezett „nettósításban” is.

A hozzászóló választmányi tagok megköszönték és nagyra értékelték a szövetség érdekvédelmi munkáját, az erdőtvény vonatkozó előírásainak felülvizsgálatára pedig több meggondolandó, és gyakorlati tapasztalatokkal alátámasztott javaslatot tettek. Ezek után egyhangúlag elfogadták a tavalyi költségvetési beszámolót, és megszavazták a 2012. évi pénzügyi tervet. És ami a lényeg: a „formához” jelentős „tartalom” is társult.

- y -

Vadászmajális Törtelen

A Törteli Rákóczi Ferenc Vadásztársaság első alkalommal rendezett majális, hogy a környék lakossága megismerhesse a vadászok tevékenységét. A megnyitó beszédet Oláh Csaba, a Vadászati Kulturális Egyesület elnöke tartotta. Ünnepélyes keretek között hozták be a vadászok a hajnalban meglőtt őzbakot. A terítékre fekvő fiatal vadászt id. Kemenes Miklós, a Pest megyei Vadászaknara nevében avatta őzbakvadásszá. Volt trófea-bemutató, vadászfestők kiállítása, gyermekeknek hulló bemutató, ugráló vár, népi játszótér, arcfestés, a felnőtteknek pálinka, borbemutató és vásár. A piac területén 14 főzőcsapat mérte össze tudását, a győztes a Kákás-tói Horgász Egyesület csapata lett. Második helyen végzett az egyetlen vadásztársas-

sági csapat, a Ceglédi Széchenyi Zsigmond Vt., őket pedig a Törteli Polgárőrök követték. Községszolgálat érdemelt ki Miklós Antal helyi vadász. A majális tombola, zenés, táncos szórakoztató műsor zárta.

Mészáros Iván

FLIR
SCOUT
hőkamera
629.990 Ft-tól

A leghatékonyabb legális eszköz a vadkárelhárításban!

- nagy hatótáv, kis méret, könnyű kezelhetőség
- fényforrás nélkül működik, bármely napszakban, nem érzékelik az állatok
- „átlát” ködön, füstön, aljnövényzeten

Leitzhungaria

1071 Budapest, Damjanich u. 11–15.
(Ligetváros Bevásárlóközpont)
Tel.: 06 (1) 485 0517
www.leitz-hungaria.hu

MINOX
GERMANY

A diszkrét természet-fotográfus

MINOX DTC 600

- megnövelt IR vaku-hatékonyság, 15 m-t meghaladó hatótáv, láthatatlan villanások!
- akár 6 hónap üzemidő
- sorozatfelvételi és 60 mp-es videómódok
- gyors exponálási sebesség
- 2,5"-os LCD monitor, helyszínen visszanezhető képek
- kicsi, erős, robusztus ház
- 8 Megapixel

Mesterhármás

Április utolsó hétvégéjén a borsodi vadászok három nap alatt, két helyszínen, három rendezvényen is részt vehettek.

Elsőként Putnokon, a Serényi László Általános Iskola könyvtártermében, ahol harmadik alkalommal rendezték meg a VARETAL-t, a Vadász-rendőr Találkozót.

A szakmai fórumon Bogácskó József őrnagy, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság fegyverügyi főelőadója külön kiemelte, hogy a vadászok már május másodikán bevihetik a fegyvertartási engedélyüket az illetékes rendőrkapitányságra, amelybe háromezer forintért bevételezik a „Visszavonásig érvényes” feliratot.

Szombaton ugyancsak Putnokon rendezték meg a VI. Gömöri Vadásznapot, amelyre a hazai vadászok mellett a határ túloldaláról, a Felvidékről is sokan érkeztek.

A fő attrakció a minden eddiginél népesebb mezőnyt felvonultató vadétel-főző verseny volt, melyen a szlovákiai vadásztársaságok is szép számmal képviseltették magukat. A remek hangulatú és sok érdeklődőt vonzó rendezvény másik különlegessége Haumann Péter, a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas színművész színpadra lépése volt.

A mesterszakácsokból álló zsűri a nap végén a Négy Évszak Vadásztársaságnak ítélte oda az első díjat, a második helyen a Sajókazai Súlyom Vt., a harmadikon pedig az Ózdi II. Rákóczi Ferenc Vt. végzett, míg a Putnoki Kossuth Vt. és a 650810 számú Ftvk különdíjban részesült.

A „borsodi vadászhetvége” vasárnapra is tartogatott még egy programot, a IV. Hegyközi nemzetközi vadétel-főző versenyt és vadásznapot, melynek a helyszíne füzérradványi Károlyi kastély volt és a rendezvényen részt vett a kastély valamikori gazdája, gróf Károlyi László és herceg Esterházy Antal is. Az ünnepélyes megnyitót követően a zempléni muflon helyzetéről dr. Lenár György tartott szakmai előadást, majd fiatalok léptek a színpadra, „Gyerekszájjal jó ebédig” című előadásukkal. A gyerekeknek ezen túlmenően számtalan egyéb program is lehetőséget nyújtott a kikapcsolódásra, kipróbálhatták ügyességüket az íjászatban, a légpuskalövészetben, rajzversenyben, a bátrabbak pedig egy toronydarú kosarában magasba emelkedve, madártávlatból is lepillanthattak az ünnepi sokadalomra.

(E.E.)

Orvvadászat a sztráda mellett

Három szarvastehenet és egy borjút lőttek le orvvadászok Nagybereken, az M7-es autópálya mellett, a Hubertus Agráripari Bt. vadászterületén. A tetemekre április 19-én találtak rá a vadászok.

Súlyom Krisztián, a Hubertus Bt. vadászati ágazatvezetője elmondta: előző nap a hivatásos vadászok lövéseket hallottak a területen, mivel azonban tudták, hogy más nem lehet ott rajtuk kívül, az orvvadászok és a vad keresésére indultak. Mivel szürkületkor értek a helyszínre, már csak másnap bukkantak rá három szarvastehenre és egy borjúra érintetlen

tetemére. A társaság kára mintegy 700 ezer forint. Súlyom szerint a megzavart orvvadászok nem megélhetési bűnözők, mert hónapokra elegendő húst vihetek volna magukkal, ezért gyanúja szerint az elejtett állatokat kereskedelmi célra használták volna fel.

A Hubertus Bt. területén számos esetben találtak már orvvadászatra utaló nyomokat, például hurkokat, és az utóbbi időben érezhetően több a rabsickodás, ám eddig még nem volt példa hasonló, puskával, nappal elkövetett esetre.

-kócai

Fotók: Elek Brigitta

A Gyulaj Zrt. Dániában

Dániában, Odensee-ben a kétvétenként megrendezett Hunting & Outdoor országos vadászati kiállításon idén a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. képviseltette magát.

Az április 12. és 15. között megtartott rendezvényen a tamási székhelyű cég képviselőinek célja az újabb vadászturisztikai piac felkutatása és feltérképezése, a Tolna megyei állami vadászterületek és pihenési lehetőségek, a természeti szépségek megismertetése és a potenciális dán partnerek bevonása volt. A Gyulaj Zrt. kiállítási jelenlétének tapasztalata rendkívül pozitív, messze meghaladta az előzetes elvárásokat, várakozásokat. Dániában az 5 és fél millió lakosra 170 ezer vadász jut, ami igen kimagasló adat. Az országban a kis és közepes méretű családi mezőgazdasági rendszer modelljét alkalmazzák, ott a nálunk működő klasszikus, vadásztársasági forma ismeretlen. Ennek következményeként az ország nagyvadállománya igen gyér, gyenge minőségű, így kiemelkedő vadászati eredmény, szép és maradandó élmény érdekében feltétlenül külföldre kell utazniuk a dán vadászoknak. Sokan érdeklődtek a magyarországi szarvas-, däm- és őzbak-vadászati lehetőségek iránt.

K.T.

Gúthi dämokat vittek Oroszországba

Nyolcvan dämöt vásárolt egy oroszországi, kalugai vadásztársaság a NYÍRERDŐ-től. A dämök hosszú utat tettek meg: Szlovákián, Lengyelországon és Fehéroroszországon keresztül, két és fél napos utazást követően érkeztek meg a célállomásra. Olyan speciálisan kialakított, kétszintes állatszállítón vitték a vadat, amin etetésre és itatásra egyaránt van lehetőség.

Februárban, a moszkvai vadászat, horgászat, pihenés – 2012 tavasz elnevezésű kiállításon született a megállapodás, ahol a magyar állami erdőgazdaságok mutatkoztak be. A dämokat szaporításra vásárolta meg az oroszországi partner. A harminc hím-, és az ötven nőivarú egyed a Gúthi Erdészeti területén fogták be, öt csoportban tartották őket a szállításig. Az állomány vegyes korú, a többi között vannak benne 4-6 éves bikák és egyéves borjak is. A szükséges viz-

gálatok elvégzésére még Oroszországból is érkeztek állatorvosok. Nagyon komoly munkát jelentett a szállítás megszervezése és előkészítése, az engedélyek beszerzéséhez pedig a Vidékfejlesztési Minisztériumtól kaptak segítséget.

- Reméljük, hogy a most eladott dämöknek köszönhetően még többen megismerik Gúthi nevét és növekszik nálunk az orosz vendégvadászok száma. Bízunk abban, hogy egy hosszú távú üzleti kapcsolat első állomásán vagyunk túl. Szeretnénk, ha más vadfajokból is vásárolnának hasonló céllal, hiszen Magyarország mindig is híres volt kimagasló genetikai értékű vadállományáról – fogalmazott Szalacsi Árpád, a NYÍRERDŐ Zrt. vezérigazgatója.

Gúth nemcsak a két däm-bika-világrekordról nevezetes, hanem arról is, hogy ez az egyetlen vadászterület a világon, amely kétszer érdemelte ki a CIC, a Nemzetközi Vadvédelmi Tanács Edmond Blanc díját. Az itt folyó szakmai munkát, a vadgazdálkodás, a környezetvédelem és a természetvédelem összehangolását tisztelték meg az elismerésekkel.

Vadásszon velünk!

Szerkesztőségünk és a Pannonvad Vadászatszervező iroda szeptember elsejétől közös exkluzív vadkacsa, gerle és fürjvadászatot szervez a Duna-deltába (Románia).

Egy-egy csapatot szerkesztőségünk valamelyik munkatársa fogja a négynapos vadászatra elkísérni.

További információkkal a 242-0042-es telefonon, a huntingpress.eu honlapon, valamint az info@vadaszlap.hu e-mail címen állunk az érdeklődők, jelentkezők rendelkezésére.

Irodalmi pályázat

Néhány évi szünet után szerkesztőségünk újra kiírja nyilvános irodalmi pályázatát, melynek ismét van egy központi témája:

A KERESŐ ÉS A CÉLTÁVCSŐ

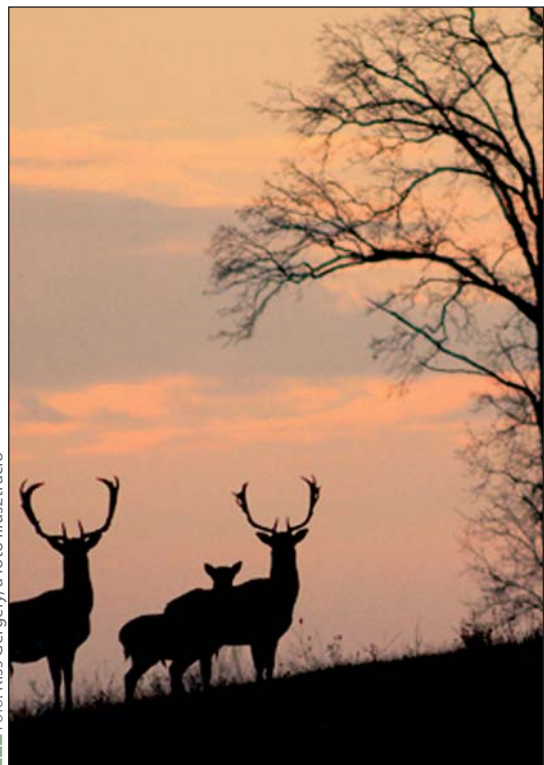
A maximum 8 ezer karakterből álló pályamunkákat szeptember végéig kérjük eljuttatni a szerkesztőség postai címére:

1031 Budapest, Rozália u. 59/a. vagy a palyazat@vadaszlap.hu e-mail címre.

A pályamunkákat októberben szakmai zsűri bírálja el, a díjnyertes, valamint a szerkesztőség által kiválasztott írásokat a lap karácsonyi mellékletében, illetőleg a www.huntingpress.eu honlapunkon közöljük.

A pályázat díjazását a hazai – optikával kereskedő – cégek vállalták, a díjak ismertetésére a szerződések megkötését követően visszatérünk.

Újdonság! 120 600 Ft

Snapshot MMS Black

- Éjjel emberi szem számára láthatatlan, „fekete” fényel dolgozik
- Beállításnak megfelelően MMS, email vagy sms küldésre alkalmas készülék
- Üzemkész állapotban értékesítjük

www.vadaszat-szabadido.hu

LANDIG

PROFI VÁKUUM CSOMAGOLÓK

A csomagolt vadhús sima hűtőben 3-5 nap helyett 40 napig, mélyhűtőbe pedig 36 hónapig tárolható.

PIACVEZETŐ EURÓPÁBAN

Made in Germany

Digitális vadmegfigyelő kamera

„Black Light”

50 000 Ft technológiával

DoerBolyGuard 30.08.2009 15:40:41

- Emberi szem által láthatatlan IR fényel dolgozik, ezért vagyon megőrzésre is tökéletesen alkalmas
- 2"-os színes kijelzőn
- 16 GB-ig bővíthető memória
- Jelszavas védelem lopás ellen

www.pinewood.se/hu

Digitális vadmegfigyelő kamera

44 700 Ft

- Ár-érték arányban a legjobb a piacon.
- Kisebb, mint a korábbi, kedvelt Bolyguard kamera
- Belső, 1,5" színes kijelzőn a felvételek visszanezézhetők
- 16 GB-ig bővíthető memória

Magyarországi forgalmazó:
Silver Kiss Kft.

7557 Somogytarnóca,
Károlyi Mihály u. 12.
Tel./fax: +36-82/461-693

villanypásztor

kerítésépítés

TORNADO

FORCE 12 FENCING

kerítésfonat

CONT-ECO
Kerítéstechnikai Kft.

9700 Szombathely
Szent Gellért u. 17-19.
Tel.: +36-94/325-672
Info: +36-70/9-49-59-69
E-mail: conteco@t-online.hu

www.cont-eco.hu

Avenzor

Erdővédelmi és
Kereskedelmi Kft.

AVENZOR VADRIASZTÁS

Cervacol Extra:

tű- és lomblevelű erdészeti kultúrák, gyümölcs- és dísfák téli vadkár elleni védelmére.

WAM Porocol:

a sokoldalú „szagsorompó”. Minden mezőgazdasági-, kertészeti-, szőlészeti-, erdőgazdasági kultúra új, folyékony vadriasztószere, amely hatását párologással fejti ki. Gazdaságos, hosszú ideig hat.

Vadóc:

mezőgazdasági, kertészeti, szőlészeti és erdészeti kultúrák szaghatáson alapuló, tasakos vadriasztó szere.

Repellovit:

vaddisznó-riasztó granulátum. A riasztó hatása specifikusan csak a vaddisznó számára – csípős szagot és ízét alapszik. Makk és más vetések védelmére, egyéb kártételek megelőzésére kitűnően bevált.

**MINDEN VADKÁR
MEGELŐZÉSÉRE VAN
MEGOLDÁS!**

Szállítás postán

Székhely és adminisztráció:

1124 Budapest,
Kosztá József u. 28.
Tel./fax: 06-1/319-6578

Megrendelés és szállítás:

5540 Szarvas, Vajda Péter út 25.
Tel./fax: 06-66/313-301,
06-30/911-7064
e-mail: pesti@szarvas.hu

Kettészakadt szarvas

Még a sokat tapasztalt rendőröket is megdöbbentette az a látvány, amely egy baleset helyszínén fogadta őket az 1-es főúton, Kimle közelében. Egy Ford Mondeo haladt Mosonmagyaróvárról Kimle felé az éjszakai órákban, amikor a sötétben balról egy szarvas ugrott a kocsira.

A sofőr hirtelen jobbra rántotta a kormányt, ám a „találkozást” már nem tudta elkerülni. A hatalmas erejű ütközés kettétörte az autó tetőlemezét az éles fém pedig szó szerint kettévágta a szarvasat. Az állat elülső része a szélvédőn keresztül az utastérbe csapódott, míg a hátsó több méterre a kocsira mögött esett le.

Az autó a hirtelen kormánymozdulat miatt letért az útról és az ütközést követően a szántóföldön állt meg. A történetek miatt sokkot kapott sofőr – csodával határos módon – néhány kisebb karcolással megúszta a balesetet, míg mellette ülő utasa sértetlenül szállt ki az autóból.

Eddig tart a kisalfold.hu cikke. Azért, hogy megtudjuk a részleteket, megkerestük az említett területen gazdálkodó Szigetköz Vadásztársaság elnökét, Sztás Attilát. Az elnök elmondta: körülbelül egy esztendő, 80 kilogrammos szarvasünő ütközött a kocsival. A baleset nem meglepő, hiszen az egy váltónál történt, amely összeköti a Hanságot és az árteret.

A vadvesztélyt jelző táblák természetesen ki vannak téve a társaság területén lévő utak mellett. Ebben az esetben a sofőr ezeket biztosan nem vette figyelembe, hiszen nagyon gyorsan kellett mennie ahhoz, hogy a szarvas kettészakadjon.

A területen éves szinten sok a baleset. Tavaly 20 nagyvadat (szarvas, őz, disznó) ütöttek el, de számos olyan eset van, amikor az autósok nem jelentik be az ütközést, egyszerűen a csomagtartóba dobják az elütött vadat.

Őzmentés Cegléden

Őzet mentettek ki egy kecskeméti kertesi családi ház medencéjéből a Kecskeméti Petőfi Vadásztársaság tagjai április 25-én.

A vadászok lakossági bejelentést kaptak arról, hogy egy jól fejlett őzbak betévedt egy családi ház udvarára, és beleesett a kertben lévő úszómedencébe. A kimerült állat nem tudott önerőből kijönni belőle, ezért belefeküdt a medence szerencsére sekély vizébe. A területileg illetékes vadásztársaság hivatásos vadásza és vadásztársai kimentették

a póruljárt kapitális bakot, majd egy másik helyen, ahol nyugodtan kipihenheti az izgalmakat, illetve nem tud egykönnyen ismét lakott területre betévedni, szabadon engedték.

Dudás Mihály

Erdőgazdaságok koronglövő versenye

Mikebudán, a NEFAG Zrt. lőterén, 2012. május 4-én rendezték meg a most már több éve hagyományos versenyt, amit Dégi Zoltán vezérigazgató nyitott meg.

Közel 60 versenyző indult az 5 pályás megmérettetésén, a versenyt „nemzetközi-vé” emelte Horvátország csapata.

Tóth Péter, Varga András, Király Attila,
Csapó Károly

Csapatverseny helyezések:

1. Gyulaj Zrt.
2. Gemenc Zrt. 1.
3. SefagZrt.

Egyéni helyezések:

1. Varga András – Gyulaj Zrt.
2. Györök Lajos – Gemenc Zrt. 1.
3. Csapó Károly – Gyulaj Zrt.

M. I.

Eseménynaptár

VADÁSZNAPOK

június 2.	Vadászati Kultúra Napja – Várpalota
június 16.	Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vadásznapi – Sátoraljaújhely-Széphalom
június 23.	Komárom-Esztergom megyei vadásznapi – Tarján Tolna megyei vadásznapi – Tamási
július 7.	Vas megyei vadásznapi – Bükfürdő
július 21.	Heves megyei vadásznapi – Galyatető
augusztus 25.	Győr-Moson-Sopron megyei és Országos vadásznapi – Szany Hajdú-Bihar megyei vadásznapi – Hortobágy
szeptember 1.	Fejér megyei vadásznapi – Soponya Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vadásznapi – Pócspetri Zala megyei vadásznapi – Bak-Sohollár
szeptember 8.	Békés megyei vadásznapi – Dévaványa Nógrád megyei vadásznapi – Balassagyarmat
szeptember 15.	Csongrád megyei vadásznapi – Csongrád
szeptember 22.	Bács-Kiskun megyei vadásznapi – Baja
szeptember 29.	V. Gerje-menti vadásznapi – Albertirsa

MAGYAR KORONGVADÁSZ SZÖVETSÉG

augusztus 11.	II. Hallali Kupa – JPC 100 – Zempléni Koronglőtér
augusztus 16-19.	Sporting VB. – JPC 200 – Chicago
augusztus 18.	Koltai Lajos emlékverseny – CPS 100 – Nagyszenás
augusztus 20.	Szent István Kupa, Magyar Kupa VI. forduló – JPC 100 – Köröstarcsai LE
augusztus 25.	Balaton Régió Kupa – CPS 100 – Balatonfűzfő
szeptember 1.	VADEX kupa – JPC 100 – Soponyai Sportlőtér
szeptember 8-9.	Csongrád Kupa – JPC 200 – Csongrád
szeptember 14-16.	Compak Sporting VB. – CPS 200 – Nicosia
szeptember 15.	Dió Kupa – CPS 100 – Hatvan
szeptember 16.	Doki Kupa – JPC 100 – Köröstarcsai LE
szeptember 22.	Perazzi Kupa, Magyar Kupa VII. forduló – JPC 100 – Sarlópuszta lőtér
szeptember 23.	Zempléni Kupa – JPC 100 – Zempléni Koronglőtér
szeptember 29.	Levente Lőtér Kupa – JPC 75 – Levente Lőtér
szeptember 30.	Kelemen György emlékverseny – CPS 100 – Budakeszi

MAGYAR SPORTLÖVŐK SZÖVETSÉGE

augusztus 4-5.	Fűzfő GP – trap – Balatonfűzfő
augusztus 20.	Perazzi Kupa – trap – Sarlópuszta
augusztus 25.	Balaton Régió Kupa – gyorsított korongvadász – Balatonfűzfő
augusztus 25-26.	Országos bajnokság – skeet – Szombathely
augusztus 31.	Országos bajnokság – dupla trap – Dunakiliti
szeptember 1-2.	Országos bajnokság – trap – Balatonfűzfő
szeptember 15.	Országos bajnokság – vadász skeet – Balatonfűzfő

„Like”-oljon és nyerjen!

Nyomja meg a „Tetszik” avagy „Like” gombot a Magyar VADÁSZLAP Facebook oldalán, és legyen Ön is rajongónk a népszerű közösségi site-on! Megéri klikkelni, hiszen minden ezredik csatlakozó könyvajándékkal gazdagodik!

Tagja lehet a Magyar VADÁSZLAP és a HUNTINGPress információs magazin internetes közösségének! Facebook oldalunkat megtalálja a facebook.com/magyarvadaszlap címen.

Egyesületté alakult a Világjáró Vadászok Klubja

A Világjáró Vadászok Klubja – amely 2001-ben élmény-, érdek- és információk közösségként, minden érdeklődő számára nyitott formációként alakult – ez évi első összejövetelét a Keleti-Mecsekben található, kies és csendes, erdők övezte Sikondán tartotta április 13-14-én. A rendezvény ez alkalommal „összmagyar” jelleget öltött, a Kanadából kimondottan erre az alkalomra hazaérkező Ugray Tamás mellett ugyanis minden Kárpát-medencei régióból érkeztek vendégek, illetve előadók.

A mintegy hetven résztvevőt dr. Gergely Imre, a klub elnöke, majd házigazdai minőségében a rendezvény szervezője, Pásztó Csaba köszöntötte. A klub figyelemre méltó gyakorlata szerint ugyanis minden összejövetelnek az a klubtag a felelőse, aki a helyszínt javasolta, és éppen ezért azt a legjobban ismeri. Nyitó előadásában Ugray Tamás magashegyi vadászélményei és tapasztalatai mellett a magyar vadászati kultúra és etika sajátosságairól és különös értékeiről beszélt. Tényleges világjáróként nagy nyomatékkal hangsúlyozta, hogy az igaz magyar vadászok vad iránt érzett tisztelete, teríték- és trófeakultusza olyan sajátos érték, melyet minden körülmények között meg kell őrizni és az új vadásznemzedékek számára át kell örökíteni.

Kollár Lajos a horvátországi Drávaszög, Kurucz Tibor a szerb-ai Vajdaság, Szados Ferenc Erdély, ifjú Gyimesi György a szlovákiai Felvidék, Ágij Sándor és Matúz István pedig az ukrainai Kárpátalja vadgazdálkodásáról, vadászati kultúrájáról, illetve az adott országok vadászatot szabályozó törvényeiről adott tájékoztatást. Egybehangzó véleményük volt, hogy a magyarországi vadgazdálkodás szaksze-

rűsege és tudatossága, valamint a vadászati kultúra és etika színvonala ösztönző erejű példa a számukra. Hasonlóság, illetve közelítő tendenciák talán csak a törvényhozást jellemzik, ami a földtulajdonhoz kötődő vadászati jog kiteljesedésében, illetve a vadászterületek – egyébként sajnálatos – felaprózódásában jelenik meg.

A Világjáró Vadászok Klubja összejövetelein rendszerek a tudományos igényességű előadások, és az egzotikus helyszínekről szóló, tagtársi élménybeszámolók.

Ez alkalommal Nagy Zoltán Tamás, a brüsszeli Természettudományi Intézet munkatársa egy új duiker-faj (törpe antilop) felfedezéséről számolt be. A Walters-duiker (*Philantomba walteri*) Benin, Togo és Nigéria erdős szavannáin honos. Ifjú Gyimesi György pakisztáni himalájai kőszáli kecske vadászatáról, dr. Godó Nándor ukrainai szika-szarvas vadászatáról mesélt, míg Németh Attila föld körüli vadásztújáról. Paller Attila a nyugat-afrikai Burkina Faso vadászati lehetőségeit ismertette. Munkáival bemutatkozott Rékasi Csaba festőművész és Góz László csontfaragó, Ugray Tamás és Békés Sándor pedig a könyveit dedikálta.

Ez a tartalmas és jó hangulatú klubösszejövetel egyébként szakaszhatárt jelent a Világjáró Vadászok Klubja történetében, mert határozatot hoztak az egyesületté alakulásról. Az egyesületi tagság és a tényleges „világjáró” múlt azonban a jövőben sem lesz a rendezvények látogatásának előfeltétele. A természet, a vadászat és a távoli tájak iránti érdeklődők számára a klubrendezvények továbbra is nyitottak maradnak.

B. S.

Sasmentés

Április 14-én kezdtük meg az őzbak-vadásztatást az Állampusztai Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. területén Ábel László és Szarka Károly részvételével. A délelőtti órákban vettem észre távcsővel a sast a földön, egy repcetábla közepén. Feltűnt, hogy rendellenesen viselkedik és nem tud elszállni akkor sem, ha autóval közelítünk hozzá. Repülni nem tudott, csak a szárnyaival csapkodva próbált előlünk menekülni, amikor gyalog megközelítettük.

Leeresztett szárnyakkal tűrte, hogy teljesen megközelítsük, sérülés nem látszott rajta. Ekkor telefonon felhívtam Kovács Sándor barátomat, a Kiskunsági Nemzeti

Park természetvédelmi őrét, akivel nagyon jó a szakmai kapcsolatunk. Ő sajnos éppen vadgazdamérnöki képzésen tartózkodott. Több telefonváltás után a kollégájával, Gyurita Istvánnal felvettem a kapcsolatot, aki rögtön elindult a helyszínre.

Megérkezéséig őriztük a madarat. Amint megjött, egy pléd segítségével befogtuk és

FOTO: Szentpéteri Sándor

elszállította a madarat a Szegedi Vadasparkba. Itt az elmondása alapján a szakértők másodlagos mérgezést állapítottak meg és azonnal elkezdték a gyógykezelését.

Másnap hívtam a vadasparkot és azt az információt kaptam, hogy a sas – egy öreg hím – már jobban van. Bár karanténban tartják, már eszik.

Ne csak negatív kép éljen a közvéleményben a vadászokról, hanem olyan is, amelyben egy ritka védett fajt megmentenek.

Krommer Gyula

Mindent egy helyen, hetente

2x

HUNTING PRESS
ingyenes hírlevél

Regisztráljon Ön is a huntingpress.eu információs magazin honlapján!

DIANA SIÓFOK
VADÁSZBOLT

Tel.: 06-30/936-6066, 06-84/312-352
e-mail: diana1@enternet.hu
8600 Siófok, Szent László u. 39.

Blaser ruházat

ZEISS

Blaser
márkakereskedés

LEE ÚJRATÖLTŐ
LEE PRECISION, INC. FELSZERELÉSEK

www.Kapszli.hu

A hobbi- és sportlövésztől a profiig!

Kapszli Pont Fegyverbolt Bp. 1036
Bokor u. 15-19. info@kapszli.hu
Tel./Fax: 242-3488 www.kapszli.hu

ORYX

VADÁSZBOLT & FEGYVERJAVÍTÓ

8000 SZFVÁR, SEREGÉLYESI ÚT 86. TEL./FAX: 22 504-835
MOBIL: 30 9474-295, 20 9345-134 WWW.ORYXFEGYVER.HU

RECKNABEL online katalógus a weboldalon

távcsőszerekek és alkatrészek kizárólagos forgalmazója

Csőcsere, kalibermódosítás
Lothar Walther csővel
Teljeskörű fegyverjavítás
Betétcsövek: .22lr-től .45Blaser-ig

További híreinkről részletesen
www.huntingpress.eu
honlapon olvashatnak!

A házi lőszertöltés költségei forintban

	Új hüvely	Csapantanyú	Lőpor	Soft Point lövedék	Anyagköltség lőszereként (új hüvely)	Anyagköltség lőszereként (használt hüvely)	Legolcsóbb S&B gyári töltény	Különbözet
.222	90	10	60	60	220	130	270	140
.223	130	10	60	60	260	130	322	192
.243 Win.	160	10	60	60	290	130	370	240
6,5x57	170	10	60	70	340	170	495	325
.270	160	10	60	60	320	160	435	275

Még nem ismertek a házi lőszertöltéshez szükséges vizsga feltételei és a tanfolyam díja. Mielőtt bárki elhatározná, hogy élni kíván ezzel a lehetőséggel, érdemes az alábbi táblázatokat átnézni: mennyiért lehet egy töltényt elkészíteni, és hány darabot kell ahhoz tölteni, hogy a felszerelés ára megtérüljön. A házi töltéshez szükséges felszerelések választéka bőséges, itt a legegyszerűbb, legolcsóbb modellek árai lettek alapul véve. A töltények elkészítéséhez, illetve a használt hüvelyek újratöltéséhez szükséges alkatrészek összeállításánál az olcsó, vagy közepes árú alapanyagok (pl. Seillers & Bellot, vagy Remington hüvely) szerepelnek, s ugyancsak a pillanatnyilag kapható legolcsóbb (szintén S&B) töltények ára lett felhasználva, illetve összehasonlítva. Egy hüvely – a megnyúlás miatt – legfeljebb ötször tölthető újra.

Lőszertöltő felszerelés forintban

(Lee 50th Anniversary kit, préssel, mérleggel, löpormérővel és egyéb szükséges kiegészítőkkel)

	Préses töltő felszerelés készlet	Matrica szett	Egyéb apróságok	Felszerelés összesen	Megtérüléshez szükséges lőszermennyiség
.222	45 000	10 000	5000	60 000	429
.223	45 000	10 000	5000	60 000	313
.243 Win.	45 000	10 000	5000	60 000	250
6,5x57	45 000	10 000	5000	60 000	185
.270	45 000	10 000	5000	60 000	218

Blaser

Blaser Magyarország Kft.

Blaser, Mauser, Sauer, Zeiss:
Németország legismertebb prémium
vadász- és sportfegyver, valamint
optika gyártói.
Filozófiánk alapja: szenvedéllyel a
vadászatért.
Legyen Ön is lelkes, szakmailag
kiemelt csapattag a
Blaser Magyarország Kft.-nél!

Értékesítési munkatárs

Az Ön feladatai:

- a cégünk által képviselt márkák értékesítése a viszonteladói hálózat felé
- partnerek kezelése
- marketing tevékenységek
- munkavégzés helye: Debrecen

Elvárásaink:

- min. középfokú szakirányú végzettség (vadászati, erdészeti, kereskedelmi)
- biztos angol vagy német nyelvtudás
- kitűnő stressztűrő képesség
- kiemelkedő kommunikációs készség
- értékesítési tapasztalat

Amennyiben hozzá tud járulni csapatunk sikeréhez, kérjük küldje önéletrajzát a fizetési igény megjelölésével a következő címre:
Blaser Magyarország Kft., 4025, Debrecen, Erzsébet u. 48.
fogarasi.jagd@t-online.hu

Blaser Magyarország Kft. • 4025, Debrecen, Erzsébet u. 48. • fogarasi.jagd@t-online.hu

Készítsünk hasznos eszközöket, berendezéseket házilag, olcsón, akár hulladéknak tűnő dolgokból is

Trófeapreparálási eszközök

A VADÁSZLAP-ban megjelenő olcsó, ötletes megoldások adtak kedvet ahhoz, hogy megosszam a „találmányomat” Önökkel.

Ha valaki maga szeretné a koponyát lefőzni, a trófeáit kikészíteni, célszerű néhány edényt kizárólag erre a célra beállítani, s nem csak alkalmilag elcsenni a főzőedények közül – ellenkező esetben kiválthatjuk a konyha felügyelőjének sarkányi haragját. Kisebb méretű koponyák – ragadozók, suta, bak nagyságig bezárólag – főzésére elég egy 4 literes fazék, a lényeg az, hogy a lehúsolt fej úgy beleferjen, hogy a víz teljesen ellepje. Ugyanebben megoldható a második, zsírtalanító főzés, forralás is. Dám, vaddisznó, szarvaskoponyához, agancsfőzéshez már üstöt kell használni, a hozzá tartozó üstházban akár száraz fából tüzet rakva, akár gázégővel a lefőzést meg lehet oldani, persze nem zárt helyiségben.

Amennyiben kiskoponyás agancsot szeretnénk, célszerű a vadászboltokban kapható, egységes fazont biztosító fűrészsablont beszerezni. Ennek hiányában aprófogú, erős, de keskeny pengéjű fűrészlel lehet az orrcsont és koponya hátsó taraját összekötő képzeletbeli vonal mentén, a szemcsont alatt levágni a lehúsolt koponyát. Hatásosabban lehet a koponyacsontot zsírtalanítani, ha az agyvelőt főzés előtt kikaparjuk. Ehhez olyan keskeny pengéjű kés és vastagabb drótból kampósra hajlított kihúzó kell, ami befér a gerincvelő nyílásán, az öreglyukon. Érdemes minden méretű koponyához ilyen egyszerű célszerszámot hajlítani. (Friss elejtésnél, ha tisztán szedjük ki az agyvelőt, remek étel készíthető belőle.)

A bennmaradt részeket erősebb nyomású folyóvízzel el lehet távolítani. A lefőzött koponyáról a húsrészek eltávolításához kés, kisebb-

Hőlégfúvó pisztollyal a kellő alakra lehet formázni a flakont

bekhez orvosi szike, horgas csipesz (a koponyaüreghez), valamint hegyesre (a fülcsont kitöréséhez) és laposra (a rostacsontok kivéséséhez) kovácsolt/köszörült, erős, nyeles acélrúd kell. Utóbbit – többféle méretben – célszerű olcsó, filléres csavarhúzókból kialakítani.

A koponyáról az apró húsmaradványokat gyökér-, köröm-, vagy erős sörtéjű fogkefével távolítjuk el. A letisztított koponyát hidrogénperoxiddal fehéritjük, ahogy a vegyszerboltban kapható, tömény (33 százalékos) formában, ecseteléssel, vagy vízzel többszöröse hígítva áztatással. Vigyázzunk, hogy az agancsra ne csöpjen rá belőle, vagy ne érjen bele a rózsza a folyadékba, mert ott is ki fog fehéredni. Mivel a szer agresszív oxidációval bontja a szerves anyagot, a növényi festéket is „lemarja” az agancsról, fogról, sőt a kézen lévő apróbb sérüléseket is csípős érzés kíséretében kifehériti – de egyúttal kiválóan fertőtleníti is.

Ha áztatunk, az edény alakja minél inkább kövesse a koponya formáját, így kevesebb anyagot kell felhasználni hozzá. Hőre lágyuló műanyagflakonokból forrólevegős pisztoly segítségével tudunk ilyen „céledényt” kialakítani.

Felhívás!

Várjuk kedves olvasóink – a gyakorlatban már kipróbált – hasznos ötleteit olyan vadászfelszerelések előállításához, amit házilag is el lehet készíteni. Legfeljebb fél gépelt oldal terjedelemű írást várunk, fotókkal illusztrálva (.jpg vagy .tif formátumban).

KEEWAY

MOTOR

GTX 300 4x4
+ AJÁNDEK CSÖRLŐ
ÁR: 989.990.-*

*regisztrációs adót nem tartalmazza

www.keeway.hu

Márkakereskedők:

Adony Tutu-Car 25/504-419 | Ajka Black Devil 30/209-9411 | Budakeszi Interat Weekend Center 23/535-735 | Budapest New-Jet 1/466-4581 | Biturbo 1/420-4922 | Debrecen Juhász Autósbolt 52/420-601 | Diósd New-Jet 20/927-9651 | Érd Motor Center 2005 23/365-534 | Kecskemét Czencz-Motors 76/504-599 | Mosonmagyaróvár Motor Impex 96/576-220 | Nagykanizsa K-Zone 93/789-336 | Pécs Steelhorse Motor 72/334-156 | Szeged Eric Motor 62/643-152 | Székesfehérvár JSI Profil 22/511-200 | Törökszentmiklós STR Motors 70/385-7750 | Veszprém Naked-ker 88/560-777

AMIKOR A MÁSODPERCEK SZÁMÍTANAK

Z6 – 2. GENERÁCIÓ. AZ EREDETI TÖKÉLETESÍTVE

A Z6 céltávcsövek jól bevált főlényes optikai 6-szoros nagyítását egy karcsú design kialakításával és új funkciókkal egészítettük ki: a ballisztikai és parallaxis tornyok mindennapi használathoz igazodó mechanizmusai optimalizálják a kezelést, és a megvilágított célkeresztet automatikusan kikapcsoló rendszerrel kiegészített SWAROLIGHT technológia növeli az elemek élettartamát.

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

SWAROVSKI OPTIK KG
Tel.: +43/5223/511-0
info@swarovskioptik.at
facebook.com/swarovskioptik

SWAROLIGHT
SWAROCLEAN

ÚJ

KARCSÚ ALAK
OPTIMALIZÁLT
KEZELÉS

SWAROVSKI
OPTIK

Vadhússal töltött zöldségek

A nyár a kerti sütögetések időszaka. Talán senkinek nem kell bizonygatni, mennyivel más hangulata van a kertben, a szabadban elkészített ételek elfogyasztásának, a tűz illatának, ropogásának. De nincsenek kizárva teljesen ebből a lehetőségből azon városiakok sem, akik rendelkeznek bármilyen kicsi erkéllyel, ahol egy faszenes grillezt fel lehet állítani, de a kiránduláskor is elfér a kocsi csomagtartójában.

A közismert és közkedvelt szelethús- és kolbászütések mellett rengeteg lehetőség van új, még szokatlan ízek kipróbálására, ehhez rendelkezésünkre áll a nyári zöldségek széles választéka. Látványos és ízletes étel készíthető mindenféle töltött zöldségből, a lényeg az, hogy elég kemény állagú legyen ahhoz, hogy olyan mélyedést lehessen kivájni a közepéből, amibe töltelék helyezhető. Csak a lehetőségek kedvéért: karalábé, hagyma, paradicsom, cukkini, főzőtök, sütőtök, krumpli, padlizsán, zeller, avokádó.

- som

Töltött krumpli (hagyma, cukkini, paradicsom, stb.)

Az elkészítés menete: Az egészséges, kemény húsú zöldségből késsel, vagy kanállal kivájunk annyit, hogy még elegendő tartása maradjon a külső buroknak. A kivájt darabokat azután felhasználhatjuk akár levesbe, akár a töltelék készítéséhez, de mártás is készülhet belőlük. A töltelékhez felhasználhatunk bármilyen vadhúst, olyanokat is, aminek mennyisége kevés ahhoz, hogy egy önálló ételhez elegendő legyen. De kiválóan megfelel ehhez az előző napi pörkölt, vagy akár a reszelt máj ledarált maradéka is. A tölteléknek való nyershúst ledaráljuk,

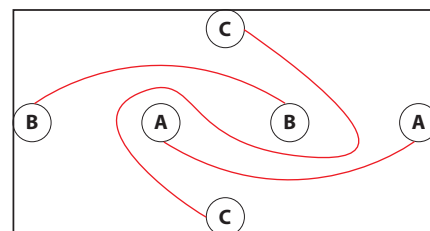
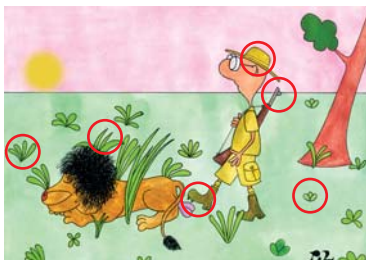
fűszerezzük, s olajon, vagy sült szalonna zsírján megdinszteljük, (lehet pörköltalap is, hagymával), majd összekeverjük a többi, tetszés szerint kiválasztott adalékkal (tojás, főtt rizs, párolt zöldség, gomba, zsemle, sajt, stb.) és ízlésünknek megfelelően fűszerezzük. A ledarált sült szalonnát is bele lehet keverni. Ez akár előző nap is elkészíthető, így a hűtőben pihentetett masszában összeérnek az ízek. A tölteléket beletöltjük a kivájt zöldségekbe (ne púposan, mert a hő hatására kifolyhat a töltelék egy része), s ha már jó, erős parázs van, akkor kezdjük a sütést. A lazább

szervezetűeket (paradicsom, tök, cukkini, padlizsán) közvetlenül rátehetjük a grillrácsra, az előpárolást igénylőket (krumpli, zeller, karalábé, sütőtök) alufóliába csomagolva sütjük-pároljuk, majd a fóliát kibontva, vagy leszedve pirítjuk meg. Akkor van készen, ha a zöldség oldalába a villa már belemegy. Aki szereti, a tetejére még reszelt sajtot is olvaszthat. Ha igazán nagy sikert szeretnénk elérni, egyszerre többféle töltött zöldséget sütünk, akár különböző ízesítésű töltelékekkel is, figyelve arra, hogy mindenkinek jusson belőlük. Fejenként legalább 3 darabbal számoljunk, mivel a környezet és a sült étel illata (nem beszélve az aperitifről...) megnöveli a résztvevők étvágyát.

MEGFEJTÉSEK:

SÉTA A PALOTÁBAN
A 6-OS, MERT AZ AZ
EGYETLEN SZOBA
AMELYIKNEK
PÁRATLAN SZÁMÚ
AJTÁJA VAN, TEHÁT
ONNAN MÁR NEM TUD
SEMERRE SEM MENNI,
HA MÁSODSZORRA
BEMEGY ODA.

FETTI®

Vadászkabát
Vízáró, légáteresztő membránnal

~~14.800.-~~
9.900.-

Neoprén vadászcsizma

~~18.400.-~~
15.660.-

Várjuk webshopunkban
www.fetti.hu

Stefán Vadászcentrum

Szekszárd, Kossuth L. u. 32.
T: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

Nyitva tartás:
H-P: 8-17-ig
Sz: 9-12-ig

VADÁSZBOLT:	FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:
- vadászfegyverek	- javítás
- maroklőfegyverek	- távcsőszerezés
- gáz- és riasztófegyverek	- belövés
- légfegyverek,	- barnítás
- vadászati felszerelés	- fegyvervizsgáztatás
- vadászruházat	

**FÖLDALATTI LŐFOLYOSÓ
TEREPLŐTÉR**

Kiemelten foglalkozunk
Blaser vadászfegyverekkel,
Schmidt & Bender, Zeiss távcsövekkel,
Blaser CDP, és Norma lőszerekkel.

Kollath
Hunting Consultant
since 1989

AUSZTRÁLIA:
Vizi bivaly vadászat: **AUS\$ 10 400**
Banteng vadászat: **AUS\$ 13 000**
Krokodil csapdázás **AUS\$ 7000**

NAMÍBIA:
Antilop szafari a jávor antilopok országában, szabadterületen

ZAMBIA:
Kaffer bika és fekete lóantilop csomag **19 750 USD**

OROSZORSZÁG:
Téli jávorbika csomag (motoros szánon): **6500 EUR-tól**
Marco Polo csomag: **7500 EUR-tól**
Maral, ibex, szibériai őzbak csomag: **4500 EUR-tól**

KANADA:
Jávorbika csomagok: **3995 USD-től**
Rozmár vadászat: **8500 USD**

GRÖNLAND:
Pézsmatulok + karibúcsomag: **6080 EUR**

VAJDASÁG:
Fűrjvadászati csomag **550 EUR/vadász**

SPANYOLORSZÁG:
Spanyol ibex csomag **4000 EUR**

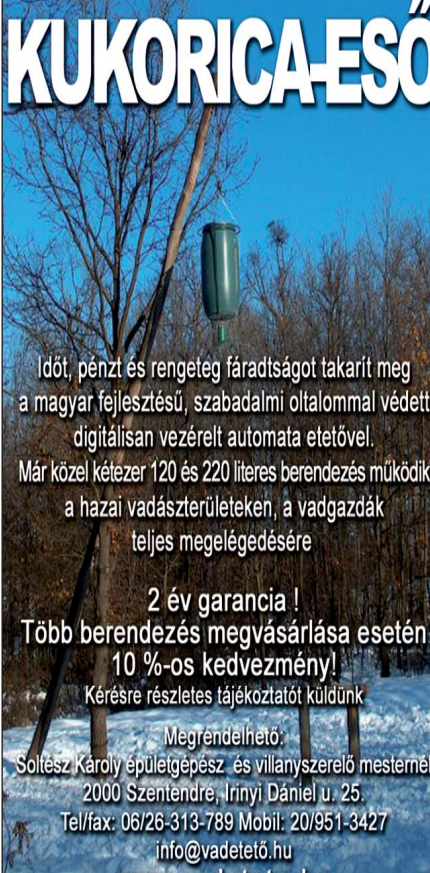
Kollath, skype: kotorikerti,
+36-30/921-1562
kotorikerti@gmail.com

**Üregi nyulak
és bevadászott
vadászgörények eladók!**

06-30/855-1828

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradtságot takarít meg a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett digitálisan vezérelt automata etetővel. Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik a hazai vadászterületeken, a vadgazdák teljes megelégedésére

2 év garancia!
Több berendezés megvásárlása esetén **10 %-os kedvezmény!**
Kérésre részletes tájékoztatást küldünk

Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendre, Irinyi Dániel u. 25.
Tel/fax: 06/26-313-789 Mobil: 20/951-3427
info@vadeteto.hu
www.vadeteto.hu

Hubertus Vadásziskola

A vadászat gyakorlatát szem előtt tartó képzéssel segítjük a jelentkezők sikeres vizsgáját és első lépéseit a vadászterületeken!

Az Állami Vadász- és Fegyverismereti Vizsgára felkészítő tanfolyamunkon több évtizedes oktatási gyakorlattal rendelkező előadók, neves szakemberek (a tananyag szerzői) segítik a résztvevők főlétszámát. A 70 órás program elméleti részét szombat délelőttönként tartjuk Gödöllőn a Szent István Egyetem VadVilág Megőrzési Intézetében.

Az összes óraszám közel harmadát a gyakorlati ismeretek és készségek elsajátításával a lőtérben és a terepen töltik a hallgatók, nagy tapasztalattal rendelkező szakemberek vezetésével. Ekkor sajátíthatják el a biztonságos fegyverkezelés alapjait és ismerkedhetnek meg (többek között) a vadászat módszereivel.

A hallgatóink kedvezményes áron vásárolhatják meg a felkészüléshez szükséges valamennyi tananyagot. A HUBERTUS Vadásziskolában tanuló hölgyek - külön kedvezményként - ajándékba kapják a könyveket! (Vadásziskola, Az Állami Vadászvizsga tesztkérdései, Amit a fegyverismereti vizsgán tudni kell)

Mezőőri tanfolyamot évente több alkalommal szervezzük! További információ a honlapunkon!

KIADVÁNYAINK

Vadásziskola:	6 490 Ft
Az Állami Vadászvizsga tesztkérdései:	2 490 Ft
Amit a fegyverismereti vizsgán tudni kell:	2 490 Ft
Amit a nagyvadról tudni illik (DVD):	4 690 Ft

Érdeklődés, jelentkezés:
HUBERTUS Kft. Reg. szám: 13-0473-04
1024 Budapest, Ady E. u. 1. (Gubritzky Mária)
tel.: 316-0469, 316-0470, 315-1451, 315-1480
fax: 316-0471 • e-mail: hubertus@hubertus.com

www.hubertusvadasziskola.hu

Laser 550A S

Monarch E 2,5-10x56SF IL

Monarch 8,5x56DCF

Urald a vadászidényt!

Kezdje felkészülten a szezont. Válasszon a lézeres távmérők, kereső- és céltávcsövek széles skálájából, melyek mindegyike a Nikon kivételes optikai tulajdonságaival és technológiájával büszkélkedhet.

Biztosan megtalálja a megfelelő modellt, bármire is legyen szüksége, bármely ágát űzze is a vadászatnak.

A Nikon név a garancia a minőségre és a megbízhatóságra. Az idei és az összes ezután következő vadászidény alatt.

Nikon Sport Optics

Since 1917

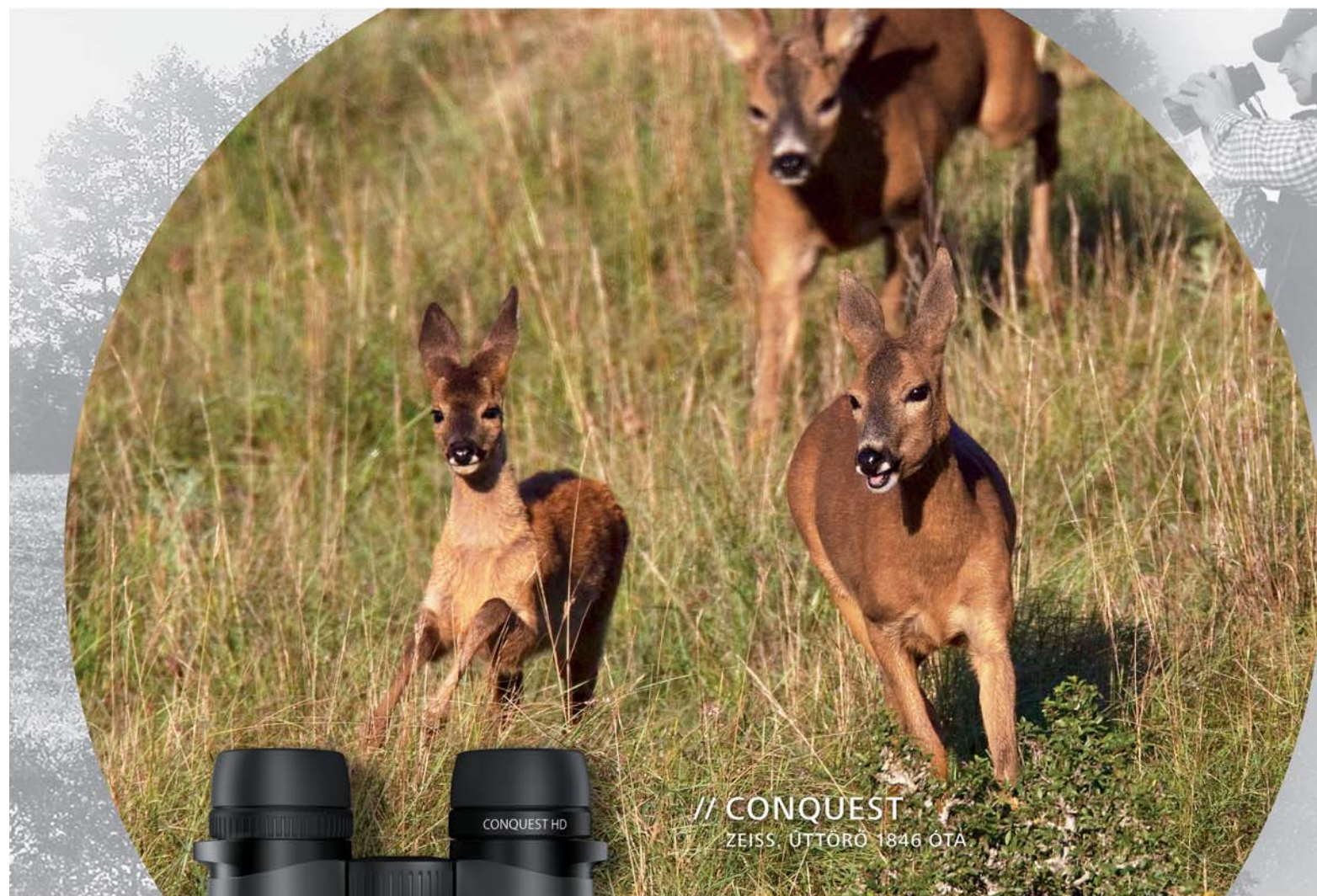
NIKON KFT Főti út 56. 1047 BUDAPEST
TEL: (361) 232-1371; 232-1372 info@nikon.hu www.nikon.hu

Fedezze fel a legapróbb részleteket és éljen át nagyszerű élményeket!

A pillanat, amiért dolgozunk.

Látogassa meg weboldalunkat:
zeiss.com/sportsoptics

// CONQUEST
ZEISS ÜTTÖRŐ 1846 ÖTA

Az új CONQUEST HD: a modern keresőtávcső

A tökéletes pillanat a tökéletes optikával kezdődik: CONQUEST HD. Tökéletessége az új HD-lencserendszerben, kompakt konstrukciójában, német minőségében, új design-jában és több, mint 90%-os fényáteresztő képességében rejlik. Mindennek köszönhetően a CONQUEST HD keresőtávcső a Carl Zeiss kompromisszumok nélküli prémium kategóriáját képviseli. 8x42 és 10x42 nagyításban rendelhető.

www.zeiss.com/sportsoptics

Nagykereskedelmi képviselő:
Blaser Magyarország Kft.
4025, Debrecen, Erzsébet u. 48.
tel: 52/521-092
email: fogarasi.jagd@t-online.hu
www.blaser-hungary.hu

We make it visible.